

TELJESÍTMÉNYÉRTÉKELŐ LAP 2013.

INTÉZMÉNY NEVE: **MAGYAR TERMÉSZETTUDOMÁNYI MÚZEUM**
VEZETŐJE: **DR. KORSÓS ZOLTÁN főigazgató**

Budapest, 2014. január 31.

Korsós Zoltán

.....

I. SZERVEZETI KÉRDÉSEK

2013. évi szervezeti átalakítások, személyi változások, alapidokumentumok módosításai, stb.

	2012. tény	2013. tény
Engedélyezett összlétszám (fő, töredék is lehet)	165	203
Ebből magasabb vezető vagy vezető (fő, töredék is lehet)	17	22
Ebből szakmai munkakörben foglalkoztatottak (fő, töredék is lehet)	108	125
Ebből nem szakmai munkakörben foglalkoztatottak (fő, töredék is lehet)	57	78

A közsférában alkalmazandó nyugdíjpolitikai elvekről szóló 1700/2012. (XII.29.) Korm. határozatban foglaltak végrehajtásából eredő valamennyi szervezeti és foglalkoztatási viszonyt érintő változás bemutatása.

A MTM állományából összesen 3 fő szakalkalmazottat (2 álláshelyen) és 2 fő egyéb munkakörbe tartozó munkatársat (1,5 álláshelyen) érintett a kormányhatározat. Két fő szakalkalmazott kért és megkapta a további munkavégzés lehetőségét. A szakalkalmazottak hiánya súlyosan érintette a szakmai munkát, mivel gyűjtemények maradtak vezető muzeológus és preparátor nélkül. A munkaerőhiány komolyan érintette a múzeum biztonsági feladatokat érintő részlegét is. Az egy fő hiánya miatt jelentős túlmunka keletkezett, melyet a múzeum saját bevételeiből tudott csak kompenzálni. A túlmunkák elrendelése azonban korlátozott.

II. FŐBB MUNKATERVI PONTOK TELJESÜLÉSE

2013-ban a múzeum kapacitását legnagyobb mértékben a kiemelt feladataink végrehajtása kötötte le.

- A „Nemzeti Közszerológiai Egyetem elhelyezése a Ludovika Campus-ban” elnevezésű állami beruházás egyes kérdéseiről szóló 1158/2012. (V. 18.) Kormányhatározat végrehajtása, a Ludovika épületegyüttes főépülete oktatói funkciók kialakítása, a rekonstrukciós kivitelezési munka 2013. áprilisában indult el. A vagyongazdálkodási jogok átadása után az MTM egyes jelenlegi területeit is át kellett adnia a beruházás végrehajtásához. A területgazdálkodást az NKE és az MTM használati megállapodásban rögzítette.

Az átadott MTM területek, melyeken új NKE-funkciók létesültek:

- Főépület kapualj és udvar
- Főépület alagsor, déli szárny
- Főépület magasföldszint, Öslénytári közlekedők és laborok
- Főépület magasföldszint, Ásványtár teljes területe
- Főépület magasföldszint, Épületfelügyelet
- Főépület magasföldszint, Műszaki osztály és gondnokság területe

A területátadás egyben az ott elhelyezett múzeumi funkciók és üzemeltetési funkciók ki-, illetve átköltöztetését jelentették más területekre. Az átadott területeken elhelyezett múzeumi funkciók egy része számára az NKE új területet alakított ki a főépület alagsorában, a gépészeti helyiségek mellett jóval kisebb területen. Az új kisebb területre helyezték át az Ásványtár gyűjteményeit, könyvtárát, laborját, valamint a múzeum biztonsági részlegét és az épületfelügyeletet. A műszaki osztály és a gondnokság részére a múzeum kiállítási és közönségforgalmi területéből kellett leválasztani megfelelő helyet. Ezzel csökkent a közönség által látogatható terület nagysága. Ezzel együtt a teremörséget is át kellett helyezni, így a múzeumi szakmai munkatársaknak 3 másik helyiséget kellett felszabadítaniuk erre a célra. Így a közönségszerológiai munkatársak számára kevesebb munkaszoba áll rendelkezésre, mint eddig.

Az Ásványtár gyűjteményeinek költöztetésére 2 hónapot kapott a múzeum úgy, hogy az új területek még nem álltak rendelkezésre. A költöztetésben a múzeum valamennyi szakalkalmazott munkatársa részt vett. Az előkészítési munkákkal együtt májustól októberig tartott a gyűjtemények áthelyezése. Ez a munka a múzeum számára többletköltséggel járt, mivel az NKE, illetve a kivitelező nem volt hajlandó fedezni minden költözési költséget.

Az Ásványtár számára kialakított alagsori helyiségek azonban nem teljes mértékben felelnek meg a műtárgyvédelmi előírásoknak és a gyűjteménnyel való munkavégzés feltételeinek: gépészeti helyiségek megközelítése a gyűjteményeken keresztül történik, gépészeti rendszerek futnak a gyűjteményekben, a helyiségekben nincs környezetszabályozás, a tömörtárolókban elhelyezett anyag nehezen hozzáférhető a hely szűkossége miatt. A helyhiány miatt össze kellett vonni az öslénytári elköltöztetett és az ásványtári laborokat. Az ásványtári munkatársak (6 fő) az Öslénytár egyetlen szobájában kaptak helyet állandó munkavégzésre.

Az alagsori helyiségekben elhelyezett munkatársak szobáiban az ablakok csak létrával közelíthetők meg és nyithatók ki.

A magasföldszinten az Őslénytár és a Könyvtár területén is komoly átalakításokat végzett a beruházó annak ellenére, hogy azok a megállapodás szerint maradó múzeumi területek. A területen folyó munkák és a porterhelés miatt a munkavégzés több időszakban is lehetetlen volt a gyűjtemények területén. A nyilvános könyvtárat még most sem látogathatják az olvasók, mivel még mindig nem fejeződött be a munka a könyvtár területén. Az állandó porterhelés miatt a DNS-labor munkáit le kellett állítani és a kiállító és közönségforgalmi terekben nem lehetett elindítani a szellőzést és a fűtést. (Jelenleg is csak a padlófűtés üzemel, ami nem elégséges.)

Az építés kivitelezési ideje alatt az MTM folyamatos felügyeletet tartott a területein, mivel a főépület teljes területén zajlott (zajlik) a munka. Így azok a múzeumi területek is érintettek, amelyeket nem kellett költöztetni.

Az épület és környezetének átépítése miatt a kiállítási épületegyüttesünk megközelítése különösen iskolás csoportok számára nagyon nehéz, buszok nem állhatnak meg az épület előtti parkolóban. Az NKE behajtani tilos táblát helyezett ki a múzeum előtti utcaszakaszra, ezért a látogatók nem tudnak szabályosan autóval és busszal parkolni az épület közelében. Ez a helyzet várhatóan nem is oldódik meg a közeljövőben sem.

A park teljes átrendezése miatt a múzeum épülete még gyalogosan is nehezen megközelíthető. Ez a helyzet a látogatószám csökkenését eredményezi. A látogatók nem tesznek különbséget abban, hogy ki építkezik és ki nem, és a múzeumot okolják a helyzet kialakulásáért. Már rövid távon sem tartható ez a helyzet.

- *A hatvani Széchenyi Zsigmond Kárpát-medencei Magyar Vadászati Múzeum* (alapító okirat és működési engedély szerint: Országos Magyar Vadászati Múzeum) létrehozásának szakmai irányításával és üzemeltetési feladatával az EMMI az MTM-et bízta meg. Ez igen jelentős többletfeladatot rótt az intézményre, amely munkában több mint 30 munkatárs vesz részt. A projekt zárása áthúzódik 2014-re. A fenti beruházást az ÉMOP-2.1.1/A-12 „Széchenyi Zsigmond Kárpát-medencei Magyar Vadászati Múzeum létrehozása – a hatvani Grassalkovich-kastély rekonstrukciója és turisztikai célú hasznosítása” c. pályázat keretein belül valósul meg, melynek kedvezményezettje: a Széchenyi Zsigmond Kárpát-medencei Magyar Vadászati Múzeum Beruházó Nonprofit Közhasznú Kft, Hatvan. A Hatvani Grassalkovich-kastély rekonstrukciójával kapcsolatos, az EMMI által felkért feladatok végrehajtására az MTM-nek közbeszerzési eljáráson kellett részt venni és a beruházóval, ill. a pályázat kedvezményezettjével kötött megállapodás keretében végzi a feladatait. A kastély épületének teljes rekonstrukciója 2013 áprilisában kezdődött. A kiállítások építése teljesen lehetetlen körülmények között a még el nem készült épületben novemberben kezdődött, és még jelenleg is tart. A megnyitó várható időpontja március vége. A körülmények azonban teljesen alkalmatlanok arra, hogy a kiállításépítő munkatársak megfelelő munkafeltételek mellett dolgozzanak. A munkát fűtetlen és világítás nélküli félkész terekben kell végezni. A projekt halasztását nem engedi a beruházó.
- *Tagintézmények integrálása.* 2013-ban a két átvett tagintézménnyel (Zirc és Gyöngyös) bővült MTM költségvetése mégis hiánnyal indult, annak ellenére, hogy ebben az évben több működési (dologi) költséget kaptunk központi támogatásból. A meghatározott közgyűjteményi feladatokra elkülönített költségvetés kevesebb volt a tavalyinál, mivel az ebből zárolt összeget, 2,7 millió forintot, végleg elvonták. Így a kibővült szakmai feladatokat kevesebb pénzből kellett megoldanunk. A tagintézmények átvétele rendkívüli beruházási kiadásokat jelentett. Így például saját

erőből kellett megoldanunk az informatikai infrastruktúra szintre hozását és a központi jegyértékesítési rendszer telepítését a két vidéki múzeum esetében. Az üzemeltetési szerződések felülvizsgálatával jelentős megtakarításokat értünk el. A szakmai munka összehangolása a gyűjtemények áttekintésével kezdődött. Az MTM korábbi gyakorlatának megfelelő leltárkönyvek használatát vezettük be.

1) Alapító okiratban megfogalmazott országos feladat teljesítése

Gyűjteménygyarapítás és gyűjteménygondozás

2013-ban minden részlegnél a vártnál nagyobb mértékben gyarapodtak a gyűjtemények. Ez részben azért történt, mert a kutatók sok esetben saját költségen és a szabadságuk terhére végeztek gyűjtéseket, másrészt a nem tervezett megbízásos munkák során is nagy mennyiségű anyag került a gyűjteményekbe. Ezen kívül külső támogatók is segítettek a gyűjteménygyarapításban. Gyűjteményvásárlásra az intézménynek saját forrása nincs, de NKA-támogatás segítségével idén is megvalósultak gyűjteményvásárlások. A 2013-ban nyilvántartásba vett tételek száma meghaladta a 43 ezret. Kiemelkedőek a Balkán-kutatás keretében gyűjtött botanikai és főként gerinctelen zoológiai anyagok, valamint Hreblay Márton 2011-ben múzeumi letétbe helyezett éjjelilepke-gyűjteménye további részének megvásárlása. További megvásárolt jelentős anyag Varga Ferenc tojásgyűjteménye. Adományként került a múzeumba Arnóth József több mint 150 db ásványa és mintegy 1000 kötetnyi könyve, valamint Christian Andreas Zipser (1783–1864) besztecebányai tanár és természetbúvár Stockholmból, a Svéd Természettudományi Múzeum adományaként hazakerült, mintegy 600 darabos gyűjteménye.

A gyűjteményi anyag típusától függően más-más módon és rendszerességgel végezzük az állagmegóvási feladatokat. A szükséges intézkedések általában a tervek szerint valósultak meg, de az NKE helyének kialakításával és az Ásványtár költöztetése a gyűjtemények állagára nézve új helyzetet teremtett, és előre nem tervezhető többletfeladatokat rótt mind a tár, mind más táruk munkatársaira. Egyes gyűjteményekben szükségessé vált a kártevők elleni mielőbbi fellépés.

Tudományos kutatások

2013-ban 162 kutatási témát műveltek a múzeum munkatársai. Kutatásaink igen széles spektrumúak, főként természetvédelmi, monitoring, taxonómiai, ökológiai, florisztikai, faunisztikai jellegűek. A kutatások egy része hazai és nemzetközi projektek keretében zajlik. Hazai támogatások közül az OTKA és NKA pályázatok a legfontosabbak. Ezen kívül vannak megbízásos kutatási munkáink is, ezek között említhető a Nemzeti Biodiverzitás-monitorozó Rendszer meghatározott állat- és növényfajaira vonatkozó országos léptékű felmérések, illetve a Szigetköz ökológiai monitoringja. Mindezek mellett számos költségvetésből finanszírozott, kis költségigényű, a gyűjtemények sokrétű feldolgozására irányuló kutatás folyik, amelyeket intenzív publikációs tevékenység kísér. 2013-ban a publikációs tevékenységünk növekedett, főleg a külföldi folyóiratokban megjelenő cikkek száma emelkedett. Összesen 48 magyar nyelvű és 156 idegen nyelvű publikáció született. A tárgyévben megjelent összes publikációhoz kapcsolódó összesített impakt faktor értéke igen magas, 139,948.

Kiállítási tevékenység

Az MTM kiállításrendezési kapacitását nagyban lekötötte a hatvani Vadászati Múzeum épületének és kiállításainak kivitelezése. A tagintézményekkel együtt összesen 13 állandó kiállítás látogatható. Külső helyszínen, NKA-támogatásból új állandó bemutatót építettünk a

Pákozd-Sukoró Erdészeti Iskola és Tájház épületében. 2013-ban 20 időszakos és egy új vándorkiállítás készítettünk. Vándorkiállításaink rendkívül népszerűek, az idén 9 helyen láthatta a közönség őket.

A KMOP-3.1.1/C-09-2009-0013 pályázati forrásból *Sokszínű élet – Felfedező úton Magyarország tájain* c. állandó kiállítás, *A titkok a Föld alól*, az *Eltűnt világok – A dinoszauruszok kora Magyarországon* c. kiállítások működtetésére 5 éves fenntartási kötelezettséget vállalt a múzeum. A zárójelentést 2012. május 8-án fogadták el, így a fenntartási időszak első éve 2012. május 9-től 2013. május 8-ig tartó időszak volt. A helyszíni ellenőrzés elfogadta a Projekt Fenntartási Jelentést és az indikátorok teljesültségét.

Közművelődés és múzeumpedagógia

2013 folyamán a Magyar Természettudományi Múzeumban, a központi és a tagintézményekben együttesen, 207 tárlatvezetés, 946 múzeumpedagógiai foglalkozás (összesen 15.405 fő), 41 db, diákoknak szervezett egyéb foglalkozás (összesen 8578 fő), illetve 150 egyéb közművelődési rendezvény (összesen 20.255 fő) volt.

Közművelődési-múzeumpedagógiai tevékenységünket egy TÁMOP- és egy NKA-pályázat segítségével bővíthettük.

Közönségszolgálat

Az MTM központi intézményében 2013-ban a Nemzeti Közszolgálati Egyetem építkezése miatt a múzeumban körülményessé vált a látogatók fogadása és az épület megközelítése. Ez a látogatószám alakulásában is tükröződik. A Bakonyi Múzeumban a Zirci Ciszterci Apátság májusig tartó felújító munkálatai, illetve az ebből következően kialakult helyzet (nem kidolgozott együttműködési forma, tájékoztató anyagok hiánya) nehezíti a közönségszolgálati feladatok elvégzését.

2) Új tagintézmények integrálására vonatkozó terv teljesülése

Bakonyi Természettudományi Múzeum

A gyűjtemények átvétele 2013. február 21-én zajlott dr. Gubányi András vezetésével, az MTM több szakmuzeológusa is jelen volt. Az átvétel során több javaslat is megfogalmazódott, melyeket az általunk elkészített és február 25-én elküldött jegyzőkönyv is tartalmazott, ezt a dokumentumot aláírásra azóta sem kaptuk vissza. Májusban az új leltárkönyvek és gyarapodási naplók átadásra kerültek.

Az intézmény még a Veszprém Megyei Intézményfenntartó Központoz tartozott, amikor 2012. október 25-én szakfelüyeleti ellenőrzés történt, melyet az MTM főmuzeológusa, dr. Hably Lilla végzett. A szakfelüyeleti jelentés 2013. július elején jutott el hozzánk, erre július 11-én intézkedési javaslat készült. A gyűjteményekkel kapcsolatosan jelzett hiányosságok pótlását elvégeztük.

Az intézmény szervezeti átalakítása megtörtént. Az állandó kiállításunk befejezését szolgáló tervek (pl. vadászati vitrinek a nagyvadas teremben) nem valósultak meg.

Mátra Múzeum

Az intézmény szervezeti átalakítása megtörtént. A szekrénykataszteri gyűjteményekben a nyilvántartás az MTM táraiban használt minta szerint elkészült. A nyilvántartás a továbbiakban eszerint történik. A közművelődési programok a természettudományos fő profilnak megfelelően az anyaintézmény koncepcionális kereteinek figyelembe vételével valósulnak meg. Az MTM központi könyvtári munkáját gátló NKE-építkezés következtében a

Mátra Múzeum könyvtárának leltára 2013-ban nem valósult meg.

3) Az intézmény számára releváns célfeladatokhoz kapcsolódó programok és feladatok teljesülése

Az EU 2020 stratégia megvalósítását támogató kulturális célok és tevékenységek az intézmény 2013. évi programjaiban

Az Európa 2020 stratégia középpontjában álló intelligens és fenntartható növekedés érdekében a tudásra és az innovációra épülő, valamint az erőforrásokat jobban felhasználó, jobban környezetbarát gazdaság kialakítása a cél. A fenntarthatóság társadalmi szinten magában foglalja a lehetőségekhez való hozzáférés esélyegyenlőségét, a szociális igazságosságot, az életminőség folytonos javítására való törekvést, a környezetminőség megőrzését, a természeti erőforrások fenntartó használatát, a társadalom környezettudatos és környezetetikus magatartásának kialakítását. Ennek érdekében szükség van oktatási és szemléletformálási-kommunikációs tevékenységre.

Az MTM 2013. évre szóló munkatervében a középtávú stratégiában elérendő célként szerepelt egy Természettudományi Központ kialakítása, amely kulturális szolgáltatásaival, nyitott intézményként olyan befogadó helyszín, ahol a nagyközönség és a szakma találkozik. A munkaterv célkitűzéseit jelentős mértékben felülírták a Nemzeti Közszolgálati Egyetem építése miatt szükségessé vált költözések, így a tervek csak csökkentett mértékben illetve átalakított formában valósultak meg.

a) *Az egész életen át tartó tanulás támogatása*

A Magyar Természettudományi Múzeum egyedülálló gyűjteményei és tudáskincse hiteles információ és tudásbázist képviselnek a laikus látogatók, a közoktatás „résztevői”, diákok és pedagógusok, illetve a szakemberek számára az egyetemi hallgatóktól az oktatókig, kutatókig. Ezt a tudáskincset a lehető legszélesebb közönségréteg számára igyekszünk hozzáférhetővé és hatékonyan használhatóvá tenni kiállításaink, nagyközönségnek szóló programjaink, szakmai szolgáltatásaink valamint oktatási tevékenységünk által. Az alapvetően a nagyközönségnek szánt közművelődési és múzeumpedagógiai programokon túl könyvtári szolgáltatásai és szakértői tevékenységünk is az egész társadalomnak szól. A már hagyományos *Műhelytitkok* sorozatunkat 2013-ban a Múzeum egyes részlegeinek költözése és átépítése miatt nem tudtuk megvalósítani.

b) *A társadalmi felzárkózás elősegítése*

A múzeum személyzeti politikája

A múzeum csak és kizárólag rendezett munkaügyi kapcsolatban alkalmaz munkatársakat.

A Múzeum uniós forrásokra épülő pályázatainál az esélyegyenlőségi célcsoportokat kiemelt figyelemmel kezeli, hiszen az esélyegyenlőség horizontális elvárás, minden egyes támogatott projektünk hozzájárul a nők, romák, valamint a fogyatékkal élők esélyegyenlőségének javításához, függetlenül a projekt jellegétől és témájától. 2013-ban támogatásra érdemesnek ítélték a KEOP-6.1.0/C/11-2012-0003 számú projektünket. A projekt megvalósítása során kizárólag olyan, a közbeszerzésen induló pályázók jelentkezését fogadja, akik az Európai Unió alapelveket is tartalmazó esélyegyenlőségi ajánlásokat vállalják.

A Magyar Természettudományi Múzeum a megfelelő munkakörökben alkalmaz hátrányos helyzetűeket, 2013-ban 10 főt. Létszámukat 11-re tervezi emelni. Fogadunk közérdekű munkát végző embereket is.

A Magyar Természettudományi Múzeum családbarát munkahely, lehetővé teszi a munkarend családi szükségletekhez való igazítását, és törekszik arra, hogy mind a nők, mind a férfiak igénybe vegyék a munkaadó által nyújtott lehetőségeket a munka és a magánélet közötti egyensúly erősítésére. A GYES-en, GYED-en levőkkel kapcsolatot tartunk. Szükség esetén, munkavállalói kérésre részmunkaidős alkalmazásra is lehetőség nyílik.

A múzeum esélyegyenlőségi munkatársat alkalmaz. 2013 folyamán ezt a feladatkört az Ismeretterjesztési Tudásközpont vezetője látta el.

A társadalmi felzárkózás elősegítése a közönségszolgálatban – fogyatékkal élők és hátrányos helyzetűek fogadása a múzeumban

A 194/2000. számú kormányrendelet értelmében díjtalanul látogathatják a múzeumot a fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról szóló 1998. évi XXVI. törvény 4. § a) pontja szerinti fogyatékos személy (a továbbiakban: fogyatékos személy), valamint kísérőjük.

A jogszabályban rögzített ingyenes múzeumlátogatási lehetőségen túl gyakran kapunk egyedi elbírálási kéréseket hátrányos helyzetű és halmozottan hátrányos helyzetű csoportok (diákok és felnőttek egyaránt) fogadására, őket vagy ingyenesen, vagy igen jelentős kedvezménnyel, jelképes árért engedjük be a kiállításainkba 2013 folyamán is. Látogatóink mintegy 2%-a tartozott a fogyatékkal élők vagy kiemelt kedvezményt kérő hátrányos helyzetű csoportba.

Események és együttműködésen alapuló szervezett programok hátrányos helyzetű csoportok számára; fogyatékkal élők, tartósan beteg gyermekek

A fogyatékkal élők fogadására, sajátos nevelési igényű gyerekek számára szakképzett animátorral és múzeumpedagógussal, továbbá speciálisan felszerelt foglalkoztató teremmel rendelkezünk, így a speciális igényeknek megfelelő tárlatvezetéseket illetve foglalkozásokat tudunk tartani 2013-ban is.

Szervezett együttműködésben zajló programok:

– A Bárczi Gusztáv Óvoda, Általános Iskola, Készségfejlesztő Speciális Szakiskolával kötött megállapodás szerint az iskola értelmi sérült tanulói heti egy napon, iskolájukon kívül, kulturális kiegészítő szakfeladatok elvégzése céljából, szakmai gyakorlaton vesznek részt a Múzeumban. A tanulók a Kiállítási Épületegyüttesben töltik gyakorlati idejüket.

Az együttműködés három éve kezdődött, és mind az iskola, mind a múzeum számára pozitív eredményt hozott, ezért a program fenntartása mellett döntöttünk. A jelenlegi program időtartama: 2012/2013-es illetve a 2013/2014-es tanév

A hátrányos helyzetű gyerekekkel foglalkozó intézmények listáján szereplő iskolák közül együttműködési megállapodásunk van a következőkkel: budapesti Losonci Téri Általános Iskola, Bárczi Gusztáv Óvoda, Általános Iskola, Készségfejlesztő Speciális Szakiskola, a gyöngyösi Egressy Béni Két Tanítási Nyelvű Általános Iskola, a gyöngyösi Felsővárosi Általános Iskola, Gyöngyösorosi Árpád Fejedelem Általános Iskola, Karácsondi Gönczy Pál Általános Iskola, Nagyfügedi Arany János Általános Iskola, Kisnánai Szent Imre Általános Iskola, Halmajugrai Arany János Általános Iskola, Gyöngyöspatai Néksei Demeter Általános Iskola, bakonyoszlopi Általános Iskola, Speciális Szakiskola és Gyermekotthon, a bakonyzentkirályi Békefi Antal Általános Iskola és Alapfokú Művészetoktatási Intézmény

Ezeknek az iskoláknak a tanulói rendszeres látogatói és résztvevői múzeumpedagógiai foglalkozásainknak és közművelődési programjainknak. Számukra, lehetőségeinkhez mérten kedvezményes áron (esetenként térítésmentesen) kínáljuk programjainkat, ezzel is hozzájárulva a társadalmi felzárkóztatásukhoz. Az iskola tanulói között valóban sok a halmozottan hátrányos helyzetű, nagyon szűkös anyagi háttérrel rendelkező családban élő gyermek, akik más módon nem jutnának el a múzeumba.

Az MTM könyvtárának és „digitális gyűjteményeinek” szerepe a társadalmi felzárkózás elősegítésében

A Magyar Természettudományi Múzeum Könyvtára – sok múzeumi könyvtárhoz hasonlóan – a saját szakterületén Magyarországon, de sok tekintetben a régióban is egyedülálló. Régi és modern könyvgyűjteményének elérhetősége az egész ország számára – mind a kutatóknak, mind a természettudományok iránt érdeklődőknek, mind a szép könyvek iránt rajongóknak – nagy jelentőségű. A gyűjtemény a társadalom több csoportját is szolgálja a tanulás és kutatás forrásaként.

Fontos az interaktív felületű könyvtári honlap fenntartása, folyamatos tartalomfejlesztése, valamint a kutatást elősegítő tartalmak mellett a népszerűsítő természettudományos irodalom, kiadói és egyéb, a természetvédelemhez és kutatáshoz kapcsolódó, információk közzététele, összhangban a múzeum kiállításaisal. Folyamatban van a szakmai közönségen kívül szélesebb használói kör kialakítása.

A könyvtári rendszer egésze alkalmas a nyilvánosságra hozott információknak, felhalmozott tudásnak, valamint műveltségnek a mindenki számára a lakóhelytől és településtípustól független, egyenlő esélyű hozzáférhetővé tételére elősegítve ezzel a különböző területek versenyképességét, növelve az esélyegyenlőséget, és segítve a leszakadó térségek és csoportok felzárkózását.

c) *A területi egyenlőtlenségek felszámolása*

Közművelődési, múzeumpedagógiai célú pályázataink a társadalmi felzárkózás elősegítésén túl a területi egyenlőtlenségek felszámolását is célozzák. A KEOP-6.1.0/C/11-2012-0003 pályázatunk természettudományi vándorműhelyt visz el az ország 10 településére. A pályázat megvalósítása a támogató döntés késése miatt 2014-re tolódik át, 2013-ban a szakmai anyag részletes kidolgozása készült el, illetve a támogatási szerződés került aláírásra.

A 2013-ban beadott TÁMOP-pályázataink segítségével viszont a hátrányos helyzetű gyerekek számára tennénk lehetővé múzeumaink kiállításainak megtekintését, természettudományos szakkörökön, táborokban, foglalkozásokon való részvételt. A 2013 tavaszán beadott pályázatokat első körben elutasították, majd a fellebbezésünknek helyt adva visszautalták a bírálati körbe. Sajnos döntést 2013-ban nem hoztak róluk.

Vándorkiállítás-programunk a területi egyenlőtlenségek feloldását is szolgálja. 2013-ban 6 vándorkiállításunk 7 helyszínen mutatkozott be, ezek közül kettő Erdélyben: Gyergyószentmiklóson és Csíkszeredán járt.

Digitális hozzáférhetőség

Két jelentős digitalizálási projektről adhatunk számot: NKA-támogatással sikerült digitalizálni és az interneten is hozzáférhetővé tenni a Kitaibel gyűjtemény majdnem 16 ezer herbáriumi lapját, ami a <http://muzeum.arcanum.hu/kitaibel/> címen érhető el. A 2013-ban záruló Natural Europe pályázat keretében több, mint 4200 válogatott tárgy leírása és képe vált elérhetővé az Europeana digitális könyvtár oldalán. Régebben

digitalizált tételeink honlapunkon (<http://www.nhmus.hu/adatbazisok>, <http://sterna.nhmus.hu/hnhmege/search.php>, <http://publication.nhmus.hu>), valamint a Digitális Képkönyvtár, a Museum.hu és a BHL Europe portáljain keresztül érhető el. Működik az interaktív felületű könyvtári honlap is. A könyvtárak adatainak a digitális úton terjedő közreadása a hazai konvergencia régiók számára is elérhetővé teszi a könyvtárakban rejlő tudományos értékeket.

d) *A kulturális örökség mint gazdasági és társadalmi erőforrás fenntartható fejlesztése*
Az MTM természettudományos gyűjteményeiben őrzött kulturális örökség mint gazdasági és társadalmi erőforrás

A MTM természettudományos gyűjteményei a két új tagintézmény gyűjteményeivel együtt a Kárpát-medence (pannóniai régió) faunáját és flóráját, illetve geológiáját a legteljesebben reprezentáló anyagai révén az állattani, növényteni, geológiai és embertani alap kutatások, valamint az ezekre épülő alkalmazott kutatások számára közép-európai regionális központként működik. Jelenleg számos természettudományos gyűjteményünk egyértelműen referenciagyűjteményként szolgál. Az intézmény alapfeladatai között szerepel a kutatás kiemelten kezelve azon területeket, amelyeket a Magyar Tudományos Akadémia kutató intézeti hálózata nem fedett és fed le (pl. állattan, embertan) és történeti okokból mindig is a MTM keretein belül folytak intézményi szinten. Az utóbbi évtizedek során a gyűjtemények példányai/anyagai felértékelődtek és kulturális szolgáltató központtá vált az intézmény, kielégítve a biodiverzitás (az élővilág sokszínűsége) csökkenése, az élővilág antropogén hatásra (pl. klímaváltozás) bekövetkező változása, bizonyos ökológiai kérdések (pl. egyes fajok elterjedési viszonyai) és környezeti problémák (epidemiológia, környezetszennyezés, toxikológia) megválaszolásának és bemutatásának és a felhalmozott tudás átadásának, terjesztésének igényét is.

A kellő színvonalú tudományos kutatás nélkül meglévő gyűjteményeinket legfeljebb megővni tudjuk, feldolgozottsági színvonalát, elméleti és gyakorlati tudományos értékét és hozzáférhetőségét a társadalom számára nem növelhetjük.

Annak érdekében, hogy ez a komplex szolgáltatás, amelyet a természettudományos gyűjtemények jelentenek, hatékonyan működhessen és a társadalmi szinten a lehető legszélesebb körben elérhetővé váljék, a fejlesztés a következő területeket érinti:

- A természettudományos gyűjtemény anyagainak elektronikus feldolgozása, az elektronikus szolgáltatások elindítása, figyelembe véve az új technológiákat és a befogadó közönség változó igényeit, a kulturális természettudományos örökség megosztása a széles társadalmi rétegekkel országos, illetve országhatárokon átívelő katalógusok kialakításának segítségével.
- A gyűjteményekben őrzött a biodiverzitás vizsgálata szempontjából alapidokumentumként kezelendő ún. típuspéldányok digitalizálása és metaadatolása, online hozzáférhetővé tétele és archiválása a társadalom környezet-tudatos és környezetetik magatartásának elősegítése céljából.
- A típusok (elsősorban a primer típusok) „egyedi” jellegű nyilvántartásba kerülése; a gyűjteményi adatbázis és a típuskatalógus egyesítése intézményi szinten. Ehhez azonban a vonatkozó nyilvántartási szabályok megváltoztatására is szükség van.
- A Kárpát-medence faunáját és flóráját illetően fontos, gazdasági és természetvédelmi szempontból is jelentős probléma az idegenhonos fajok megjelenése, esetleges tömeges elszaporodása és jelentékeny kártétele. Az összetett és sokrétű probléma megoldása érdekében a környező országok hasonló intézményeivel való együttműködés, hazai viszonylatban pedig az MTA Ökológiai

és Agrártudományi Központjával való összefogás jogi és pénzügyi kereteinek megteremtése a közös kutatások végzése céljából, amelyeknek az idegenhonos fajok megjelenésének a biodiverzitásra, az ökoszisztéma változására, a kártétel előrejelzésére stb. is ki kell terjednie.

- A gyűjtemények tevékenységének eredményeit bemutató kiállítások készítése a hazai természettudományi múzeumokban. Elősegítve a természeti érték átfogó értelmezését, az őshonos fauna jobb megismerését, a bejövő és a behurcolt állat- és növényfajok okozta veszélyek súlyosságát és a jövőnkéről kialakítandó kép formálását is.

A jelenleginél intenzívebb, az egyes területek faunáját jobban reprezentáló gyűjtő és feldolgozó tevékenység szükséges.

a. A kulturális intézményrendszer létező intézményi kapacitásainak integrációja, szinergikus működésének kialakítása és szakmai-módszertani fejlesztése

Az MTM kiállításrendezési részlegének kapacitását lehetőségeinek határai túl is kihasználtuk 2013-ban. A Vadex Zrt felkérésére állandó kiállítást építettünk a Pákozd-Sukorói Arborétum területén, időszaki kiállítást Herenden, illetve vándorkiállításokat vittünk Mosonmagyaróvár, Szeged, Bába, Kaposvár, Pécs, Gyergyószentmiklós, Csíkszereda múzeumaiba és látogatóközpontjaiba. Uniós pályázatból meghirdetett fejlesztés esetén szakértői tevékenységet végeztünk, kiállítási forgatókönyvet és installációs tervet készítettünk a Gyenesdiási Látogatóközpont számára is.

A Bakonyi Múzeum „A Bakony természeti képe” program kapcsán már megalakulása óta kapcsolatot tart a Bakonyt kutató más intézményekkel és azok szakembereivel. A program anyagi források hiánya miatt nehezen működik, de a kapcsolatokat ápoljuk. A Balaton-felvidéki Nemzeti Parkkal szintén szoros a kapcsolatunk, a helyi erdészetekkel is folyamatban van egy együttműködési megállapodás megkötése. A Bakonyban vizsgálatokat végző egyetemekkel, kutatóintézetekkel is kapcsolatban vagyunk. A helyi és környékbeli más profilú kulturális intézményekkel is kapcsolatot ápolunk. Közös megjelenési alkalmakkor (pl: Múzeumok Éjszakája) egyeztetjük programjainkat és együtt kínáljuk őket. Számos közös közművelődési rendezvényt tartunk, így szervesen illeszkedünk a város kulturális életébe is. A vidéki múzeumok közül elsősorban a természettudományi profillal, vagy gyűjteménnyel rendelkező intézményekkel ápolunk kapcsolatokat. Civil egyesületekkel főként a múzeum baráti körén keresztül tartunk kapcsolatot.

b. A kulturális intézményrendszer szerepének erősítése a helyi erőforrásokra épülő, fenntartható gazdaság kialakulásában, megerősödésében, a gazdálkodási, vállalkozói kultúra fejlődésében, társadalmi, közösségi feltételeinek megteremtésében

A múzeumi közművelődési–ismeretterjesztési tevékenységünk fontos eleme a természet- és környezetvédelem, célunk a környezettudatos magatartás kialakítása, amely a fenntartható gazdaság egyik fontos eleme. A 2013-ban elnyert KEOP-6.1.0/C/11-2012-0003 pályázatunk a fenntartható életmód, élő környezetünk megismerése érdekében játszik fontos szerepet. A projekt szakmai megvalósítása 2014-re tolódott át.

A Bakonyi Múzeum a turizmuson keresztül a helyi vállalkozások fejlesztésében is szerepet játszik, voucher szerződésekkel közvetlen kapcsolatban van a szállásadókkal. Tevékenysége nyomán a vállalkozások egyre jobban elismerik a múzeum tevékenységét, így rendezvényeink megvalósításához vállalkozói támogatásokra, felajánlásokra is számíthatunk.

4) Múzeumi küldetésnyilatkozat

A küldetésnyilatkozat elkészítése több ütemben zajlott 2013 folyamán. Először egy 17 fős munkacsoport foglalkozott vele, amelynek a tagjai a múzeum valamennyi nagy részlegéből jöttek, valamennyi tevékenységi formáját és számos munkakörét képviselve. Később az új főigazgató beiktatása után a múzeumi vezetőség átnézte a munkacsoport által készített változatot és újrafogalmazta, majd egy vezetői értekezleten való megvitatás után elfogadta a múzeum új küldetésnyilatkozatát. Ezután a múzeum belső kommunikációs rendszerére feltettük a küldetésnyilatkozat tervezetét és kikértük a teljes múzeumi kollektíva véleményét. Az észrevételek figyelembevételével készült el a végleges változat (ld. 2. sz. *Melléklet*).

5) Intézményi terek/épületek infrastrukturális fejlesztései 2013-ban

2013-ban a Ludovika Campus beruházás jelentős területcsökkentést, funkciók összevonását és infrastrukturális visszaesést okozott a múzeumnak. A kényszerű területcsökkentés a közönségforgalmi és kiállítóterekre is kihatott.

A Bakonyi Természettudományi Múzeumban több évek óta húzódó helyreállítás történt a múzeumi épületeken (külső falazat javítása, lépcső javítása, fa nyílászárók javítása, ereszcsonna cseréje stb.). Ezeken kívül a D-épület (Zoológiai Gyűjtemény) riasztórendszerei (vagyonvédelmi, tűzvédelmi) is bekötésre kerültek.

A Mátra Múzeumban a múzeumpedagógiai TÁMOP-pályázat keretében foglalkoztató termet alakítottak ki a szükséges a műszaki berendezésekkel együtt.

6) Gyűjteménygondozás és feldolgozás

	2012. tény	2013. terv	2013. tény
Régészeti és őslénytani feltárások száma és alapterülete (db és nm)	11 helyszín	10 lelőhely	14 lelőhely
Gyűjteménygyarapítási (gyűjtés, vásárlás) alkalmak száma és időtartama (kivéve régészeti és őslénytani feltárások) (db és nap)	295	510	606
Gyűjteménygyarapítási (gyűjtés, vásárlás) <u>napok</u> száma (kivéve régészeti és őslénytani feltárások) (2013 tényben a szabadság alatt és hétvégén végzett gyűjtés is)	630	781	1126
Szekerénykataszteri anyag éves gyarapodása (a tárgyévben gyűjtött, vásárolt, cserébe és ajándékba kapott tétel, db, példány, stb.)	62.498	33.000	41.129
Gyarapodási naplóba vett tárgyak száma (a tárgyévben gyűjtött, vásárolt, cserébe és ajándékba kapott <u>egyedi</u>	4667	1751	2177

	2012. tény	2013. terv	2013. tény
nyilvántartású anyag mennyisége)			
Szakleltárkönyvbe vett tárgyak száma (tétel, db, példány, stb.)	3723	3375	3232
Szekrénykataszteri nyilvántartásba vett tárgyak száma (tétel, db, példány, stb.)	87.949	302.330	54.716
Elkészült, képi ábrázolással is ellátott leírókartonok száma (db)	5894	1770	2931
Nyilvántartási (nem szakmai) revízió alá vont tárgyak száma	65.804	241.060	518.466
Tisztított és fertőtlenített tárgyak száma (tétel, db, példány, stb.)	30.539	95.400	898.348
Konzervált illetve preparált tárgyak száma	n.a.	10.531	28.576
Restaurált tárgyak száma (tétel, db, példány, stb.)	3061	1193	1728

a) Gyarapodás és arányainak teljesülése a 2013-ra előirányzott tervekhez viszonyítva

2013-ban minden tagintézményben a vártnál nagyobb mértékben gyarapodtak a gyűjtemények. Ez részben azért történt, mert a kutatók sok esetben saját költségen és szabadságuk terhére végeznek gyűjtéseket, másrészt a nem tervezett megbízásos munkák során is nagy mennyiségű anyag kerül a gyűjteményekbe. Ezen kívül külső támogatók is segítettek a gyűjteménygyarapítást. Gyűjteményvásárlásra az intézménynek saját forrása nincs, de NKA-támogatás segítségével idén is megvalósultak gyűjteményvásárlások.

A **Növénytárban** az esetek többségében a gyűjtemények többet teljesítettek.

A Herbarium Generale 1537 új pecsét számmal ellátott lappal gyarapodott. Miután – az általános rendezés során – a Herbarium Carpato-Pannonicum-ba kerülő lapok pecsét számait is fölhasználják (2013-ban 1850-et), az elméleti gyarapodás nagyobb, pontosan 3387 lap.

Az **Állattár** gerinctelen anyaga gyarapodásának idén is jelentős része származott szabadidőben végzett gyűjtésekből, emellett az évek óta a múzeumban letétbe helyezett Hreblay lepkegyűjtemény további részét is sikerült megvásárolni NKA-forrásból.

Az **Ásvány- és Kőzettárban** idei év legnagyobb mérvű gyarapodása két magyar vonatkozású, külföldön őrzött gyűjtemény, ill. gyűjteményrész (Arnóth és Zipser gyűjtemények) adományozása volt. Hazaszállításukat az EMMI anyagi támogatásával tudtuk megoldani.

Az **öslénytári** gyarapodás fontos forrása az iharkúti lelőhely, ahol idén is folytatódtak a gyűjtések, és a korábbi évekhez hasonló mennyiségű ősmaradvány került elő. Egy másik jelentős volumenű gerinces paleontológiai gyűjtés volt Villányban, ahol több száz tengeri gerinces maradvány került elő, melyeknek preparálása folyamatban van.

Az **Embortani Tár** gyűjteménye alapvetően a régészeti ásatásokon feltárt embertani anyagon alapul, ezért a gyűjteménygyarapítást az adott évben zajló régészeti ásatások intenzitása döntően befolyásolja. Országos gyűjtőkörrel rendelkező intézményként kötelesek vagyunk fogadni minden régészeti ásatásból származó anyagot. A gyűjtési koncepciónak megfelelően főleg az őskori, a honfoglalás kori anyagokat igyekszünk fogadni, a kevésbé reprezentált korokra a lelőhely földrajzi helyzetétől függetlenül is nagy hangsúlyt fordítunk

Az idei évben a szokásos anyag fele érkezett be, régészeti feltárásokból származó mintegy 530 tétel. Ez részben a feltárások számának csökkenéséből, illetve a feltárt szériák kisebb esetszámából adódik. A beérkezett anyagok kisebb része terven felül került be a tárba. Ugyanakkor kb. 500 sír anyaga nem érkezett be, mert a régész nem nyerte el a feltáráshoz szükséges támogatást.

Semmelweis Ignác koponyamásolatának 3D CT felvételével gyarapodott a történeti koponya adatbázis.

Az Arcrekonstrukciók gyűjteménye 2 új rekonstrukcióval gyarapodott: Johannita lovag, Szíria; Dobó István, Dobóruszka.

A **Bakonyi Természettudományi Múzeumban** újonnan (2013) létrehozott *rétegtani szekrénykataszteri gyűjtemény* kialakítása korok szerint megtörtént. Az *egyedi nyilvántartású geológiai gyűjtemény* gyarapodása a már korábban begyűjtött anyagok és a 2013-as gyűjtés anyagaival bővültek. A *vizsgálati fúrómag gyűjtemény* szekrénykataszteri nyilvántartású gyűjtemény tényleges revíziója anyagi fedezet híján nem történt meg. A gyarapodási adatok azért nem megfeleltethetők az előző évinek és a terveknek, mivel akkor a geológiai gyűjtemény csak egyedi nyilvántartású anyagokból állt. A botanikai gyűjtemény 2013. év tényleges, adatbázisba felvitt gyarapodása négyszerese a tervezettnak. A gerinctelen zoológiai gyűjteményben is meghaladta a tervezett gyarapodást, mivel a munkatervben nem szereplő területek kutatására is kaptunk megbízást. Az itt történt gyűjtésekből, valamint ajándékból (111 db) származik a gyarapodás többlete.

A gerinces gyűjteményben 2013-ra gyűjtés nem lett betervezve, mert az eddig begyűjtött gerinces állatanyag preparálására már több mint egy évtizede nincs pénze intézményünknek (a filiáléban gerinces állatpreparátor nincs!). A terven felüli gyarapodás a feldolgozásra váró, de speciálisabb preparátori feldolgozó tevékenységet (pl. nyúzást, cserzést stb.) nem igénylő állatanyagból ered (mert készen – például kitömve, lefőzve stb.) kaptuk meg a preparátumot.

A **Mátra Múzeum** Gerinctelen Gyűjteményében a tervezett mennyiség kétszeresét sikerült begyűjteni, köszönhetően a szerencsés gyűjtőnapok magas számának. Nagy József 2012-ben vásárolt anyagát is sikerült szekrénykataszter rendszerbe helyezni.

A Történeti Gyűjteményébe Wiltner Willibald hagyatékából került be nagy mennyiségű várostörténeti fotónegatív, melynek feldolgozása és leltározása folyamatban van.

Az **MTM Könyvtárának** múzeumi gyűjteményeibe (Dokumentációs Tár és Tudománytörténeti tárgygyűjtemény, Fotó- és Médiaarchívum, Adattár) elsősorban múzeumon belüli átadással érkeztek tárgyak és dokumentumok. Különösen jelentős nagyságú volt az Ásványtár költözése miatti értékmentés során a gyűjteménybe kerülő bútorok, műszerek, iratanyag mennyisége. A könyvgyűjtemény 518 kötet érkezett, fő gyarapítási forrás a nemzetközi csere és az ajándékozás volt. Több kötet érkezett ajándékba dr. Móczár Lászlótól, özv. Priszter Szaniszlónétól, Vánky Kálmántól, valamint több intézménytől (pl. a Corvinus Egyetemről). 2013-ban a folyóirat-gyűjtemény 622 kötetel (390 csere, 33 vétel, 185 ajándék, 14 saját kiadvány), a könyvgyűjtemény 518 kötetel gyarapodott (53 csere, 5 vétel, 460 ajándék). 94 db folyóirat és 72 könyv revízió során került a gyűjteménybe. A gyarapodás az előző évi szinten maradt. A 2012. évhez képest az előfizetések száma nem bővült lényegesen, valamint a nemzetközi csere postázásának elmaradása magyarázat lehet a várt cserepéldányok részleges elmaradására.

Gyűjtési napok száma	
hazai	816

b) Kiemelkedő darabok vagy együttesek bekerülése

Nehéz definiálni, objektív szempontból mely tárgyak képviselnek kiemelkedő értéket, mert minden gyűjtemény számára kiemelkedően fontosak a típusanyagok. Az MTM gyűjteményei – kivált a gerinctelen zoológiai gyűjtemények - idén is több száz értékes típuspéldánnyal gyarapodtak.

Mind **botanikai**, mind **zoológiai** szempontból kiemelkedőek a Balkán-kutatás keretében gyűjtött botanikai és főként gerinctelen zoológiai anyagok. A Balkáni virágtalan flórájáról még nagyon hiányosak az ismeretek, az ott gyűjtött anyagok nagyon értékesek és segítenek annak a célnak az elérésben, hogy a Balkánra az egyik legnagyobb és legreprezentatívabb gyűjteményt hozzuk létre.

Fontos gyarapodási tényező volt idén Hreblay Mártonnak a 2011-ben múzeumi letétbe helyezett nappalilepke gyűjteménye további részének megvásárlása. Idén a Pillangóidomú (Papilionoidea) lepkék családját képviselő 40 fióknyi anyagot vásároltuk meg nagyrészt NKA-forrásból.

Jelentős gyarapodás lépett fel a leltározott tételeket illetően két, 2013-ban vásárolt Varga Ferenc tojásgyűjtemény beletárolása és a korábban letétbe helyezett, 2013-ban részben megvásárolt Povázsay gyűjtemény beletárolása révén.

Az **Ásványtárba** két kiemelkedő tárgye gyűjtés érkezett. Arnóth József 2013. évi adománya több mint 150 db ásványt és mintegy 1000 kötetnyi könyvet tartalmazott. Az ásványok az adományozó gyűjtési filozófiájának megfelelően esztétikus példányok, különleges megjelenésű kristályok, illetve tipikus svájci paragenezisek darabjai, melyek az MTM gyűjteményében hézagpótló értékűek. Christian Andreas Zipser (1783–1864) beszercebányai tanár és természetbúvár Stockholmból, a Svéd Természettudományi Múzeum adományaként hazakerült, mintegy 600 darabos gyűjteménye a történelmi Magyarország területén fekvő, már rég hozzáférhetetlen lelőhelyekről származó számos példánnyal gazdagítja gyűjteményünket akkor, amikor az 1956-os tűzvész által nagyrészt elpusztított klasszikus anyagunk „utánpótlása” gyakorlatilag lehetetlen.

A **Bakonyi Természettudományi Múzeumba** saját gyűjtés útján került a pulai alginítbányából 23 db, mintegy 4 millió éves ősmaradvány, ezek a darabok jelentős részben jó megtartású ízeltlábú (pók és rovar) fossziliák, melyek nemzetközi érdeklődésre tarthatnak számot.

Gyűjtemény	2013. terv	2013. tény
Moha (Szerbia, Vlasina + Pester, Horvátország, Görögország, Montenegró)		2261
Herb.Carpato-Pann.		693
Herb. Generale, Kirgiziai eredeti termőhelyi gyűjtések		160
Madárgyűjtemény	Letétbe helyezett Povázsay	109 fészekalj

	tojásgyűjtemény részleges megvásárlása	
Madárgyűjtemény	Máté László tojásgyűjtemény leltározása	665 fészekalj
Madárgyűjtemény	Varga Ferenc tojásgyűjtemény vásárlása és leltározása	370 fészekalj
Lepkegyűjtemény	Hreblay Márton nappali lepkéi, vásárlás 7351 példány)	Hreblay Márton nappali lepkéi, vásárlás (7351 példány)
Ásvány- és Kőzettár		Arnóth-gyűjtemény
Ásvány- és Kőzettár		Zipser-gyűjtemény 600
Arcekonstrukció gyűjtemény	2 db	Johannita lovag, Szíria Dobó István, Dobóruszka.
MTM BTM		ösmaradványok 23

c) Az éves gyarapodással kapcsolatos nyilvántartási feladatok megvalósulása, különös tekintettel a számítógépes nyilvántartásra

A gyűjtemények gyarapodásával kapcsolatos nyilvántartási feladatok terv szerint megvalósultak.

Az egyedi nyilvántartású gyűjtemények közül jelenleg az állattári gerinces gyűjteményekben, az földtani táruk gyűjteményeiben és az Embertani Tárbán van MINAS alapú auditált digitális nyilvántartási rendszer. A Könyvtár múzeumi gyűjteményeiben auditálás alatt van a múzeumi Huntéka alapú nyilvántartás. Sajnos hardver hiba miatt a MINAS rendszer működésében fennakadások voltak, ezért megkezdődtek a tárgyalások a Minisztérium által újabban támogatott múzeumi Huntéka bevezetése tárgyában. Ennek végleges megoldása 2014-ben várható.

A még hagyományos nyilvántartást vezető egyedi nyilvántartású gyűjtemények mindegyike rendelkezik a nyilvántartást segítő valamilyen adatbázissal. Ezek adattartalmának konverziója a múzeumi digitális nyilvántartó rendszerbe az auditálási folyamat során megvalósul.

A digitális tárgyfotók készítésében jelentős előrehaladás történt, egyes gyűjteményekben gyakorlatilag teljes a lefedettség, de vannak még nagyobb hiányosságok.

A szekrénykataszteri nyilvántartás segítésére bevezetés alatt van egy saját fejlesztésű rendszer, melynek auditjára a Múzeum már megtette az első lépéseket. Ennek sorsa, akárcsak a döntés a Huntéka bevezetésének kérdésében a 2014-es évben kell, hogy eldőljön.

A könyvtári rendszer Huntéka alapú, az utóbbi években felgyorsult a tári kutatói különlenyomat-gyűjtemények inkorporálása a digitális katalógusba.

2013-ban befejeződött a teljes paleobotanikai gyűjtemény digitalizálása, a gyarapodásáról öt évre visszamenőleg fényképek készültek, folyamatban van a korábbi leírókartonok visszamenőleg fényképpel történő ellátása is.

Jelentős mérvű digitalizálás teljesült az Embertani Tár könyvtárának anyagában.

Kiemelendő a Bartucz-féle Antropológiai Füzetek 1923–1939 négy évfolyamból álló teljes periodika digitalizálása karakterfelismerő programmal. Kereshető pdf formátumba konvertálása megtörtént és elérhető az Embertani Tár weboldalán.

A gyűjteményi adatbázisok közül interneten a zirci geológiai gyűjtemény adatbázisa elérhető volt 2011-ig, de azóta szerver hiba miatt nem elérhető. A 2014-es évben tervezzük ennek újraindítását.

A nyilvántartás számszerű adatai

Gyűjtemény	2013. terv	2013. tény
Alga	50	160
Gomba	700	430+554 = 984
Zuzmó	300	1270
Moha	0	3370
Haraszt	0	0
Mag- és Termés	700	1343
Herb.Carpato-Pann.	0	0
Generale	0	0
Paleobotanika	400	600
Puhatestűek gyűjteménye	számítógépes adatbázisba	91 (kiemelt gyarapodás, száraz)
Puhatestűek gyűjteménye	szekrénykataszterbe	640 (alkoholos)
Rákok és egyéb vízi gerinctelenek gyűjteménye		51839
Madárgyűjtemény	Leltárba vett tételek adatainak rögzítése	1160
Parazitológia	Folyamatos feldolgozás (Gyűjteményi napló + számítógépes nyilvántartás) 300 tétel	Naprakész 414 tétel
Kisebb rovarrendek gyűjteménye	865 tétel adatbázisba kerülése	704 tétel adatbázisba kerülése
Lepkegyűjtemény	az újra felállított gyűjteményrészek katalógusának elkészítése	4384 tételt képviselő 16292 példány adatai a gyűjteményi katalógusban.
Hártyásszárnyúak gyűjteménye	400 db gyarapodás nyilvántartása	747 db + 46 fiola
Hártyásszárnyúak gyűjteménye	200 db szekrénykataszterben nyilvántartott gyarapodás nyilvántartása	6634 db

Egyedi nyilvántartású gyűjtemény ásvány- és kőzetgyűjtemények	115	163
Székrenykataszteri ásvány- és kőzettani gyűjtemények	25	8
Gerinces és Gerinctelen Paleontológiai Gyűjtemény		91
Rétegtani Gyűjtemény		361
Posztpleisztocén gyűjtemény	~1400 tétel leltározása	607 tétel leltározása
MTM Mátra Malakológiai	Félévi előirányzott 500 tétel	502 tétel

d) Feldolgozásra váró (visszamenőleg felhalmozódott) régészeti és őslénytani anyag becsült mennyisége és a hiányosságok feldolgozása érdekében 2013. évben előirányzott feladatok teljesülése

Gyűjtemény	2013. terv	2013. tény
Paleobotanika	400	400
Gerinces és Gerinctelen Paleontológiai Gyűjtemény		91
Rétegtani Gyűjtemény		361
MTM BTM őslénytani anyag		48

e) Feldolgozásra váró (visszamenőleg felhalmozódott) egyéb anyag becsült mennyisége és a hiányosságok feldolgozása érdekében 2013. évben előirányzott feladatok teljesülése

A múzeum Budapesten lévő szervezeti egységeiben a beosztatlan anyag feldolgozásának tervezhetőségét negatívan befolyásolták az ásványtári költöztetési feladatok és az ebből fakadó munkaerőhiány.

A hatvani vadászati kastély kiállítási munkálatai pedig hónapokra vonták el a preparátorokat a gyűjteményekből.

A fiálékban jelentősen hátráltatja a feldolgozást a megfelelő szakember hiánya. Sem a Bakonyi Természettudományi Múzeum, sem a Mátra Múzeum gerinces gyűjteményeiben egyetlen emlős- és madárpreparátor sem dolgozik, így a feldolgozatlan anyag mennyisége nem csökkenhet.

Egyedi nyilvántartású gyűjteményekben található leltározatlan anyag feldolgozására előirányzott feladatok teljesülése 2013-ban

Gyűjtemény(részek)	2013. terv	2013. tény
Paleobotanika	400	400
Emlősgyűjtemény		72

Madárgyűjtemény	Máté László tojásgyűjtemény leltározása	665
Kétéltű- és hüllőgyűjtemény		690
Ásvány- és kőzetgyűjtemények	feldolgozatlan anyag mennyiségének szinten tartása	A számítógépes nyilvántartással kapcsolatos problémák miatt nem teljesült
Ásvány- és kőzetgyűjtemények		újonnan beérkezett Arnóth-anyag leltározásának előkészítő munkálatai (fotózás)
Rétegtani Gyűjtemény	A Somssich-hegy 2-es lelőhely alsóbb rétegeinek leiszapolt, de eddig ki nem válogatott gerinces anyagának válogatása (45-50 rétegek)	A 45-47-es rétegek válogatása megtörtént
Posztpleisztocén gyűjtemény		607 egyén beültározása
MTM BTM Ásvány-és kőzettani anyag		252
MTM Mátra Múzeum Gerinces gyűjtemény	Az alkoholos gyűjteményben a nem egyedileg nyilvántartott példányok egyedi azonosítóval történő ellátása	Folyamatban van
MTM Mátra Múzeum Gerinces gyűjtemény	A preparátori szakmunkát igénylő emlős és madár példányok preparálása.	Nem teljesült.
MTM Mátra Múzeum Rovar gyűjtemény	kb. 500 példány cédulázása	kb. 500 példány cédulázása megtörtént
MTM Mátra Múzeum Történelmi gyűjtemény	Nem volt	Wiltner-fotóanyag leltározása folyamatban

Szekrénykataszteri nyilvántartású gyűjteményekben található beosztatlan anyag feldolgozására előirányzott feladatok teljesülése 2013-ban

Gyűjtemény	2013. terv	2013. tény
Alga	0	0
Gomba	600	150
Zuzmó	0	0
Moha	1100	2196
Haraszt	0	0
Mag- és Termés	700	1343
Herb.Carpato-Pann.	0	693
Generale	800	1100
Soklábúak gyűjteménye		121 fiola hazai Diplopoda
Talajzoológiai gyűjtemények		213
Puhatestűek gyűjteménye	385	540 tétel az alkoholos

		szekrénykataszterbe
Rákók és egyéb vízi gerinctelenek gyűjteménye	Szigetközi minták határozása	240
Parazitológia	Alkoholos és száraz preparátumok gyűjteményi nyilvántartásba való vitele 300 tétel	352 tétel
Bogárgyűjtemény	Steninae dobozok rendezése, 6 doboz	6 doboz
	Aleocharinae etc., cédulázás 5000	4000
	Szétosztatlan magyar és külföldi expedíciós anyagok családra válogatása	Szétosztatlan magyar és külföldi expedíciós anyagok családra válogatása (6 fiók)
Kisebb rovarrendek gyűjteménye	300 tétel	10 tétel
Lepkegyűjtemény	nem volt ilyen terv	60 példány feszítése a száraz, cédulázott anyagból
Szípkás rovarok gyűjteménye	<i>Macrocixius</i> revízió (Orosz A.) kb.100 példány	<i>Macrocixius</i> revízió (Orosz A.) kb.100 példány
	Cicadellini tribusra válogatás (Orosz A.): orientális és afrikai anyag 2 doboz (kb. 1500 példány)	Cicadellini tribusra válogatás (Orosz A.): orientális és afrikai anyag 2 doboz (kb. 1500 példány)
	Machaerotidae orientális és pacifikus anyag családra válogatása (Orosz A.) kb. 500 pld.	Machaerotidae orientális és pacifikus anyag családra válogatása (Orosz A.) kb. 500 pld.
Kétszárnyúak gyűjteménye	Családra válogatás	Családra válogatás nem történt
Hártyásszárnyúak gyűjteménye	0 fiola feldolgozása volt betervezve	44 fiolából 119 példány preparálása
Rétegtani Gyűjtemény	600	361 tétel
MTM BTM Gerinces gyűjtemény	alkoholban tárolt anyag feldolgozása	69
	fagyasztóban tárolt anyag részleges feldolgozása	kb. 178 tétel
	Fúróminta gyűjtemény részleges feldolgozása	Nem valósult meg
MTM Mátra Múzeum rovargyűjteménye	Nagy József anyaga és az éves gyarapodás szekrénykataszteri rendszerbe tétele	Nagy József anyaga és az éves gyarapodás szekrénykataszteri rendszerbe került
	Magyarországi Ephemeroptera anyag szekrénykataszteri rendszerbe tétele	Magyarországi Ephemeroptera anyag szekrénykataszteri rendszerbe került: 7710 fiola

f) Kölcsönzés, feldolgoztatás

2013-ban összesen 22 országba 159 alkalommal kölcsönöztünk gyűjteményi anyagot. Ez igen magas szám annak fényében, hogy a kölcsönzések jelenlegi ügymenete és adminisztrációja

nehézkés, és jóformán teljes egészében a muzeológusra hárul. Az anyagok jó részénél a kölcsönző fél állja a kölcsönzés költségét, vagy a kollégák saját forrásból fedezik, mert múzeumi keret e célra csak az esetek kis részében igényelhető.

Megfigyelhető, hogy a digitális fotótechnika fejlődésével bizonyos összehasonlító célokra egyre több gyűjteményi anyagot igényelnek jó minőségű, digitalizált formában, ami költségkímélő és hatékonyságnövelő. Bizonyos típusú anyagoknál elengedhetetlen a morfológiai vizsgálat, ezek kölcsönzése csak hagyományos úton valósítható meg.

Gyűjtemény	Célország	Kölcsönzési alkalmak száma	Kölcsönzött mennyiség
Alga	Magyarország	1	50
Gomba	Magyarország, Németország, Olaszország	5	249
Zuzmó	Bulgária	1	80
Moha	Spanyolország, Magyarország, Németország	5	1275
Herb. Carpato-Pann.	Németország	1	536
Generale	Olaszország	1	14
Paleobotanika	Magyarország	1	50
Lepkegyűjtemény	Lengyelország	1	1
	Magyarország	4	2570
	Németország	1	4
	Szlovákia	4	861
	Oroszország	2	53
	Tajvan	1	2
Emlősgyűjtemény	Magyarország	20	1335
Talajzoológiai gyűjtemények	Lengyelország	3	34
	Svédország	1	1
	Olaszország	1	1
	Brazília	1	1
	Spanyolország	1	8
	Kanada	1	1
	Korea	1	121
Puhatestűek gyűjteménye	Németország	3	9
	Spanyolország	2	22
	Japán	1	2
	Vietnam	1	5
	Olaszország	1	1
	Magyarország	1	1
Rákok és egyéb vízi gerinctelenek gyűjteménye	Németország	1	50
	Magyarország	4	202
Madárgyűjtemény	Magyarország	11	167
Bogárgyűjtemény	Belgium	1	24
	Bulgária	1	9
	Csehország	8	1627
	Franciaország	2	255
	Japán	1	18

	Lengyelország	4	125
	Németország	6	759
	Olaszország	5	494
	Oroszország	1	3
	Spanyolország	1	1
	Szerbia	1	260
	USA	1	1189
Szipókás rovarok gyűjteménye	Lengyelország	3	113
Kétszárnyúak gyűjteménye	Magyarország	4	1544
	Románia	1	37
	Lengyelország	1	90
	USA	1	64
	Oroszország	1	152
Hártyásszárnyúak gyűjteménye	Japán	1	1
	Svédország	2	38
	Anglia	2	5
	USA	3	115
	Románia	1	16
	Spanyolország	1	7
Ásványgyűjtemény	Magyarország (Miskolc, HOM)	2	19
Gerinces és Gerinctelen Paleontológiai Gyűjtemény	Magyarország (Debrecen, Déri Múzeum)	1	32
Pleisztocén	Magyarország	2	42
Arcrekonstrukció	Magyarország	4	61
Múmia	Magyarország, Szeged	1	8
	USA	1	3
	Hollandia	1	5
BTM Botanikai gy.	Magyarország	1	15
BTM Gerinces zoológiai gy.	Magyarország	2	76
BTM Paleontológiai gy.	Magyarország	4	155
BTM Gerinctelen gy.	Magyarország	1	483
Mátra Múzeum Gerinces gy	Magyarország	3	31
Mátra Múzeum Paleontológiai gy.	Anglia	1	3
	22 ország	159	15524

g) Gyűjteményi rend és raktári helyzet értékelése, megelőző műtárgyvédelmi követelmények teljesülése

A múzeum szervezeti egységeinek különböző az elhelyezése, a raktári helyzete, a megfelelő bútorzattal, tárolóegységekkel való ellátottsága. Az Ásványtár költözéséből adódó tárolóegységek (szekrények) mozgatása, áthelyezése nem csak maga a tár, hanem más szervezeti egységek gyűjteményrendezési tevékenységére is hatással volt.

Az Ásványtárból a költözéssel kapcsolatos átrendezések nyomán a **Növénytár** Paleobotanikai gyűjteményébe 16 jó állapotú gyűjteményi szekrény került, így a régi, rossz állapotú, a műtárgyak tárolására alkalmatlan szekrényeket le lehetett cserélni. Ez hatalmas átrendezési munkával járt; a fizikai munkán túlmenően, az egyedi leltárköteles példányok mindegyikét egyenként át kellett vezetni a nyilvántartásban úgy digitálisan, mint a kinyomtatott leltári kartonokon. Külső segítséget erre a munkára nem kapott a gyűjtemény.

Az **Ásvány- és Kőzettár** munkatársai a költözés előtt a hivatalos tervezővel, illetve a beruházó képviselőivel – az ismert korlátok között – együttműködve részt vettek a gyűjtemény új elhelyezésének megtervezésében, beleértve a szekrények elhelyezését, a kompaktusok műszaki paramétereit és egyéb tényezőket. A költözés során az előzetes elhelyezési tervekétől több helyen eltérő paraméterekkel elkészült helyiségek végleges adottságaihoz alkalmazkodva – az előzetes tervet folyamatosan átdolgozva – véglegesítették a gyűjteményi bútorzat elhelyezését.

A tár korábbi munkatársaitól hátra maradt vékonycsiszolatok összeírása és egységes azonosító számokkal való megjelölése megkezdődött az elektronikus nyilvántartás kialakítása érdekében.

Az átköltözés során a munkatársak részt vettek a gyűjteményi szekrények belsejének, majd az átköltözés után a gyűjteményi helyiségeknek, a szekrények és a kompaktusok tetejének és külsejének takarításában.

Az átköltözés után alagsori helyiségeinkben a tári munkatársak felügyelték a kivitelező alkalmazottait az időről-időre újjá felmerülő pótlólagos építési és épületgépészeti munkák, valamint a kárelhárítási és javítási munkák (többszöri beázás, vakolathullás stb.) elvégzése során. Részben, ill. egészben a tár munkatársai végezték az ezzel kapcsolatos rakodási és takarítási munkákat.

Az **Őslénytani és Földtani Tár** gerinces anyaga gyűjteményrendezésének célja a szekrénykataszteri tételek elkülönítése volt. A gyűjteményrendezés sokkal nagyobb mértékű lett és több időt vett el a betervezettnél, ezért (és egyéb plusz feladatok miatt) nem került sor az anyag betervezett nyilvántartási feldolgozására.

A gerinctelen gyűjteményekben 890 tételt helyeztünk át anyagrendezés során. Ezen kívül megtörtént a miocén Decapoda gyűjtemény szakmai revíziója (Matus Hyzny, Pozsony), ami szintén az anyag teljes átrendezését igényelte (535 tétel).

Az **Embortani tár** Posztpleisztocén gyűjteményében a raktárhely felszabadítása érdekében a leltározatlan anyag tömörítése, illetve mélyraktárba áthelyezése szükség szerinti mértékben megtörtént. Az embortani leltározatlan anyagok leltári állományba vételével az anyagot tömörített állapotban tároljuk. A leltározatlan anyag (~ 8000 tétel) egy részét, mintegy 3000 egyén maradványait csoportosítottuk át. Ez több volt a tervezettnél, az Ásvány- és Kőzettárból kapott szekrények elhelyezésének megoldása miatt. A gyűjteményi anyag rendezése folyamatos, szükség szerint zajlik.

A **Bakonyi Természettudományi Múzeum** Gerinces zoológiai gyűjteményében a további gyarapodások elhelyezéséhez szükséges tárolókapacitás bővítése miatt megtörtént a gyűjtemény teljes átrendezése (~7200 db). A gerinctelen folyadékos, zömmel feldolgozatlan anyag rendezése során a különböző taxonok polconként, feliratozva kerültek elhelyezésre. Elkészült a mikro- és makrogombák, a mohák és a Ciszter Rend által ajándékozott gyűjtemény szekrénykataszteri nyilvántartása. A gerinctelen zoológiai gyűjteményben a csigagyűjtemény szekrénykataszteri felállítása a tervek szerint befejeződött.

2013-ban a folytatódott az **MTM Központi múzeumi könyvgyűjtemény** folyamatos, teljes körű, időszaki leltára az 3/1975. (VIII. 17.) KM-PM együttes rendelet (a könyvtári állomány ellenőrzéséről [leltározásáról]) előírásai alapján. 2013-ban befejeztük a Növénytári Könyvtár (780 fm – közel 14 000 kötet) állomány-ellenőrzését, amely érintette a P” „Növ.” „BC” „Fol” „NövK” „V” „NövCD” „NövMat” „Dupl.” jelzetű állományt. A BC és Fol jelzetűeket vonalkóddal is elláttuk. Az ásványtár költözése következtében vonalkóddal elláttuk, ellenőriztük és becsomagoltuk az ásványtári könyvtár teljes állományát, majd a gyűjtemény átköltözése után, a könyvek kicsomagolásával egy időben ismételt leltárt végeztünk, hogy felmérjük a költözés alatt keletkezett hiányokat. Ez 15 912 kötet feldolgozását jelentette. Jelentős gyűjteményrendezési feladatot jelentett a **Bakonyi Természettudományi Múzeum** könyvtárának leltára, amelyet a leltározó könyvtárosok Zircen végeztek el. Összesen 6870 kötet könyv és 18377 kötet folyóirat állomány-ellenőrzése történt meg. E feladatok végrehajtása mellett raktárrendezés történt a Dokumentációs Tárban és a Tudománytörténeti Tárgygyűjteményben, valamint a Növénytári Könyvtár különlenyomat-gyűjteményében (64 doboz).

A könyvtári munkát felborító építkezés következtében teljes gyűjteményrészeket költöztettünk át (Fotótár, olvasóteremben elhelyezett gyűjtemények, ásványtári tudománytörténeti anyag átszállítása, saját kiadványok eladásra szánt készletének átrendezése). Így a gyöngyösi **Mátra Múzeum** könyvtárának leltára 2013-ban nem valósult meg.

Gyűjtemény	2013. terv	2013. tény
Paleobotanika	nem tervezett	8000
Lepkegyűjtemény	Apaturinae alcsalád gyűjteményrész revíziója	Megtörtént (1345 példány)
	Marpesini tribusz gyűjteményrész revíziója	Megtörtént (488 példány)
Madárgyűjtemény	Polcokon korábban ömlesztve elhelyezett állatok rendszertani helyre történő elhelyezése: 20	32
Parazitológia	Folyamatos raktárrendezés	Raktári helyzet kielégítő
Bogárgyűjtemény	Vegyes családok rendezése, szétosztatlan expedíciós anyagok családra válogatása	Az orientális <i>Anomala</i> -gyűjtemény (Scarabaeidae: Rutelinae) rendezése és felállítása 6 fiók
		A palearktikus katicabogárgyűjtemény (Coccinellidae) rendezése és felállítása 23 fiók
Kétszárnyúak gyűjteménye		Syrphidae gyűjtemény átrendezése
		Agromyzidae gyűjtemény átrendezése
Hártyásszárnyúak gyűjteménye	Ichneumonidae gyűjtemény rendezése – 100 fiók	200 fiók átvizsgálása megtörtént. Az alcsaládok/genuszok jelenlegi tárolási helyének felmérése, a

		kialakítandó rendszertani sortól való eltérések összeírása
	A gyűjteményi rend és kölcsönzések felülvizsgálata	Megtörtént, 40.000 kintlevő példányt érintő kölcsönzések adatbázisba rendezése
	A szekrénykataszter számolási feladatainak folytatása, típusok ellenőrzése	Megtörtént, a típusjegyzék ~3500 rekorddal gyarapodott
	Nem volt tervezve	Nem megfelelően tárolt példányok betűzése a törzsgyűjteménybe (~5000 db)
	Nem volt tervezve	A fészekgyűjtemény (248 db) egységes elhelyezése, elrendezése
Közetgyűjtemény, fotózással egybekötött rendezés, alátétcédulák cellofánzacskózása	Nem volt számszerűsítve	7647 db
Régi kutatói anyagokhoz tartozó vékonycsiszolatok összeírása	Nem volt számszerűsítve	812 db
Rétegtani Gyűjtemény / Vizsgálati Mintagyűjtemény	640	1852
Gerinces és Gerinctelen Paleontológiai Gyűjtemény leltári revíziója kapcsán		890
Gerinces és Gerinctelen Paleontológiai Gyűjtemény / Müller Pál Decapoda gyűjtemény szakmai revíziója kapcsán		535
Posztpleisztocén gyűjtemény		Raktárhely felszabadítása érdekében a leltározatlan anyag tömörítése, illetve mélyraktárba áthelyezése. Kb. 3000 egyén
MTM BTM Gerinces zoológiai gyűjtemény	Teljes átrendezés	7200db teljes átrendezése megtörtént
	Gerinctelen folyadékös anyag rendezése	Gerinctelen folyadékös anyag rendezése
MTM Mátra Múzeum rovargyűjteménye	Az alkoholos gyűjtemény taxonómiai rendezése	Megtörtént
MTM Mátra Múzeum Gerinces gyűjteménye	A sérült, elavult tárolók lecserélése	Kb. 10%-ban teljesült
	A tároló közeg lecserélése (formalinról és izopropilról etanolra)	Kb. 10%-ban teljesült

	Új trófearácsok kiépítése és trófeák elrendezése	Megvalósult
MTM Mátra Múzeum Malakológiai gyűjtemény	A magyar anyag szekrénykataszterének elkészítése (235 fiók)	Elkészült
MTM Mátra Múzeum Prepleiszt.paleontológiai gyűjtemény	paleobotanikai gyűjtemény rendezése – 500 tétel	1102 tétel
	Hiányzó leíró kártyák digitális pótlása	412 tétel
MTM Mátra Múzeum Történeti gyűjtemény	A Mátra Múzeum Történeti Gyűjteményében az új raktári rend kialakításának megkezdése	Megkezdődött a kicsomagolás és rendszerezés: 2015db tárgy került kicsomagolásra és elhelyezésre.
Könyvtár	Növénytári Könyvtár leltára	befejezve
	Ásványtári Könyvtár leltára	befejezve
	Zirci MTM BTM könyvtárának leltára	befejezve
	Gyöngyösi MTM MM könyvtárának leltára	2014-ben kerül rá sor

h) Megelőző műtárgyvédelemmel kapcsolatos 2013. évi feladatok teljesítése

A gyűjteményi anyag típusától függően más-más módon és rendszerességgel végezzük az állagmegóvási feladatokat. A szükséges intézkedések általában a tervek szerint valósultak meg, de az NKE helyének kialakításával és az Ásványtár költöztetése a gyűjtemények állagára nézve új helyzetet teremtett, és előre nem tervezhető többletfeladatokat rótt mind a tár, mind más táruk munkatársaira. Egyes gyűjteményekben szükségessé vált a kártevők elleni mielőbbi fellépés.

A **botanikai** gyűjtemények rovarkártevők elleni fertőtlenítése nem valósult meg, ami igen sajnálatos, mert a gombagyűjteményből már károsodást jeleztek, továbbá mind a mélyszinti terünkbe, mind a tári épületbe igen sok friss anyag került be, ami veszélyforrást jelent.

Az **Ásvány- és Kőzettárban** kísérleti úton kalibráltuk a rendelkezésre álló (a Könyvtár, illetve Jánosi Melinda által kölcsönzött) páramérőket, és ezekkel folyamatosan mérjük, táblázatokon és grafikonokon regisztráljuk a gyűjteményi helyiségek hőmérsékleti és légnedvességi adatait, és javaslatokat teszünk a szükséges intézkedésekre.

Az **Embertani Tár** Múmia gyűjteményben a megfelelő mikroklíma biztosítása érdekében nem sikerült megoldanunk az egyes szekrényekben a páramentesítők elhelyezését és ellenőrzését. Ezért több alkalommal ellenőriztük a gyűjteményi terek mikroklímáját.

Egy múmia restaurálása történt meg. Az elkészített –a múmia testét pontosan követő – alátét lehetővé teszi, hogy a múmiák a szállításakor ne sérüljenek, állaguk megőrződjön. Az alátét prototípusnak tekinthető, szándékunkban áll minél több múmiának ilyen készítenni.

A Nemzeti Közszolgálati Egyetem alapításából következően szükséges volt a tetőtéri és a föld alatti gyűjtemények, valamint az Embertani Könyvtár biztonságának állandó szakmai felügyelete. Ez naponta 1-2 munkatárs munkáját jelentette. A Humán DNS-laboratóriumban a humán szennyezések bevitelének elkerülése érdekében biztosítanunk kellett, hogy a Laboratóriumba kizárólag az arra felhatalmazott/ megbízott személyek léphessenek be.

Gyűjtemény	2013. terv	2013. tény
Botanika	Összes szükséges gyűjtemény	Nem valósult meg
Lepkegyűjtemény		Pál János preparálás elmaradott anyagokból: 875 példány
		Bálint Zsolt és Katona Gergely preparálás: 116 példány.
Emlősgyűjtemény	Alkoholellenőrzés, kisemlős-gyűjtemény fertőtlenítése	Mindkettő megtörtént
Madárgyűjtemény	Gyűjtemény fertőtlenítése	2013. június teljes gyűjtemény
Parazitológia	Száraz preparátumok címkézése 300	352
Kisebb rovarrendek gyűjteménye	Orthoptera gyűjtemény éves átvizsgálása	részben megtörtént
Kétszárnyúak gyűjteménye	levendulaolaj cseréje	levendulaolaj cseréje
	gyűjtemény átvizsgálása esetleges kártétel után évente 2x	gyűjtemény átvizsgálása esetleges kártétel után évente 2x (kártétel nem volt)
Hártyásszárnyúak gyűjteménye	Nem volt tervezve	valamennyi, zoológiai szakanyagot tartalmazó tárolóegység mérgezése
Múmia gyűjtemény	Páramentesítők elhelyezése	páramentesítők elhelyezése-
Múmia gyűjtemény	-	1 múmia „alátét” készítése
Arckonstrukciós gyűjtemény	A deformált szilikon negatívjainak javítása	10 db
Pleisztocén gyűjtemény	Biztonság / ellenőrzés állapotfelmérés	Biztonság / ellenőrzés állapotfelmérés
Múmia gyűjtemény	Biztonság / ellenőrzés állapotfelmérés	Biztonság / ellenőrzés állapotfelmérés
Arckonstrukció gyűjtemény	Biztonság / ellenőrzés állapotfelmérés	Biztonság / ellenőrzés állapotfelmérés
Embortani Könyvtár	Biztonság / ellenőrzés állapotfelmérés	Biztonság / ellenőrzés állapotfelmérés
Humán DNS Labor	Biztonság / ellenőrzés állapotfelmérés	Biztonság / ellenőrzés állapotfelmérés
MTM Mátra Múzeum Gerinces gyűjteménye	A száraz gyűjtemény (kitömött gerinces, csont, trófea) karbantartása, kártevő-mentesítése	A száraz gyűjtemény (kitömött gerinces, csont, trófea) karbantartása folyamatos volt.
	Az alkoholos gyűjtemény rendbetétele (tárolók, tároló közeg cseréje)	Az alkoholos gyűjtemény rendbetétele folyamatos.
MTM Mátra Múzeum Rovargyűjteménye	Magyarországi Ephemeroptera anyag szekrénykataszteri rendszerbe tétele	Magyarországi Ephemeroptera anyag szekrénykataszteri rendszerbe került: 7710 fiola
MTM Mátra Múzeum Történeti Gyűjteménye	gyűjtemény portalanítás	Csak részben történt meg a kicsomagolásnál.

i) Tisztítással, konzerválással, restaurálással kapcsolatos 2013. évi feladatok teljesítése

A leltározás előtt szükséges az **Embertani tár** Posztpleisztocén gyűjteményébe érkező anyagok tisztítása és restaurálása. Ezt magunk (muzeológusok) végezzük, mivel a tárnak nincs preparátor és gyűjteménykezelő munkatársa. A töredékes embertani anyag ragasztását a munkatársak végzik az antropológiai feldolgozás során.

Gyűjtemény	2013. terv	2013. tény
Alga	50	160
Gomba	500	1030
Zuzmó	500	1300
Moha	1100	3370
Haraszt	0	0
Mag- és Termés	0	0
Herb. Carpato-Pann.	0	0
Generale	1000	3387
Paleobotanika	400	2864
Lepkegyűjtemény		253 fiók
		830 lepke (példány)
Talajzoológiai gyűjtemények	Alkoholos anyagok folyamatos ellenőrzése, elpárolgott alkohol pótlása, újonnan gyűjtött anyag konzerválása	Megtörtént
Rákok és egyéb vízi gerinctelenek gyűjteménye		Szigetközi minták preparálása határozáshoz ~ 240
Madárgyűjtemény	100	167
Parazitológia	100 tétel	112 tétel
Bogárgyűjtemény	30 rovardoboz fertőtlenítése	31 rovardoboz fertőtlenítése
Kisebb rovarrendek gyűjteménye	konzerválás: 500 példány fertőtlenítés	kb. 2000 példány 10 rovardoboz
	Nagy Barnabás - gyűjtemény fertőtlenítése	40000 példány és 3000-4000 fiola
Szipókás rovarok gyűjteménye	Gyűjteményes dobozok folyamatos és szükség szerinti ellenőrzése, mélyhűtése vagy /és repellens használata.	Gyűjteményes dobozok folyamatos és szükség szerinti ellenőrzése, mélyhűtése vagy /és repellens használata.
Kétszárnyúak gyűjteménye	Előre nem megmondható	5064 példány részleges (mert minúciázva érkezett) vagy teljes preparálása
Hártyásszárnyúak gyűjteménye	400 példány preparálása, konzerválása	666 példány preparálása, konzerválása
	(nem volt tervezve)	50 példány restaurálása, átpreparálása
Ásvány és kőzet (velencei-		60 db ásvány, kőzet

hegységi kiállítási anyag)		megtisztítása, 4 db példány lakkozása, 2 db példány ragasztása
Ásvány és kőzet (lovardai kiállítási anyag)		az „Új szerzemények” és a „Memento 1956” vitrinek példányainak (összesen 35 db) tisztítása, a vitrin belső takarítása
Posztpleisztocén gyűjtemény: Mosás, tisztítás	kb. 780 egyén	kb. 450 egyén
Posztpleisztocén gyűjtemény: csontok szükség szerinti ragasztása	kb. 850 egyén	kb. 670 egyén
Arcrekonstrukciós gyűjtemény	10 db	10 db
MTM Mátra Múzeum Gerinces gyűjteménye	A száraz gyűjtemény (kitömött gerinces, csont, trófea) karbantartása, kártevő-mentesítése	A száraz gyűjtemény (kitömött gerinces, csont, trófea) karbantartása folyamatos volt.
	Az alkoholos gyűjtemény rendbetétele (tárolók, tároló közeg cseréje)	Az alkoholos gyűjtemény rendbetétele folyamatos.
MTM Mátra Múzeum Prepleiszt.paleontológiai gyűjteménye	Raktárbeázás miatt veszélyeztetett példányok megóvása, tisztítása	600 tétel
	Életnyomok preparálása laza limonitos homokból	5 példány

7) Digitalizálás, virtuális hozzáférhetőség, kutathatóság

a) A digitalizálás helyzete 2013 végén, az intézmény digitalizálási stratégiájának szöveges bemutatása

Mutatók	2012. év végéig digitalizált tételszám	2013-re tervezett digitalizálás	A 2013. évben digitalizált állomány	A 2013. év végéig digitalizált állományból honlapon hozzáférhető
Digitalizált objektumok összesen (db)	226.686	9401	106.695	197.404
- ebből műtárgy (db)	92.571	1960	91.787	69.436
- írott dokumentum (oldal)	134.009	7400	14.770	127.748
- audiovizuális (db, ill. perc)	63	20	9	64
Gyűjteményekre, kiállításokra alapozott múzeumpedagógiai letölthető segédanyagok (db)	43	21	129	156

Az idei beszámolóban nem egyezik sem a 2012. év végén digitalizált tételszám, sem a 2013-ra tervezett digitalizálás számadata az MTM tavaly leadott tételszámaival, hiszen hozzá kellett

számítanunk az új fiálék tételszámain is. Helyenként ugyanezen okból ugrik meg jelentősen a honlapon hozzáférhető tételszám a tavalyihoz képest. Ettől függetlenül két jelentős digitalizálási projektről adhatunk számot: NKA-támogatással sikerült digitalizálni és az interneten is hozzáférhetővé tenni a Kitaibel-gyűjtemény majdnem 16 ezer herbáriumi lapját, ami a <http://muzeum.arcanum.hu/kitaibel/> címen érhető el. A 2013-ban záruló Natural Europe pályázat keretében több, mint 4200 válogatott tárgy leírása és képe vált elérhetővé az Europeana digitális könyvtár oldalán. Régebben digitalizált tételeink a honlapunkon keresztül érhetőek el (<http://www.nhmus.hu/adatbazisok>, <http://sterna.nhmus.hu/hnhmegg/search.php>, <http://publication.nhmus.hu>), valamint a Digitális Képkönyvtár, a Museum.hu és a BHL Europe portáljain. Jelentős mennyiségű tárgyfotó is készült, de ezek még nem érhetőek el a honlapról. A múzeumi kiadványok évek óta folyó digitalizálási folyamata 2013-ban megtorpant – NKA-támogatás híján csak a frissen megjelent kiadványok digitális állományait sikerült besorolnunk, a hiátusok kitöltésére a következő években megint pályázunk. A bedigitalizált szöveges oldalak nagyobbik része idén a tári kutatói digitális könyvtárakat gyarapította. Az évek óta nagy volumenű könyvtári cikkszolgáltatás 2013-ban kisebb jelentőségű volt, mert a Nemzeti Közszolgálati Egyetem építése miatt a Könyvtár raktárai és dolgozósobái hosszabb ideig le voltak zárva.

b) Kutatószolgálat

Mutató	2012. tény	2013. terv	2013. tény
Kutatók száma	246	286	409
Kutatási alkalmak száma	1082	772	989

A múzeumba látogató kutatók száma nőtt. 1/4-ük külföldi kolléga volt, amely elsősorban a múzeum egyik legjelentősebb európai uniós projektjének, a SYNTHESYS-nek köszönhető. Ez a program a szakmailag legjobbnak ítélt pályázók számára biztosítja 2-3 hetes kutatási látogatások feltételét.

A két legnagyobb szakmai tárunkba, az Állattárba és a Növénytárba rendkívül sok kutató érkezik. Az Állattárban 126 kutató 779 napot, míg a Növénytárban 109 kutató 439 napot töltött el.

Az Ásvány- és Kőzettárat laikus érdeklődők is felkeresik szaktanácsért, zömük meteoritnak vélt tárgyakat hoz be azonosításra. 2013-ban 12 meteoritnak vélt és 8 egyéb tárgy esetében kértek szaktanácsot.

Az Embertani tár könyvtárának szolgáltatásai nagyon népszerűek főleg a hazai kutatók körében.

A Dokumentációs Tárban kutató szakemberek és kutatási alkalmak száma nem változott az előző évihez képest. Annak ellenére, hogy a Dokumentációs Tár és Tudománytörténeti Tárgygyűjtemény nem a múzeum Ludovika téri, építkezéssel terhelt épületében található, mégis a szolgáltatás működését az év során többször meg kellett szakítani, mivel a gyűjtemény kezelője részt vett több könyvtári gyűjtemény állomány-ellenőrzési feladataiban is.

c) Múzeumi könyvtár

Mutató	2012. tény	2013. terv	2013. tény
Szaktájékoztatások száma (személyes, tel., e-mail stb.)	4023	2600	1067
Könyvtárhasználók száma	2289	1645	3304
Könyvtárhasználatok száma	9786	4500	6060

Helyben használt könyvek, folyóiratok száma	5602	4200	2657
Kölcsönzött könyvek száma	1661	700	834

Minden rovat összesítve tartalmazza az MTM Központi, MTM BM és MTM MM könyvtárak adatait. Az MTM MM esetében a 2013-as adatok a 2013. 07. 15–2013. 12. 31. közötti időszakra vonatkoznak. Ezt megelőzően, könyvtáros munkatárs hiányában a könyvtár szolgáltatásai szüneteltek.

Az **MTM Központi könyvtár** a 2013. évben jelentős nyilvántartási és költöztetési feladatokat látott el (a Növénytári Könyvtár, az Ásványtári Könyvtár, az MTM BTM könyvtárának leltára, az Ásványtári Könyvtár költöztetése, a Fotótár költöztetése stb.). A könyvtári szolgáltatás feltételei a NKE Ludovikába költözése miatt nagymértékben megnehezültek. Az építkezés következtében megnövekedő gyűjteményvédelmi feladatok miatt a szolgáltatókapacitás olyan nagymértékben csökkent, hogy 2013 májusától nem működtek a Központi Könyvtár szolgáltatásai. Ennek következtében a használat jelentősen csökkent.

Megkezdődött a fiilálék könyvtáraival a közös munka alapjainak megteremtése. Mind a **Mátra Múzeum**, mind a **Bakonyi Természettudományi Múzeum** könyvtárában bevezetésre került a Huntéka integrált könyvtári rendszer. Megkezdődött az MTM BTM könyvtár és a Központi Könyvtár nemzetközicserre-kapcsolatainak szinkronizálása, valamint első alkalommal kíséreltük meg azonos rendszerben a Központi Könyvtár és az MTM MM cserefolyóiratainak elküldését.

8) Tudományos kutatás

Tudományos munka mutatói	2012. tény		2013. terv		2013. tény	
Tudományos munkatársak száma (fő)	66		67		60	
Tudományos fokozattal rendelkező munkatársak száma (fő)	43		45		48	
Tárgyévben megszerzett tudományos fokozatok száma (db)	2		2		1	
A tudományos munkatársak által kivett összes kutatónap száma (nap)	125		490		220	
A múzeum által kiadott önálló tudományos-muzeológiai kiadványok száma (monográfia, tanulmánykötet, folyóirat, kiállítási- és gyűjteményi katalógus, évkönyv) (db) (magyar idegen nyelven)	1	5	10	15	4	5
A munkatársak által írt, saját múzeumi kiadványban megjelent tudományos könyvek, tanulmányok, közlemények, cikkek száma (db) (magyar idegen nyelven)	1	20	1	36	8	20
A munkatársak által írt egyéb tudományos kiadványban megjelent tudományos könyvek, tanulmányok, közlemények, cikkek száma (db) (magyar idegen nyelven)	39	88	50	109	40	136

A munkatársak által tartott tudományos előadások, összeállított posztterek száma (db) (itthon külföldön)	81	51	42	41	76	68
A múzeum által megjelentetett ismeretterjesztő, pedagógiai kiadványok száma (db) (magyar idegen nyelven)			14	2		
A munkatársak által saját múzeumi vagy egyéb kiadványban megjelentetett ismeretterjesztő írások (magyar idegen nyelven)	67	22	61	2	185	57
Kiállítási forgatókönyvek száma (állandó időszak) (db)	2		5	3	2	3
Megvalósult kiállítások száma (állandó időszak) (db)		9			1	21
Hazai tudományos programokban való részvétel (programok száma résztvevő munkatársak száma)	51	72	43		43	43
Nemzetközi tudományos programokban való részvétel (programok száma résztvevő munkatársak száma)	35	47	24	35	29	36
Felsőoktatásban oktatóként résztvevő munkatársak száma (fő) megtartott órák száma (óra, 1 óra = 45 perc)	31	698		897	32	1836
Felnőttképzésben oktatóként résztvevő munkatársak száma (fő) megtartott órák száma (óra, 1 óra = 45 perc)	7	52		74	10	147

2013-ban a publikációs tevékenységünk növekedett, főleg a külföldi folyóiratokban megjelenő cikkek száma emelkedett. A tárgyévben megjelent összes publikációhoz kapcsolódó összesített impakt faktor értéke igen magas, 139,948. A munkatársak által tartott tudományos előadások, összeállított posztterek száma a 2012 évihez hasonló. Hazai és külföldi tudományos programokban való részvétel láthatóan csökkent. Ez egyrészt a lehetőségek beszűkülésével magyarázható, de a munkatársakra háruló egyéb feladatok növekedésének is a következménye. Oktatási tevékenységünk azonban háromszorosára növekedett a megtartott órák tekintetében. Ezenkívül számos szakdolgozati és PhD-témavezetés és bírálat is jelzi a munkatársaink oktatásban betöltött fontos szerepét.

Két kutatócsoport működése kapcsolódik a múzeumhoz az MTA-MTM-ELTE Ökológiai Kutatócsoport (10 fő) és az MTA-MTM-ELTE Paleontológiai Kutatócsoport (11 fő). A két kutatócsoport 43 kutatási témát művel. A megjelent publikációikhoz kapcsolódó összesített impakt faktor értéke 42,223. Az alábbi táblázat munkájuk néhány egyéb adatát tartalmazza.

Tudományos munka mutatói	2013. tény	
A munkatársak által írt egyéb tudományos kiadványban megjelent tudományos könyvek, tanulmányok, közlemények, cikkek száma (db) (magyar idegen nyelven)	1	32
A munkatársak által tartott tudományos előadások, összeállított posztterek száma (db) (itthon külföldön)	17	16
A munkatársak által tartott tudományos előadások,	17	16

összeállított posztterek száma (db) (ittthon külföldön)		
A munkatársak által saját múzeumi vagy egyéb kiadványban megjelentetett ismeretterjesztő írások (magyar idegen nyelven)	2	7

a) A 2013. évi tudományos munka, kutatás fő irányvonalainak leírása (célok, feladatok megvalósulása, elért eredmények)

Az MTM kutatói összesen 162 kutatási témát művelnek. Kutatásaink igen széles spektrumúak, főként természetvédelmi, monitoring, taxonómiai, ökológiai, florisztikai, faunisztikai jellegűek. A kutatások egy része hazai és nemzetközi projektek keretében zajlik. Hazai támogatások közül az OTKA- és NKA-pályázatok a legfontosabbak. 2012-től egy LIFE+ projekt is indult. Ezen kívül vannak megbízási kutatási munkáink is, ezek közül említhető a Nemzeti Biodiverzitás-monitorozó Rendszer meghatározott állat- és növényfajaira vonatkozó országos léptékű felmérések, illetve a Szigetköz ökológiai monitoringja. Mindezek mellett számos költségvetésből finanszírozott, kis költségigényű, a gyűjtemények sokrétű feldolgozására irányuló kutatás folyik, amelyeket intenzív publikációs tevékenység kísér.

A művelt témák és 2013 évi teljesítésük az alábbi táblázatban látható.

Téma és kutató neve	2013. terv	2013. tény
OTKA 104443; Barina Zoltán	OTKA 104443: Critical revision of the vascular flora of Albania	OTKA 104443 Critical revision of the vascular flora of Albania
A Kitaibel Pál (1757–1817) herbáriumának digitalizálása és közzététele; Barina Zoltán	A Kitaibel Pál (1757–1817) herbáriumának digitalizálása és közzététele	A Kitaibel Pál (1757–1817) herbáriumának digitalizálása és közzététele
Vetővirág (<i>Sternbergia colchiciflora</i>) virágzásbiológiai vizsgálata; Barina Zoltán	Vetővirág (<i>Sternbergia colchiciflora</i>) virágzásbiológiai vizsgálata	Vetővirág (<i>Sternbergia colchiciflora</i>) virágzásbiológiai vizsgálata
OTKA 83999 Kovaalga alapú ökoszisztéma rekonstrukció a Kárpát-medence hegyvidéki és alföldi tavaiban; Buczkó Krisztina	OTKA 83999 Kovaalga alapú ökoszisztéma rekonstrukció a Kárpát-medence hegyvidéki és alföldi tavaiban	Elkészült a vállalt három tó feldolgozása
Ritka és veszélyeztetett algafajok vizsgálata; Buczkó Krisztina	Ritka és veszélyeztetett algafajok vizsgálata	Ritka és veszélyeztetett algafajok vizsgálata
OTKA téma; Barbacka Mária	OTKA téma folytatása	teljesített munkatervnek megfelelően
Mecseki jura flóra taxonómiája; Barbacka Mária	Mecseki jura flóra taxonómiája	teljesített munkatervnek megfelelően
Európa flórák összehasonlító vizsgálata; Barbacka Mária	Európa flórák összehasonlító vizsgálata	teljesített munkatervnek megfelelően

Botanikai monitoring és térképezési feladatok az EASTERN-BAKONY– LIFE07 NAT/H/000321; Bauer Norbert	Botanikai monitoring és térképezési feladatok az EASTERN-BAKONY– LIFE07 NAT/H/000321	teljesített munkatervnek megfelelően
A Bakony-vidék florisztikai, növényföldrajzi kutatása, vegetációjának vizsgálata; Bauer Norbert	A Bakony-vidék florisztikai, növényföldrajzi kutatása, vegetációjának vizsgálata	teljesített munkatervnek megfelelően
A Tapolcai-medence kutatása és természetvédelmi kezelési tervének kidolgozása; Bauer Norbert	A Tapolcai-medence kutatása és természetvédelmi kezelési tervének kidolgozása	teljesített munkatervnek megfelelően
A Balaton és Bakony-vidék természettudományos kutatásának tudománytörténeti feldolgozása; Bauer Norbert	A Balaton és Bakony-vidék természettudományos kutatásának tudománytörténeti feldolgozása	teljesített munkatervnek megfelelően
Vegetáció rekonstrukció lehetőségei; Erdei Boglárka	Paleoflórák rekonstrukciója	teljesített
A Pannon medence késő miocén flórája és vegetációja Erdei Boglárka	lektorálás	teljesített
Fossilis cikászok rendszertani és összehasonlító morfológiai vizsgálata; Erdei Boglárka	Rendszertani vizsgálatok kutikula alapján	teljesített
Late Miocene flora of Hungary; Hably Lilla	Late Miocene flora of Hungary monográfia kézirat előkészítése	The Late Miocene flora of Hungary monográfia megjelent.
Mastixia flóra; Hably Lilla	Mastixia feldolgozás, kézirat	Elkészült, megjelent
Növényi genetikai erőforrások és mikroorganizmusok ex situ megőrzése; Locsmándi Csaba	Növényi genetikai erőforrások és mikroorganizmusok ex situ megőrzése 2011-2015	Növényi genetikai erőforrások és mikroorganizmusok ex situ megőrzése 2011-2015
Védett és veszélyeztetett makrogomba fajok begyűjtése; Locsmándi Csaba	Védett és veszélyeztetett makrogomba fajok begyűjtése	Védett és veszélyeztetett makrogomba fajok begyűjtése
A lichenológiai kutatások perspektívái – biodiverzitás, zuzmókémia; Lőkös László	A lichenológiai kutatások perspektívái – biodiverzitás, zuzmókémia	A lichenológiai kutatások perspektívái – biodiverzitás, zuzmókémia
Kriptogám (moha, zuzmó) florisztikai és biodiverzitás kutatások különböző vegetációs típusokban; ; Papp Beáta, Lőkös László	Kriptogám (moha, zuzmó) florisztikai és biodiverzitás kutatások különböző vegetációs típusokban Szerbiában és Magyarországon különös tekintettel a ritka fajok élőhelyeire	Kriptogám (moha, zuzmó) florisztikai és biodiverzitás kutatások különböző vegetációs típusokban Szerbiában és Magyarországon különös tekintettel a ritka fajok

		élőhelyeire
A közösségi jelentőségű mohafajok és zuzmófajok felmérési adatainak összegyűjtése; Lőkös László		A közösségi jelentőségű mohafajok és zuzmófajok felmérési adatainak összegyűjtése, rendszerezése, illetve EU jelentési űrlap kitöltése
TÉT szerb-magyar Ritka és veszélyeztetett fajok ex situ védelme; Papp Beáta	TÉT szerb-magyar Ritka és veszélyeztetett fajok ex situ védelme. 2012-2013	TÉT szerb-magyar Ritka és veszélyeztetett fajok ex situ védelme.
Nemzeti biodiverzitás monitorozó rendszer mohamonitorozás; Papp Beáta	Nemzeti biodiverzitás monitorozó rendszer mohamonitorozás	Nemzeti biodiverzitás monitorozó rendszer mohamonitorozás
Európai Moha Vörös Könyv projekt vezetése, Dél-Kelet Európai adatok összesítése; Papp Beáta	Európai Moha Vörös Könyv projekt vezetése, Dél-Kelet Európai adatok összesítése	Európai Moha Vörös Könyv projekt vezetése, Dél-Kelet Európai adatok összesítése
Chamaecytisus nemzetség kutatása; Pifkó Dániel	Chamaecytisus nemzetség kutatása	Chamaecytisus nemzetség kutatása
Mérsékelt övi dendroflóra; Rácz István	Mérsékelt övi dendroflóra	Mérsékelt övi dendroflóra
Ingold-féle gombák diverzitása vízi és szárazföldi ökoszisztémákban; Révay Ágnes	Ingold-féle gombák diverzitása vízi és szárazföldi ökoszisztémákban	Ingold-féle gombák diverzitása vízi és szárazföldi ökoszisztémákban
Kéreglakó hyphomycetes vizsgálata; Révay Ágnes	Kéreglakó hyphomycetes vizsgálata	Kéreglakó hyphomycetes vizsgálata
Magyarország egyes (az AFE 16., 17. és 18. köteteiben feldolgozandó) növénynemzetségeinek chorológiai és taxonómiai vizsgálata; Somlyay Lajos	Magyarország egyes (az AFE 16., 17. és 18. köteteiben feldolgozandó) növénynemzetségeinek chorológiai és taxonómiai vizsgálata	Magyarország egyes (az AFE 16., 17. és 18. köteteiben feldolgozandó) növénynemzetségeinek chorológiai és taxonómiai vizsgálata
A <i>Cotoneaster</i> nemzetség hazai fajai elterjedésének térképezése; Somlyay Lajos	A <i>Cotoneaster</i> nemzetség hazai fajai elterjedésének térképezése	A <i>Cotoneaster</i> nemzetség hazai fajai elterjedésének térképezése
Budapest és környéke edényes flórájának kutatása; Somlyay Lajos	Budapest és környéke edényes flórájának kutatása	Budapest és környéke edényes flórájának kutatása
Taxonómiai-nómenklaturai kutatások az <i>Elatine</i> , <i>Onosma</i> , <i>Sesleria</i> és <i>Silene</i> nemzetségekben; Somlyay Lajos	Taxonómiai-nómenklaturai kutatások az <i>Elatine</i> , <i>Onosma</i> , <i>Sesleria</i> és <i>Silene</i> nemzetségekben	Taxonómiai-nómenklaturai kutatások az <i>Elatine</i> , <i>Onosma</i> , <i>Sesleria</i> és <i>Silene</i> nemzetségekben
Sphagnum Sectio Cuspidata európai és amerikai példányainak szekvenálása (NYBG példányain)	A minták határozása, prepalása elkészült. DNS kivonás a minták	Sphagnum Sectio Cuspidata európai és amerikai

	felében elkészült, szekvenálás 2014-ben készül el	példányainak szekvenálása (NYBG példányain)
Hazai flóra és vegetáció ökológiai vizsgálata; Tamás Júlia	Hazai flóra és vegetáció ökológiai vizsgálata	Hazai flóra és vegetáció ökológiai vizsgálata (három altémára bontva zajlott)
A Pannon-tó halfaunája, Bosnakoff Mariann	doktori disszertáció benyújtása	doktori disszertáció benyújtása
A tekeresi badeni otolithok, Bosnakoff Mariann	feldolgozás	feldolgozás megkezdése
Jura és harmadidőszaki brachiopoda vizsgálatok, Dulai Alfréd	Jura és miocén fauna feldolgozás	Jura és miocén faunafeldolgozás
Sr-izotóp sztratigráfia a Középső-Paratethysben, Dulai Alfréd	Mintavételel alsó és középső miocén példányokból	Mintavételel alsó és középső miocén példányokból
Miocén Polyplacophora vizsgálatok, Dulai Alfréd	-	Romániai és bulgáriai miocén faunák vizsgálata
Felső-jura ammonitesz biosztratigráfia és fácies vizsgálatok a Gerecse- és a Pilis-hegységben, Főzy István	OTKA téma befejezése	OTKA téma befejezése
Chilei alsó kréta cephalopodák, Főzy István	feldolgozás elkezdése	feldolgozás elkezdése
Hazai lelőhelyekről származó miocén és pliocén ormányos maradványok (Deinotheriidae, Gomphotheriidae, Amebelodontidae, Mammutidae) komplex őslénytani feldolgozása, Gasparik Mihály	szlovákiai fauna feldolgozás	szlovákiai ősmányos anyag feldolgozása
Hazai pleisztocén gerinces maradványok vizsgálata. (feldebrői lelőhely további kutatása és feldolgozása), Gasparik Mihály	Gyűjtések	Gyűjtések
A somssich-hegyi pleisztocén fauna feldolgozása, Pazonyi Piroska, Szentesi Zoltán, Virág Attila, Gasparik Mihály	OTKA téma elkezdése	45.-47. rétegek anyagának szétválogatása
Az iharkúti késő-kréta gerinces lelőhely Squamatainak kutatása, Makádi László	új leletek feldolgozása	Két újabb gyík leírása, újabb Pannoniasaurus leletek vizsgálata
Villányi triász tengeri gerinces lelőhely kutatása, Makádi László	gyűjtés, előzetes feldolgozás	Első publikáció a villányi triász tengeri gerinces lelőhelyről
Understanding the effect of Quaternary climatic oscillation on the biodiversity and environmental change through combined paleontological-biological studies of an evolutionary model mammal, Németh Attila	földikutya vizsgálatok	földikutya vizsgálatok
The Eocene-Oligocene climate transition in the Central Paratethys, Ozsvárt Péter	anyagvizsgálat, publikáció	anyagvizsgálat publikáció
Blooming and accelerated evolution of radiolarians during the Middle Triassic (Anisian – Ladinian radiolarians from the Seceda area, and from Balaton Highland, Hungary), Ozsvárt Péter	anyagvizsgálat	anyagvizsgálat
A triász-jura határ sztratotípus szelvényéből (Kuhjoch, Ausztria) vett minták geokémiai elemzése, Pálfy József	geokémiai mérések	geokémiai mérések
Késő triász–kora jura diverzitástörténet, Pálfy József	diverzitás vizsgálata	diverzitás vizsgálata
A Közép-Atlanti Magmás Provincia vulkanizmusa és a T/J határ, Pálfy József	környezeti és biotikus változások vizsgálata	környezeti és biotikus változások vizsgálata
Geometriai morfometria alkalmazása fosszilis és recens pocokfogakon, Pazonyi Piroska	fotók készítése, landmark analízis	fotók készítése, landmark analízis
Az iharkúti területről előkerült Allocaudata és Anura (Lissamphibia) leletek vizsgálata, újabb gyűjtések a célterületen,	iharkúti kétéltűek vizsgálata	A lelőhelyről előkerült leletek

Szentesi Zoltán		publikálásra kerültek
A spanyolországi felső-kréta lelőhelyek (Chera, La Solana) kétéltű faunájának feldolgozása, Szentesi Zoltán	spanyol kréta időszaki kétéltűek feldolgozása	A rendelkezésre álló anyag és a leletek vizsgálata megtörtént
Közös kutatómunka a magyarországi és romániai (Hátszegi-medence) mezozoós természet-koprolitok vizsgálatában, Szentesi Zoltán	termész koprolitok vizsgálata	A vizsgálatok befejeződtek, az eredményeket külföldi konferencián ismertettük
A Coquand Gyűjtemény cephalopodái, Szíves Ottilia	gyűjtemény ellenőrzése	gyűjtemény ellenőrzése
Berriázi ammoniteszek feldolgozása hazai karbonátos képződményekből, Szíves Ottilia	publikáció készítése	publikáció készítése
Dél-magyarországi alsó-kréta fűrasi rétegsorok nannoplankton vizsgálata, Szíves Ottilia	fűrasi anyagok ellenőrzése	fűrasi anyagok ellenőrzése
A mezozoós tengeri forradalom kezdeti szakasza és a középső-triász radiatív evolúció összefüggéseinek vizsgálata, Vörös Attila	brachiopodák díszítettségének változása (publikáció)	brachiopodák díszítettségének változása (publikáció)
Jura brachiopodák vizsgálata, Vörös Attila	felső-jura és alsó-kréta brachiopodák vizsgálata	felső-jura és alsó-kréta brachiopodák vizsgálata
Archeometria: Munkácsy M. Múzeumban őrzött mezőberényi rézkori gyöngysor anyagvizsgálata, Jánosi Melinda	eredetileg nem tervezett téma	mérés, kiértékelés
Ásványtan-ércteleptan: Az úrkúti mangántelep ásványtani és genetikai vizsgálata (PhD téma), Topa Boglárka	előadás, publikálás (2013-ra nem volt tervezve kutatás)	előadás, publikálás (2013-ra nem volt tervezve kutatás)
Közzettan-Geokémia: Paleotektonikai rekonstrukció a dél-magyarországi (mórágyi), dél- és központi-bohémiai variszkuszi granitoidok cirkonjainak U/Pb kora alapján (PhD-téma), Kis Annamária	mintaelőkészítés, mérés	mintaelőkészítés, mérés
Meteoritika: A „Pavlovka” meteorit vizsgálata. Embey-Isztin Antal, a tár nyugalmazott igazgatója, állományon felüli önkéntes kutató témája	publikálás	kézirat leadása
Tudománytörténet: Ignaz von Born munkássága, Papp Gábor	kézirat kiegészítése, publikáció megjelentetése	kézirat kiegészítése, publikálásra leadása és további kutatás
Tudománytörténet: A magyar ásványtani szaknyelv kialakulása, különös tekintettel a nyelvújítás korára, Papp Gábor	adatgyűjtés, publikálás	adatgyűjtés, publikáció megjelentetése, ill. kézirat leadása
Tudománytörténet: A Magyarhoni Földtani Társulat Ásványtan-Geokémiai Szakosztályának története, Papp Gábor	eredetileg nem tervezett téma	adatgyűjtés, előadás
Tudománytörténet: Mathias Sennowitz (1763–1823) ásványtani munkássága és kapcsolata a jénai Mineralogische Societätrel, Papp Gábor	eredetileg nem tervezett téma	adatgyűjtés, publikáció
A pulai alginit-bánya őslénytani kutatása: Katona Lajos Tamás, dr. Kutasi Csaba	gyűjtés, határozás, publikálás, ismeretterjesztés	gyűjtés, határozás, publikálás, ismeretterjesztés
A Bakony-hegység késő-miocén puhatestű fauna- és taxonómiai vizsgálata, Katona Lajos Tamás	gyűjtés, határozás, publikálás	gyűjtés, határozás, publikálás
A MTM BTM gyűjtemény szakmai revíziója (felső-miocén, pannóniai emelet): Katona Lajos Tamás	határozás, publikálás	határozás, publikálás
Pannon Magbank LIFE+ Projekt MTA Ökológiai Kutatóközpont által meghirdetett növényfajok magvainak begyűjtése, Sinigla Mónika (Szurgyi Zsuzsa preparátor a tisztításukat végezte)	gyűjtés	11 növényfaj magvainak gyűjtése
Az MTM és BTM zuzmógyűjteményének összehasonlító	határozása,	200 zuzmófaj

vizsgálata, a BTM zuzmógyűjteményének gyarapítása, Sinigla Mónika	gyűjtemény felállítás, gyarapítása	határozása
Zánka (Bálint-hegy) zuzmóflórájának felmérése, Sinigla Mónika	gyűjtés	A zuzmófajok lokális elterjedését vizsgáló jelentés elkészült
Faunisztikai vizsgálatok a Bakony természetes élőhelyein: Berhida, Zánka. Bakonyi barlangok vizsgálata. dr. Kutasi Csaba	gyűjtés, határozás	A faunisztikai kutatások megtörténtek. A barlangok közül a kapolcsi Pokol-likat vizsgáltuk.
Faunisztikai vizsgálatok a Bakonyon kívül: Magyar Biodiverzitás Napok Mecsek (Jakab-hegy), dr. Kutasi Csaba	gyűjtés, határozás	A vizsgálatok megtörténtek, a futóbogár fajlista is leadásra került
Monitoring vizsgálatok, Natura 2000 jelölőfajok monitorozása: <i>Probatiscus subrugosus</i> monitorozása. dr. Kutasi Csaba	gyűjtés, határozás	A tervezett monitorozás megtörtént, a kutatási jelentés leadásra került
Agrár-ökoszisztéma kutatások: Almaültvények futóbogár-együtteseinek változása a talajtakarás és a kaolinos permetezés hatására. dr. Kutasi Csaba	gyűjtés, határozás	Az Újfehértón és Nagykállón gyűjtött futóbogár mintákat meghatároztam, az eredményeket leadtam.
Taxonómiai vizsgálatok: Magyarországi futóbogarak kritikai vizsgálata. Feladat: a hazai futóbogár-fauna bizonytalan előfordulású fajainak tisztázása. dr. Kutasi Csaba, dr. Szél Győzővel (Állattár) közösen	gyűjtés, határozás	A taxonómiai vizsgálatok folytatódtak a hazai Pterostichus és Bembidion fajokon.
A vörös vércse (<i>Falco tinnunculus</i> Linnaeus, 1758) populációviszonyai és élőhelyi körülményei a Bakony-hegység területén. Barta Zoltán	költésbiológiai vizsgálat, állományvizsgálat, gyűrűzés, vonuláskutatás	költésbiológiai vizsgálat, állományvizsgálat, gyűrűzés, vonuláskutatás
Az Orczy család gazdasági társadalmi felemelkedése a 17. - 18. század fordulóján. című PhD disszertáció, B. Gál Edit	alapkutatások folytatása – 3 részfejezet megírása	megvalósult
Heves megye uradalomtörténeti kutatása, B. Gál Edit	konferencia-előadás és tanulmány	megvalósult
A nagyfejű csajkó (<i>Lethrus apterus</i>) populációbiológiájának és szaporodási rendszerének vizsgálata, Kovács Tibor		1 publikáció
Vízi makroszkópikus gerinctelenek (Ephemeroptera, Odonata, Plecoptera, Trichoptera) faunisztikai és taxonómiai kutatása – Molekuláris taxonómiai vizsgálatok <i>Besdolus</i> és <i>Perlodes</i> fajokon (Plecoptera: Perlodidae), Kovács Tibor		Gyűjtések a Balkánon: Albánia-Montenegro – 2013.05.25-06.01.; Macedonia – 2013.10.01-05.; Albánia – 2013.10.09-16. 6 publikációk készítése
Szaproxilofág bogarak faunisztikai, ökológiai (tápnövény preferancia) és taxonómiai kutatása, Kovács Tibor		2 publikáció
Kvarter kutatások Kács térségében, Füköh Levente		3 fűrés kivitelezése, az anyag feldolgozása folyamatban

Angyal Dorottya: Mecseki barlangok troglobiont és endemikus fajainak integratív taxonómiai revíziója	-	+
Angyal Dorottya: A hazai <i>Niphargus</i> fajok kiértékelő áttekintése	-	+
Angyal Dorottya: A Myriapoda Gyűjtemény hazai indet. Diplopoda anyag határozása	-	+
Bálint Zsolt: Taxonómia	+	+
Bálint Zsolt: Faunisztika	+	+
Bálint Zsolt: Muzeológia	+	+
Bálint Zsolt: Komplex	+	+
Csorba Gábor: Délkelet-ázsiai denevérek taxonómiai, szisztematikai kutatása	+	+
Csorba Gábor: Földikutyafarmák szisztematikája és természetvédelme	+	+
Görföl Tamás: Délkelet-ázsiai denevérek taxonómiai, szisztematikai kutatása	+	+
Görföl Tamás: Új denevérvírusok keresése és a gazdáikkal való koevolúciós kapcsolatok tanulmányozása	+	+
Dányi László: Tajvan ugróvillás-faunájának feltárása./ A 2008-ban gyűjtött anyag egy részének feldolgozása	+	-
Dányi László: Magyarország és a Kárpát-medence ugróvillás faunájának további vizsgálata	+	-
Dányi László: Balkán-Anatólia kapcsolatok hatása a régió talajfaunájának kialakulására	+	+
Fehér Zoltán: A Balkán Mollusca faunájának kutatása	+	+
Fehérvári Péter: Szántóföldek és gyepek kezelésének optimalizálása a kékvércse táplálkozási szempontjából	-	+
Fehérvári Péter: Kék vércse vonulás vizsgálata távérzékelési és nyomkövetéses módszerekkel.	-	+
Fehérvári Péter: Kék vércse parazita közösségeinek vizsgálata	-	+
Fehérvári Péter: Amuri vércse vonuláskutatás és konzervációbiológia Nágaföldön.	-	+
Fehérvári Péter: Ibériai zöld gyíkok párválasztási rendszerének vizsgálata	-	+
Fehérvári Péter: Gyapjaspille petecsomók térbeli mintázatának prediktálása környezeti változók alapján	-	+
Fehérvári Péter: Hosszútáv vonuló énekesmadár fajok potenciális telelőterületeinek feltérképezése hosszútávú gyűrűzési adatsorok és afrikai NDVI mérések alapján	-	+
Fehérvári Péter: Tanganyika tavi sügér fajok párválasztási és utódgondozási viselkedésének kísérletes vizsgálata	-	+
Forró László: Időszakos vizek rákfaunájának kutatása	+	+
Forró László: Szigetköz rákfaunájának kutatása	+	+
Forró László: Szikes tavak zooplanktonjának monitorozása - NBmR	+	+
Fuisz Tibor: Töviszúró gébics fészekalj és tojásméret változásának vizsgálata	+	+
Fuisz Tibor: A gyurgyalag táplálék-összetételének és külső parazitáinak vizsgálata	+	+
Fuisz Tibor: A fiatal kékvércsék táplálkozásának és ektoparazitáinak kutatása	+	-
Gubányi András: A Kis-Balaton, a Dörögdi-medence, a Mogyorós-hegy és a Kárpáti Régió védett és/vagy Natura 2000-es fajainak természetvédelmi kutatása	+	+
Gubányi András: Szigetközi monitoring vizsgálatok	-	+
Kovács-Hostyánszki Anikó: Szántóföldek és gyepek kezelésének optimalizálása a kékvércse táplálkozási szempontjából	-	+
Kovács-Hostyánszki Anikó: Pollinátor közösségek és viráglátogatási hálózatok vizsgálata az Erdélyi-medencében	-	+
Kovács-Hostyánszki Anikó: A klímaváltozás hatásai a növény-	-	+

ízeltlábú kölcsönhatásokra egy európai biodiverzitás gradiens mentén		
Kovács-Hostyánszki Anikó: A kanadai aranyvessző (<i>Solidago canadensis</i>) parlagokon való térhódításának hatása megporzó rovarközösségekre	-	+
Merkl Ottó: Magyarország bogárfaunájának általános faunisztikai kutatása	+	+
Merkl Ottó: Az ázsiai és palearktikus gyászbogarak (Tenebrionidae) taxonómiai feldolgozása	+	+
Merkl Ottó: A gyászbogárgyűjtemény típusainak katalógusa	+	+
Murány Dávid: A Kárpát-medence és a Balkán Plecoptera faunája	+	+
Murány Dávid: Ázsia Plecoptera faunája	+	+
Murány Dávid: Anatólia és a Balkán Opiliones faunája	+	+
Murány Dávid: Néhány rovarrend (Ephemeroptera, Odonata, Embioptera, Dermaptera, Isoptera) faunisztikai kutatása a Balkánon	-	+
Puskás Gellért: Kékvércse Life	+	+
Puskás Gellért: Kárpáti régió védett és inváziós fajai	+	+
Puskás Gellért: Orthoptera közösségek kialakulása felhagyott agrár élőhelyeken (PhD téma)	+	+
Puskás Gellért: A Kárpát-medence és a Balkán Orthoptera faunájának feltárása	+	+
Puskás Gellért: A Tettigonia genus palearktikus kontinentális fajainak revíziója, egy balkáni faj leírása	-	+
Puskás Gellért: <i>Vipera graeca</i> táplálkozásbiológia	-	+
Puskás Gellért: <i>Ovalipila willemsei</i> redeszkrípció	-	+
Puskás Gellért: NBmR	+	+
Ronkay László: Eurázsia és Észak-Afrika Noctuoidea faunájának monografikus feldolgozása 6. kötet: Xyleninae 2. Agrochola, Telorta és Hyalobole	+	-
Ronkay László: Eurázsia és Észak-Afrika Noctuoidea faunájának monografikus feldolgozása 8. kötet: Xyleninae 2. Agrochola, Telorta és Hyalobole	-	+
Ronkay László: Eurázsia és Észak-Afrika Noctuoidea faunájának monografikus feldolgozása 7. kötet: Noctuinae 1. Chersotis	+	+
Ronkay László: A Himalája-vidék Noctuidae s.l. faunájának kutatása	+	+
Ronkay László: Az eurázsiai Naarda-fajok revíziója	+	+
Ronkay László: A Vartian-gyűjtemény iráni és afgán „nem Noctuoidea” Heterocera-anyagának feldolgozása	+	+
Ronkay László: Az Alpok nagylepkefaunájának taxonómiai és faunisztikai kutatása	+	+
Ronkay László: A Hreblay-gyűjtemény katalógusának elkészítése	+	-
Ronkay László: A Hreblay-gyűjtemény katalógusának lektorálása	-	+
Ronkay László: A Himalája-vidék téli Noctuidae faunájának biogeográfiai elemzése	+	+
Ronkay László: Hazai faunakutatás	-	+
Ronkay László: Az Eurázsiai Nolini tribusz revíziójának megkezdése	-	+
Ronkay László: Eurázsia és Észak-Afrika Noctuoidea faunájának monografikus feldolgozása 7. kötet: Erebidae 1. The <i>Autophila</i> generic complex	-	+
Soltész Zoltán: Odulakó madarak kétszárnyúegyütteseinek vizsgálata	+	+
Soltész Zoltán: Biodiverzitásnapok	+	+
Szél Győző: A Frivaldszky János által leírt bogárfajokról publikáció	+	-
Szél Győző: Talajcsapdával gyűjtött bogarak határozása a	+	+

Kékvércsés Life-ban		
Szél Győző: Natura 2000 könyvben 7 fejezet (7 bogár) megírása	+	+
Szél Győző: Natural Europe: 2 kedvenc tárgy bemutatása power point-tal	+	+
Szél Győző: Taxonómiai vizsgálatok magyarországi futóbogarakon	-	+
Szél Győző: Szigetközi futóbogarak meghatározása	-	+
Orosz András: Biodiverzitás napok 2013. Cserkút	+	+
Tóth Mária: Emlősök szőr-és prém –morfológiai vizsgálatai	+	+
Vas Zoltán: Ichneumonidae gyűjtemény feldolgozásának megkezdése – gyűjteményfeldolgozás, faunisztikai és tudománytörténeti eredmények	+	+
Vas Zoltán: Kék vércsék (<i>Falco vespertinus</i>) és gyurgyalagok (<i>Merops apiaster</i>) ektoparazitáinak mintavételezése	+	+
Vas Zoltán: Hazai lopódarázsfauna (Sphecidae: Sceliphirini) áttekintése.	-	+
Vörös Judit: <i>Proteus anguinus</i> konzervációbiológiai projekt Horvátországban	+	+
Vörös Judit: Kis-Balaton Natura 2000-res kétéltűfajainak monitorozása NBmR alapján	+	+
Vörös Judit: Konzervációbiológiai szempontból jelentős fajok peremhelyzetű és terjedő populációi a Kárpát-medencében	+	+
Vörös Judit: Hazai kétéltűek filogeográfiai mintázata és védelme	+	+
A MIOCÉN-PLEISZTOCÉN IDŐSZAK LELETEINEK VIZSGÁLATA A Rudabányán feltárt miocén kori majomleletek vizsgálata. Évinger Sándor Együttműködés D. Begun, University of Toronto	A fogak mikromorfológiai elemzése, mikro CT-vel. Publikáció/kézirat készítése a korábbi vizsgálatok eredményeiről	A kutatás vezetője, David Begun egyéb kötelezettségei miatt 2013-ban nem haladt a munka, így a tervezett kézirat sem készült el.
ISMERT TÖRTÉNELMI EGYÉNISÉGEK VIZSGÁLATA Szent László király koponyájának multidiszciplináris vizsgálata Kustár Á., Pap I. Abil Hair kazak kán csontmaradványainak vizsgálata és arckonstrakciója Évinger S., Bernert Zsolt, Kustár Ágnes	A virtuális állkapocs rekonstrukciója és szobrászi arckonstrakciója 2 cikk 2 cikk	A virtuális állkapocs rekonstrukciója és szobrászi arckonstrakciója 2 cikk 2 cikk
BETEGSÉGJELLEGEK VIZSGÁLATA Pap Ildikó Minden Embertani tári munkatárs	Egy észak-magyarországi avar kori temető stressz-jelzőinek elemzése: (Együttműködés: D.H. Ubelaker, Smithsonian Institute) Betegség, fejlődési rendellenesség	nem valósult meg Egy ritka fejlődési rendellenesség, a craniosynostosis előfordulását írtuk le. Újabb DISH esetet írtuk le a Csíksomlyó–Szent Péter és Pál Plébániatemplom lelőhelyről. Carcinoma

		metasztázis esetét írtuk le egy 1-5. századi széria anyagában.
TÖRTÉNETI SZTOMATOLÓGIAI VIZSGÁLATOK TÖRTÉNETI NÉPESSÉGEKEN Szájpatológiai vizsgálatok: egységes adatfelvétel kidolgozott protokoll alapján, lehetővé téve az adatok intra- és interpopulációs összehasonlítását. Minden Embertani tári munkatárs	Zalavár–Vársziget Hadrianus Templom lelőhelyről kb. 150 felnőtt és juvenis korcsoportú egyén sztomatológiai vizsgálata. Lászlófalva– Szentkirály temető: az észlelt patológiás elváltozások feldolgozása. Vizsgálatok a későközépkori szériák fogszuvasodási jellemzői és a cukor (törökméz) fogyasztás életkori megoszlása között.	92 egyént vizsgáltunk meg. elmaradt
A TÖRTÉNETI NÉPESSÉGEK EMBERTANI FELDOLGOZÁSA	A főtéma keretében folytatódik a temetőkből feltárt embertani szériák feldolgozása	A főtéma keretében folytatódik a temetőkből feltárt embertani szériák feldolgozása

A **Növénytar** tudományos eredményei között kiemelkedő egy új paleoflóra kimutatása a Kárpát-medencéből, 23 újabb nagyomba faj védetté nyilvánítása, az Európai Moha Vörös Könyv projekt vezetése és a Dél-Kelet Európai moha előfordulási adatok összesítése, valamint a magyarországi pannon flórák teljes taxonómiai feldolgozása és összefoglaló értékelése. A Balkáni florisztikai kutatások sikeresen folytatódtak 2013-ban is újabb gyűjtőutakkal, valamint intenzív feldolgozó és publikációs tevékenységgel.

Az **Állattárban** továbbra is kiterjedt nemzetközi együttműködések vannak a Balkánon és Ázsia egyes országaiban. 2013-ban volt néhány jelentősebb projekt, amelyben a tár több munkatársa is résztvett, mint a Balaton-felvidéki Nemzeti Parkban Natura 2000 területeken jelölő rovarfajok monitorozására, a Szigetköz ökológiai monitoringja vagy a Kárpáti Régió magyarországi részén előforduló természetvédelmi szempontból fontos fajok előfordulási adatainak összegyűjtése a BIOREGIO Carpathians program keretében.

Az **Őslénytani és Földtani tárban** tovább folyt az iharkúti felső-kréta lelőhelyről származó leletek feldolgozása (gyíkok, kételtűek, természet koproliatok stb.). A tengeri gerinctelenek témájában miocén és jura brachiopodákkal kapcsolatos eredményeket publikáltak. OTKA téma keretében megkezdődött a somssich-hegyi pleisztocén fauna korábban begyűjtött faunájának (több millió példány) tudományos feldolgozása. Fontos új eredményeket hozott a pocokfajok fogain végzett landmark analízis. A Kárpát-medence kövületeiről megjelent egy angol nyelvű könyv.

Az **Ásvány és Kőzettani tárban** a korszerű ásványtani és kőzettani kutatáshoz elengedhetetlen anyagvizsgáló eszközök hiányoznak, ezért a „helyben” végezhető kutatások

lehetősége erősen behatárolt. 2013-ban az NKE projekt keretében végzett Ásványtár költöztetése miatt még ezekre is jóval kevesebb idő jutott.

Az **Embertani tárban** a kutatási eredmények alapján négy folyóiratcikk és egy összefoglaló impakt faktoral rendelkező nemzetközi folyóiratban látott napvilágot. Az összesített impakt faktor értéke rendkívül magas 57,949 volt. Kiemelkedő kutatási eredmény volt még, hogy a világon elsőként sikerült mumifikálódott maradványok metagenomikai vizsgálatát elvégezni. Warwicki Orvosi Egyetem és a University College London munkatársai a metagenomika módszerrel azonosították a tuberkulózis kórokozójának DNS-ét. A kutatás eredményeit a New England Journal of Medicine című folyóiratban közzölték.

Az **Bakonyi Természettudományi Múzeumban** a tervekhez képest alakultak a tudományos kutatások. A kutatási témák az elmúlt évekhez képest folyamatosan bővültek, amelyek nélkül nem tudott volna új témákkal, foglalkozásokkal bővíteni a közművelődési osztály és a szakmai osztály által végzett közművelődési paletta sem.

A **Mátra Múzeumban** jelentősek voltak a rovarani kutatások, amelyekből számos publikáció is született. A vízi makroszkópikus gerinctelenek kutatása a Balkánra is kiterjed.

b) A tudományos munkatársak kutatónapjával kapcsolatos munkáltatói intézkedések bemutatása (a kutatónapban részesülő tudományos munkatársak és az engedélyezett kutatónapok száma, az engedélyezés szempontjai, a kutatónapokhoz kapcsolódó egyéni tudományos teljesítmények bemutatása)

A múzeum munkatársai a kutatónapokat előre megtervezett kutatási terv alapján vehették igénybe, amelyet a „Külső helyszínen tervezett kutatás” c. formanyomtatványon lehetett előzetes elbírálásra a Főigazgatóságra benyújtaniuk. A kutatónapokon végzett munka értékelése az egyéni jelentések részét képezi, amelyet 2014 január 15-ig kellett elkészíteni. Általában elmondható, hogy a tervezettnél kevesebb kutatónapot vettek ki a kutatók. Ez egyrészt azzal magyarázható, hogy a többletfeladatok miatt nem volt lehetőség a kutatónapok felhasználására, másrészt a kutatók többsége túltervezi a kutatónapjainak a számát. A következő táblázat az igénybe vett kutatónapokat és azok értékelését mutatja be személyenkénti bontásban.

Munkatárs neve	Tervezett kutatónapok száma	Kivett kutatónapok száma	Kutatási feladat	Eredmények
Angyal Dorottya	4	3	<i>Duvalius gebhardti</i> vakfutrinka monitoringja a Bükk-hegység barlangjaiban	A (<i>Duvalius gebhardti</i> (Bokor 1926)) monitorozását a BNPI területén 2013. június és 2013. szeptember között végeztük. Az eddigi előfordulási adatok alapján hat barlang került kijelölésre abból a célból, hogy a faj jelenlegi előfordulásáról pontosabb képet kapjunk. A feltételezhetően sérülékeny populációk miatt az eddigi gyakorlattal ellentétben csapdák alkalmazása helyett a barlangok szisztematikus átvizsgálása történt. Ez a módszer nem alkalmas kvantitatív adatok nyerésére, így a populációk tényleges méretéről nem szolgál információval. A megtalálás adatainak pontos rögzítése azonban

				hozzájárul a faj ökológiai igényeinek jobb megismeréséhez. A hat vizsgált barlangból négyben (Szent István-barlang, Kecské-lyuk, Kő-lyuk, István-lápai-barlang) észleltük <i>D. gebhardti</i> példányok jelenlétét, ez összesen 11 egyedet jelentett. A faj elterjedésének alaposabb felmérése érdekében a jövőben több, a hegység területén található barlang monitoring programba való bevonását tervezzük.
B. Gál Edit	38	24	Az Orczy család gazdasági, társadalmi felemelkedésePhD	Orczy István a jászkun kapitány – konferencia előadás PhD levéltári kutatás (MOL, HML)
B. Gál Edit		8	Heves megye uradalomtörténete	Konferencia előadás és tudományos közlemény megírása
Babocsay Gergely		5	Konferencia	2 konferencia-előadás
Bálint Zsolt	23	5	biofotonika	Egy tudományos előadás, két konferencia absztrakt, és három szakcikk.
Barina Zoltán	54	12	Vetővirág (<i>Sternbergia colchiciflora</i>) virágzásbiológia i vizsgálata	A vetővirág (<i>Sternbergia colchiciflora</i>) virágzásbiológiai megfigyeléseit 2001-ben kezdtem, az idei év során kutatónap keretében folytattam elvégezve a monitorozott állományok természetes és virágzó állapotokban való felmérését, valamint kapcsolódó herbáriumi adatgyűjtéseket. Az eredményeket ismertető publikáció elkészülés alatt áll, várhatóan 2014 tavaszáig benyújtásra kerül.
Buczko Krisztina	33	21	Cikkírás, adatelemzés	A Kárpáti tavak diatómái közül a <i>Nupela</i> , és <i>Pinnularia</i> nemzetségek tisztázása, publikálása. Sokváltozós elemzések készítése, amelyek további publikációkban fognak megjelenni.
Erdei Boglárka	24	3	Vegetáció rekonstrukció lehetőségei, Pula, Gérce és Rudabánya flóráinak vizsgálata, gyűjtés	Gyűjtés történt Pula és Gérce lelőhelyekről, sajnos a lelőhelyek állapota nem tett lehetővé nagyobb példányszámú anyag begyűjtését. Mintát vettünk pollen és fosszilis magok vizsgálatára, ezek feldolgozása még nem történt meg. Egy cikk leadását terveztük, azonban ez áttolódott a következő évre.
Fehér Zoltán	33	10	Molekuláris taxonómiai, filogenetikai és konzervációgenetikai vizsgálatok – Montenegrina és <i>Aspasita</i> molekuláris filogenetikai rekonstrukció	Elkészült az <i>Aspasita</i> fajok filogenetikai rekonstrukciója mitokondriális COI marker alapján. A rendelkezésre álló és DNS analízisre használható Montenegrina mintákból COI analízist végeztünk, néhány mintán pedig 16S, 12S illetve Hiszton H3 és H4 markert vizsgáltunk. A genusz filogenetikai rekonstrukciójához szükséges a hiányzó taxonok bevonása a vizsgálatba.
Fodor Rozália	10	1	Konzultáció Dr. hab. Püspöki Zoltánnal a doktori disszertáció	Borsodi-szénmedence paleoichnológiai eredményeinek szekvenciasztratigráfiai eredményekkel való korrelálási lehetőségeinek megbeszélése, tematikus kutatások részletes kidolgozása

			elkészítésével kapcsolatosan	
Fuisz Tibor	21	6	A gyurgyalag táplálék-összetételének és ektoparazitáinak vizsgálata	4 kézirat készült a gyurgyalagok táplálkozásáról, ektoparazitáiról és fészkeléséről
Fűköh Levente	8	2	Kvarter kutatások Kács térségében	3 fúrás kivitelezése, az anyag feldolgozása folyamatban
Gasparik Mihály	12	-	Hazai lelőhelyekről származó miocén, pliocén és pleisztocén ormányos maradványok (Deinotheriidae, Gomphotheriidae, Amebelodontidae, Mammutidae, Elephantidae) komplex őslénytani feldolgozása.	-
Gasparik Mihály	9	2	Hazai pleisztocén lelőhelyek vizsgálata,	Gyűjtések történetek Visonta környéki jégkorszaki ősgérces lelőhelyeken. Az anyag feldolgozása folyamatban van. A lelőhelyek újak az őslénytári gyűjteményre nézve.
Kovács Tibor	6	6	A nagyfejű csajkó (<i>Lethrus apterus</i>) populációbiológiai és szaporodási rendszerének vizsgálata	KOSZTOLÁNYI, A., NAGY, N., KOVÁCS, T. & BARTA, Z. (2013): Predominant female care in the biparental beetle <i>Lethrus apterus</i> (Coleoptera: Geotrupidae). – <i>Entomological Science</i> : in press. Impact Factor: 0.981
Kovács Tibor	26	26	Vízi makroszkópikus gerinctelenek (Ephemeroptera, Odonata, Plecoptera, Trichoptera) faunisztikai és taxonómiai kutatása – Molekuláris taxonómiai vizsgálatok Besdolás és Perlodes fajokon (Plecoptera: Perlodidae)	Gyűjteménygyarapodás és elkészült publikációk: KOVÁCS, T. & MURÁNYI, D. (2013): Larval data of <i>Caliaeschna microstigma</i> (Schneider, 1845) from the Balkan Peninsula, with contributions to its biology (Odonata: Aeshnidae). – <i>Folia Historico-naturalia Musei Matraensis</i> , 37 : 21–28. KOVÁCS, T. & MURÁNYI, D. (2013): New country data of some mayflies (Ephemeroptera) from Europe. – <i>Folia Historico-naturalia Musei Matraensis</i> , 37 : 15–19. MURÁNYI, D. & KOVÁCS, T. (2013): Contribution to the Odonata fauna of Albania and Montenegro. – <i>Folia Historico-naturalia Musei Matraensis</i> , 37 : 29–41. OLÁH, J. & KOVÁCS, T. (2013): New species and new records of Balkan Trichoptera II. –

				<p><i>Folia Historico-naturalia Musei Matraensis</i>, 37: 109–121.</p> <p>OLÁH, J. IBRAHIMI, H. & KOVÁCS, T. (2013): The <i>Chaetopteroides</i> genus (Trichoptera, Limnephilidae) revised by fine structure analysis of parameres. – <i>Folia Historico-naturalia Musei Matraensis</i>, 37: 93–108.</p> <p>VINÇON, G., DIA, A., KOVÁCS, T. & MURÁNYI, D. (2013): A new stonefly from Lebanon, <i>Perlodes thomasi</i> sp. n. (Plecoptera, Perlodidae). – <i>Illiesia</i>, 9(03): 18–27.</p>
Kovács Tibor	20	20	Szaproxilofág bogarak faunisztikai, ökológiai (tápnövény preferancia) és taxonómiai kutatása	<p>Gyűjteménygyarapodás és elkészült publikációk:</p> <p>KOVÁCS T. (2013): Ritka és természetvédelmi szempontból jelentős bogarak (Coleoptera) a Bükk és a Tarnavidék területéről. – <i>Folia Historico-naturalia Musei Matraensis</i>, 37: in 79–88.</p> <p>KOVÁCS, T. & MERKL, O. (2013): Beetles from Albania, Macedonia and Montenegro, with new country records (Coleoptera). – <i>Folia Historico-naturalia Musei Matraensis</i>, 37: 89–92.</p>
Papp Gábor	14	0		A kutatónapok kivételére végül nem volt mód.
Puskás Gellért	12	3	Orthoptera közösségek kialakulása felhagyott agrár élőhelyeken	terepi mintavételek
Rácz István	60	17	Dendroflóra dokumentáció	Mintegy 120 fás északi mérsékelt övi taxon művelésben tartott, jól dokumentált anyagát gyűjthettük és a folyamatban lévő levél- rügyvirág(zat)- és termés variabilitást rögzítettük a készülő illusztrált határozó kulcsok számára
Révay Ágnes	6	1	gyűjtés	gyűjtés
Ronkay László	12	12	Eurázsia és Észak-Afrika Noctuoidea faunájának monografikus feldolgozása. Az Agrochola, Telorta és Hyalobole genusok monográfiájának elkészítése	A kutatónapok során Gyulai Péter gyűjteményi anyagának revízióját és dokumentációját végeztük el. A munka során elkészült a revideált fajjegyzék, az ábrák mintegy 75%-a és a 2012 végéig leírt taxonok dokumentálása. Minthogy a 2013. év folyamán több, a csoportba tartozó új faj leírását végezte el egy munkacsoport, ezért a kötet kéziratának tervezett elkészítését egy későbbi időre változtattuk, az új taxonok megvizsgálása kapcsán. A csoport monográfiáját így nem a Taxonomic Atlas 6., hanem a 8. kötete fogja tartalmazni.
Somlyay Lajos	30	11	Magyarország egyes (az AFE 16., 17. és 18. kötetében feldolgozandó) növényfajainak geinek chorológiai és	Megjelent az Atlas Florae Europaeae 16. kötete, amelyben 24, Magyarországon is előforduló faj aktuális hazai elterjedési adatait adtam meg. Az adatok egy része saját terepi gyűjtéseim eredményeként született. Egy jövevény <i>Cotoneaster</i> faj hazai kivadásának kimutatása, ill. ennek térképi megjelenítése kutatásaimnak köszönhető. Nagy mennyiségű

			taxonómiai vizsgálata	(kb. 300 lap) <i>Sorbus</i> anyagot gyűjtöttem, jelentős részben taxonómiailag ismeretlen, vagy annak tűnő anyagot. Ez a nemzetség a következő AFE kötet témája lesz.
Somlyay Lajos	12	5	A <i>Cotoneaster</i> nemzetség hazai fajai elterjedésének térképezése	A 2013-ban összesen gyűjtött és meghatározott 521 lapból kb. 80 db <i>Cotoneaster</i> . Az anyagot a téma szempontjából eléggé hiányosan ismert hazai területeken gyűjtöttem, így alapvető fontosságú az általam tervezett jövőbeni szintézis elkészítéséhez.
Somlyay Lajos	15	9	Budapest és környéke edényes flórájának kutatása	A gyűjtött 521 lapból kb. 150 a területről származik. Számos védett és/vagy növényföldrajzilag jelentős faj előfordulását dokumentálja, amelyek publikálása még nem történt meg.
Vas Zoltán	10	7	ektoparazita mintavételezés	Mintavételezés a tervnek megfelelően megtörtént, a témában szakdolgozatvezetés (Karáth Kata, SZIE-ÁOTK) mellett született egy 2013-as megjelenésű cikk (Ornis Hungarica), illetve egy szakdolgozat és egy további cikk elkészülése várható.
Vörös Judit	7	1	Hortobágyi kételtűek parazitái	Két év mintagyűjtése több faunára új parazita faj előkerülését eredményezte. A gyűjtött anyagot az MTM Parazitológiai Gyűjteményében helyezük el.

c) Kiadott, eladott és raktáron lévő saját múzeumi kiadványok száma, a remittenda kezelése és raktározási kérdései, a megoldásra vonatkozó intézkedési terv teljesülése

A 2013. évben a múzeum folyóiratai közül egy jelent meg, a többi vagy nyomdában vagy nyomdakész állapotban volt az év végén. Az *Acta Zoologica Academiae Scientiarum Hungaricae* 500 példányban került kiadásra. Az építkezés miatt (több száz kötet mozgatásához hiányzott a megfelelő infrastruktúra) és a pénzügyi erőforrások hiánya következtében nem tudtuk elküldeni a 2012. évi cserefolyóiratokat a hazai és nemzetközi cserepartnereknek, noha a folyóiratok válogatását és becsomagolását elvégeztük. Elkülönítettük a szerkesztői tiszteletpéldányokat, a könyvtári célokra felhasználásra kerülő köteteket, a kötelesepéldányok pótlására szolgáló folyóiratszámokat, a kiadói készletként tárolt kiadványokat. Csak kisebb volumenű küldéseket tudtunk megvalósítani. Az *Acta Zoologica Academiae Scientiarum Hungaricae* számait a magyar megrendelők, a magyar cserepartnerek és a referáló intézmények is megkapták. A külföldi megrendelők, cserepartnerek és szerkesztők számára a feladás folyamatosan történik. A kiadványértékesítés 2013-ban több mint 50%-kal visszaesett a 2012. évi forgalomhoz képest. Jellemző adat, hogy a 2011-es kiadású *Hazai ragadozó madaraink felismerése, vedlése, kor- és ivarhatározása* című monográfiából adtunk el 2013-ban a legtöbbit, ez most 44 példány volt.

Szándékaink ellenére 2013-ban jelentős remittenda gyűlt fel könyvtárunkban, de várhatóan ez a nemzetközi csere befejezése és hiánypótlása után több száz kötetel csökken majd. A 2014. évben – az építkezés következtében megvalósult gyűjteményáthelyezések felszámolása és a könyvtári szolgáltatás helyreállítása után – a könyvtár kezelésében levő múzeumi kiadványokat érintő jelentős revíziót tervezünk. A folyamatosan épülő készletek (eladási, kiadói, kötelesepéldányok pótlására szolgáló, könyvtári feldolgozásba kerülő stb.) felett található köteteket az ismeretterjesztési célok fenntartása mellett hazai és határon túli intézményeknek kívánjuk felajánlani.

d) A múzeumi tudományos munka nemzetközi feladatai, kapcsolatai

A nemzetközi tudományos kapcsolataink szerteágazóak. Csaknem 60 ilyen témánk volt 2013-ban. Ezek főleg közös feldolgozási, publikálási tevékenységre koncentráltak. A témáknak csak kis része mögött áll olyan anyagi támogatás, amely közös gyűjtőutakat, tanulmányutakat is lehetővé tett. Az anyagi nehézségek ellenére is stabil együttműködési kapcsolataink vannak Közép- és Délkelet-Európában, illetve Ázsia több országában.

A múzeum egyik legjelentősebb Európai uniós projektje, a SYNTHESYS 2 keretében 22 külföldi kutató látogatott el hozzánk. Ezek közül a témák közül azok kerültek be a felsorolásba, ahol szorosabb, hosszabbtávú kapcsolat is kialakult illetve közös publikáció is készül MTM munkatárssal.

A 2013-ban megvalósult közös nemzetközi témák részletes ismertetése

Kutató neve	Közös kutatási téma / tudományos feladat megnevezése	Tárgyévben végzett feladat	Partner
Angyal Dorottya	A <i>Hungarosoma bokori</i> szövő-ikerszelvényesfaj taxonómiai revíziója	Közös gyűjtés az Abeligeti-barlangban (Mecsek), fajújrleírás az elsőként gyűjtött hím példány alapján, kézirat előkészítése	Andrej Mock, Pavol Jozef Safarik University in Košice
Angyal Dorottya	Balkáni és magyarországi <i>Niphargus</i> fajok filogenetikai vizsgálata	DNS izolálás, PCR 4 markerre hazai, szlovén, román és bolgár fajokon (University of Ljubljana), szekvencia analízis (HNHM)	Cene Fišer, Valerija Zakšek, University of Ljubljana
Bálint Zsolt	Az Andoki Lángszinérfélék (Lycaenidae) / határozás, diagnózisok és határozókulcsok készítése, dokumentálás és cikkírás	A kölcsönbe vett anyagok boncolása és meghatározása, diagnózisok elkészítése	Israeli Lepidoptersists' Society , Tel-Aviv (Dubi Benyamini)
Bálint Zsolt	Különféle andoki nappali lepkék optikája / hipotézis felállítás, ellenőrzés, a szerkezetek feltárása, dokumentálás és cikkírás	szerkezetek feltárása, cikkírás	Jagello Egyetem, Krakkó (Tomasz Pyrcz)
Barbacka Mária	Mecseki és aninai (Románia) kora jura flórák összehasonlítása	Bukarestben levő anyag revideálása, adatbázis készítése	Mihai Popa, University of Bucharest
Barbacka Mária	Európa flórák stiatistikai elemzése	adatbázis kiegészítése	Evelyn Kustatscher, Museum of Nature South Tyrol, Bolzano, Frederick Thevenard, Claude Bernard Unioversity of Lyon
Barbacka Mária	Mecseki és aninai (Románia) kora jura flórák összehasonlítása	Bukarestben levő anyag revideálása, adatbázis készítése	Mihai Popa, University of Bucharest
Buczko Krisztina	Akadémiai bilaterális egyezmény Témavezető: Barbacka Mária	Nupela nemzetség a Kárpátokban. Publikáció jelent meg.	Agata Wojtal Bot.Inst. of Polish Acad. Sci.
Buczko Krisztina	Akadémiai bilaterális egyezmény Témavezető: Buczko Krisztina	A Lutillai gyűjtések elemzése	Nadja Ognjanova-Rumenova Bot. Inst. of Bulgarian Acad. Sci.

	Taxonomy and paleolimnology of recent an fossil diatoms		
Buczko Krisztina	Diatóma taxonómia	A fosszilis <i>Diploneis</i> fajok taxonómiája. Egy publikáció jelent meg és készült el egy újabb.	Elena Jovanovska
Csorba Gábor	<i>Spalax</i> -fajok szisztematikája	Filogenetikai elemzés, revízió	University of Haifa, MTA-MTM-ELTE Kutatócsoport, Milvus-csoport
Csorba Gábor	Földikutyafajok természetvédelme	Áttelepítési protokoll, élőhely-felmérés, veszélyeztetettség kategorizálása IUCN-ajánlások alapján, tájtörténeti vizsgálatok	MTA-MTM-ELTE Kutatócsoport, ANPI, HNPI, KNPI, Vidékfejlesztési Minisztérium, Institute for Nature Conservation of Serbia
Csorba Gábor	Délkelet-ázsiai denevérfajok taxonómiai-szisztematikai kutatása	Fajleírás, revízió, filogenetikai és biogeográfiai elemzés, faunisztika	Fauna and Flora International Cambodia, Institute of Ecology and Biological Resources Vietnam, Jilin Key Laboratory of Animal Resource Conservation and Utilization Changchun, Harrison Institute Sevenoaks, Royal University Phnom Penh, Kyoto University, Prince of Songkhla University Hat Yai
Dulai Alfréd	Harmadidőszaki brachiopodák geokémiai vizsgálata	Minták kiválogatása, egy részük esetében a geokémiai mérések is megtörténtek.	Kocsis László, University of Lausanne, Svájc
Dulai Alfréd	Glazenbach lelőhely alsó-jura brachiopodái	Brachiopoda fauna meghatározása, a lelőhely faunájának általános elemzése	Thuy Ben és Steffen Kiel, University of Göttingen, Németország
Dulai Alfréd	Jura és harmadidőszaki Basiliolidae brachiopodák vizsgálata	Anyag kiválogatása, fotódokumentáció készítése (több száz példány); landmark analízis elkezdése.	Giuseppe Buono, Olaszország (Synthesys vendég, 2 hét)
Dulai Alfréd	Törökországi eocén és recens brachiopodák	A begyűjtött eocén minták kiválogatása; a recens példányok meghatározása.	Ercan Özcan és Mehmet Sakinc, Istanbul Technical University, Törökország
Dulai Alfréd	Gánti eocén Polyplacophorák vizsgálata	A Szóts által leírt <i>Tonicia pannonica</i> faj lektotípus kijelölése; a teknők morfológiájának pontosítása új anyag alapján; új <i>Lepidochitona</i> faj leírása.	Bruno Dell'Angelo, Bologna, Olaszország
Dulai Alfréd	Középső-miocén Polyplacophorák vizsgálata	Romániai és bulgáriai fauna vizsgálata (meghatározás, fotózás, kézirat készítés elkezdése).	Barbara Studencka, Lengyelország (Synthesys vendég, 2 hét)
Dulai Alfréd	Harmadidőszaki Decapoda maradványok	MTM gyűjteményében található miocén Decapoda anyag revíziója	Matus Hyzny, Szlovákia, Pozsony (4 nap)

		(535 tétel)	
Erdei Boglárka	Észak-amerikai fosszilis cikászok összehasonlító vizsgálata	Folytattam a fosszilis cikászok vizsgálatát, ennek keretében töltöttem az év második felét a floridai Montgomery Botanical Center-ben. A kert egyedülálló élő gyűjteményében összehasonlító anatómiai vizsgálatokkal foglalkoztam tanulmányutam során, több mint 60 faj epidermisz preparátumát készítettem el, illetve muzeumunk herbáriumára számára készíték elő példányokat (leveleket és tobozokat)	Florida Museum of Natural History (Steven Manchester), Montgomery Botanical Center (Michael Calonje)
Erdei Boglárka	Vegetáció rekonstrukció lehetőségei	Résztvétel a Macrobotanical, és Plant distribution munkacsoportok munkájában Az első munkacsoportban koordinátorként szerepelek Ezzel a munkával összefüggésben készült egy előadás és egy cikket leadtunk a Palaeo3 impakt faktoros folyóirathoz	NECLIME – Neogene Climate Evolution in Eurasia program University of Bonn (Torsten Utescher), University of Liege (Louis Francois)
Évinger Sándor Bernert Zsolt	Nemzetközi együttműködésben folyó etnogenetikai–genetikai vizsgálatok	Üzbegisztáni népségeek vizsgálata. A 2012-ben vett genetikai minták bevizsgálása, elemzése megvalósult az Igazságügyi Szakértői és Kutató Intézetek Budapesti Orvosszakértői Intézet DNS laboratóriumában.	Institute of General Genetics and Cytology (Almaty, Kazakhstan)
Fehér Zoltán	FREDIE (Freshwater Diversity Identification for Europe) projekt: vízi puhatestűek és kérészek barcodingja	Részen ennek a projektnek a keretében történtek gyűjtések az idei görögországi gyűjtőúton	Museum für Naturkunde, Berlin és Zoologisches Forschungsmuseum Koenig, Bonn
Fehér Zoltán	BioREGIO Carpathians – Integrated management of biological and landscape diversity for sustainable regional development and ecological connectivity in the Carpathians" international project	Résztvétel a kárpáti fajok vöröslistájának összeállításában (Assessment of the Carpathian Red List of Species and Habitats) (WP3)	UNEP Vienna Office, SZIE, State Nature Conservancy of the Slovak Republic
Fóthi Erzsébet	Meat under the saddle: pastoralists and farmers in early medieval Hungary. Synthesys	A mintavételt 2013-ban folytattuk, további temetők bevonásával megkíséreltük	Susanne Hackenbeck, McDonald Institute for Archaeological Research, University of Cambridge,

		körvonalazni azt a népességet, amelyből származhatott a bajor népvándorlás kori szubpopuláció. Vizsgálatunk eredménye alapján a legközelebbi párhuzamként a Mözs határában feltárt gót népesség bizonyult. A vizsgálatok ellenőrző munkálatai még tartanak, utána tervezzük a tanulmány elkészítését.	UK
Főzy István	oxfordi ammoniteszek feldolgozása	publikáció megjelentetése	G. Meléndez Spanyolország, Zaragoza
Főzy István	kimmeridgei és tithon ammoniteszek feldolgozása	publikáció megjelentetése	A. Scherzinger Németország, Immendingen
Főzy István	a lókúti felső-jura izotópsztratigráfiai vizsgálata	cikk kéziratának elkészítése	G. Price Anglia, Plymouth
Gubányi András	A Csallóköz kisémlőseinek parazitológiai vizsgálata	A Sorex araneus parazitológiai vizsgálata	Constantine the Philosopher University, Nitra
Hably Lilla	Late Miocene plant remains of a lacustrine ecosystem in the Sierra de Altomira (Iberian Range, Spain;	Makroflóra feldolgozása	Dr Maria teresa Fernandez Marrón, Universidad Complutense, Madrid
Hably Lilla	Gratkorn levélfőrájának feldolgozása	Újabb leletek feldolgozása, cikk kiegészítése	Barbara Meller, GBA, Bécs
Katona Lajos Tamás	A pulai kráter-tó ösorrzarvúinak határozása	A csontok határozása	Frédéric Lacombat, Musée de paléontologie de Chilhac. dr. Németh Károly: Massey Egyetemen
Kis Annamária, Topa Boglárka	International Mineralogical Association iratanyagainak archiválása	Dokumentumok szállítása Franciaországból Magyarországra	IMA
Kovács Tibor	Vízi makroszkópikus gerinctelenek (Ephemeroptera, Odonata, Plecoptera, Trichoptera) faunisztikai és taxonómiai kutatása	Gyűjtések a Balkánon: Albánia-Montenegro – 2013.05.25-06.01.; Macedonia – 2013.10.01-05.; Albánia – 2013.10.09-16. publikációk készítése	Vladimir M. PEŠIĆ (University of Crna Gora, Podgorica)
Kutasi Csaba	A pulai kráter-tó rovarfossziliáinak határozása	A fossziliák határozása	Frédéric Lacombat, Musée de paléontologie de Chilhac. dr. Németh Károly: Massey Egyetemen
Makádi László	<i>Pannoniasaurus</i> vizsgálata	új leletek vizsgálata	Michael W. Caldwell Kanada, University of Alberta
Makranczy György	Afrotropikus Deleaster fajok rendszertani vizsgálata	ábrák összeszerkesztése és a publikáció	Giulio Cuccodoro (genfi természettudományi múzeum, MHNG)
Makranczy György	A Trigonobregma genusz rendszertani helyzete (új alcsalád)	kézirat első változatának elkészítése	Margaret Thayer (Field Museum, Chicago, FMNH)
Merkl Ottó	Kooperáció a gyászbogarak taxonómiai feldolgozásában	Az ázsiai és palearktikus gyászbogarak	W. Schawaller, R. Grimm, K. Ando, K. Masumoto, H.

		(Tenebrionidae) taxonómiai feldolgozása	Labrique, L. Soldati, E. Matthews
Papp Beáta	TÉT szerb-magyar Ritka és veszélyeztetett fajok ex situ védelme.	Feladat: Herbáriumi minták és terepi minták vétele a Dunántúlon, terepi minták vétele Szerbiában in vitro kultúrák létrehozása a Belgrádi botanikus kertben Eredmény: A projekt végeredményeként 5 Európában ritka, veszélyeztetett faj in vitro kultúráját tudtuk létrehozni	Belgrádi Egyetem Botanikus kertje, Szerbia
Papp Beáta	Kriptogám (moha, zuzmó) florisztikai és biodiverzitás kutatások különböző vegetációs típusokban Szerbiában és Magyarországon különös tekintettel a ritka fajok élőhelyeire	Az MTA projekt keretében egy szerb-makedón gyűjtőutat tettünk júniusban, majd októberben egy szerb kolléga töltött nálunk 10-10 napot a gyűjteményben illetve terepen	Belgrádi Egyetem Botanikus kertje, Szerbia
Papp Beáta	Európai Moha Vörös Könyv projekt vezetése, Dél-Kelet Európai adatok összesítése	Dél-Kelet Európai adatok összesítése. Európai mohaflóra (kb. 2100 faj) országokra bontott elterjedési és veszélyeztetettségi adatai alapján 242 májmoha és 722 lombosmoha került a potenciális új Európai vörös listára. Ezek azok a fajok, amelyeknek a védettségi státuszát vizsgálni fogjuk.	Tomas Hallingback (Svéd.) Nick Hodgetts (Anglia) Neil Lockhart (Iro.) Belén Albertos (Spanyolo.) Normert Schnyder (Svájc) Nadya Konstantinova (Oroszo.)
Papp Beáta	Taxonomic and ecological analyses of moss specimens collected in Montenegro (Bjelasica and Komovi Mts); studies on the distribution of nationally rare, red-listed and European endangered species in Montenegro. Synthesys	Montenegro, Komovi hegységi gyűjtések feldolgozása, a saját és a Synthesys vendégé is. Cikk készült.	Snezana Dragicevic (Montenegro)
Papp Beáta	Complete and revise the check-list of Greek bryophytes and compile the first Red List of Bryophytes of Greece. Synthesys	Saját krétai gyűjtés feldolgozása	Evi Tsakiri (Görögország)
Puskás Gellért	Horvátország Orthoptera faunisztika	gyűjtőút, gyűjtött és múzeumi anyag feldolgozása, cikk írása	Josip Skejo, Fran Rebrina, Nikola Tvrtković (Zágrábi Egyetem)
Puskás Gellért	Ovalipila willemsei faj újrleírása	gyűjtés, határozás, redesztípizáció	Ivo Karaman, Slobodan Ivković (Újvidéki Egyetem)
Ronkay László	A Himalája-vidék Noctuidae s.l. faunájának kutatása.	Az Erebidae és Noctuidae családok anyagainak revíziója a Mokpoi	Mokpo National University

	1. Korea bagolylepke-faunájának vizsgálata.	Egyetem gyűjteményében, az eredmények publikálása	
Ronkay László	A Himalája-vidék Noctuidae s.l. faunájának kutatása. 2. Tajvan bagolylepke-faunájának monografikus feldolgozása.	A Noctuidae és Plusiinae alcsaládok monográfiájának elkészítése és megjelentetése	Taiwan Forestry Research Institute
Ronkay László	A Vartian-gyűjtemény katalógusának elkészítése	A Vartian-gyűjtemény iráni és afgán „nem Noctuoidea” Heterocera-anyagának feldolgozása és publikálása	Naturhistorisches Museum, Wien
Ronkay László	Az Alpok nagylepkefaunájának taxonómiai és faunisztikai kutatása	Alpi endemizmusok az Alpok főgerince által elválasztott északi és déli populációinak vizsgálata	Tiroler Landesmuseum Ferdinandeum, Innsbruck
Somlyay Lajos	Magyarország egyes (az AFE 16., 17. és 18. kötetében feldolgozandó) növénynemzetségeinek chorológiai és taxonómiai vizsgálata	Terepi anyaggyűjtés a 16., 17. és 18. kötethez. Adatszolgáltatás a 16. kötethez.	Botanical Museum, Finnish Museum of Natural History, Helsinki University
Szentesi Zoltán	Az iharkúti késő-kréta kétéltű fauna vizsgálata és összehasonlítása a többi laurázsiai lelőhellyel	A lelőhely albanerpetontida leleteinek tudományos feldolgozása és publikálása	James D. Gardner Royal Tyrrel Museum, Kanada Venczel Márton, Körösvidék Múzeum, Románia
Szentesi Zoltán	A magyarországi és romániai (Hátszegi-medence) mezozoós természet-koprolitok vizsgálata	Morfometriai vizsgálatok és a geokémia eredmények kiértékelése	Stefan Vasile és Csiki Zoltán, Bukaresti Egyetem Románia
Szentesi Zoltán	A spanyolországi felső-kréta lelőhelyek (Chera, La Solana) kétéltű faunájának feldolgozása	a La Solana lelőhelyről előkerült leletek taxonómiai vizsgálata	Julio Company Valenciái Egyetem Spanyolország
Szives Ottília	Lower Cretaceous Ammonite Working Group meeting	Aktuális találkozó előkészítése, meeting report szerkesztése	Stéphane Reboulet (Univ. Claude Bernard Lyon)
Vörös Judit	<i>Proteus anguinus</i> konzerváció genetikája	Környezeti DNS vizsgálata és mikroszatellit fejlesztés	Dusan Jelic – HYLTA Croatian Herpetological Society, Zagreb
Vörös Judit	Kitridiomikózis	Minták gyűjtése és elemzése (Magyarország és Románia)	Jaime Bosch – Museo Nacional de Ciencias Naturales, Madrid

A múzeum nemzetközi szakmai kapcsolatai a nemzetközi szakmai társaságokban viselt, választott tagságokhoz, ill. tisztségekhez is kötődnek. 29 nemzetközi szakmai szervezet munkájában vesznek részt munkatársaink, amelyeket a következő táblában foglaltuk össze.

Kutató neve	Nemzetközi szervezet	Tagság megnevezése
Babocsay Gergely	Societas Europaea Herpetologica	rendes tag
Barbacka Mária	International Organization of Palaeobotany	Közép-európai képviselő
Bauer Norbert	European Dry Grassland Group	tag
Csorba Gábor	Washingtoni Egyezmény Tudományos Testület	tag
Csorba Gábor	Taxonomy Advisory Panel of Eurobats	tag

Csorba Gábor	African Chiroptera Taxonomic Advisory Committee	tag
Csorba Gábor	Magyar-Koreai Baráti Társaság	elnökség tagja
Erdei Boglárka	International Organization of Palaeobotany	tag
Erdei Boglárka	Neclime, macrobotanical working group	koordinátor
Erdei Boglárka	Neclime plant distribution working group	tag
Évinger Sándor	European Anthropological Association (nemzetközi)	local treasurer
Fehér Zoltán	IUCN SSC Mollusc Specialist Workgroup	tag
Gasparik Mihály	INQUA	Nemzeti Bizottsági tag
Hably Lilla	International Organization of Palaeobotany	tag
Murányi Dávid	International Society of Plecopterologists	Standing Committee member
Ozsvárt Péter	IGCP Hungarian Committee	titkár
Pálfy József	IUGS (International Union of Geological Sciences) Magyar Nemzeti Bizottság	tag
Pálfy József	Nemzetközi Jura Rétegtani Albizottság (ISJS)	szavazati jogú tagja
Papp Beáta	ECCB (European Committee for Conservation of Bryophytes)	elnök
Papp Gábor	International Mineralogical Association „Commission on Museums”	nemzeti képviselő
Papp Gábor	International Commission on the History of Geological Sciences	választott tag
Somlyay Lajos	Committee for Mapping the Flora of Europe	tag (magyar referens)
Szél Győző	Román Lepidopterológiai Társaság	tag
Szentesi Zoltán	European Association of Vertebrate Paleontologists	tag
Szives Ottília	Lower Cretaceous Ammonite Working Group	vice-chair, reporter
Vörös Attila	IUGS Subcommission on Triassic Stratigraphy	választójogú tag
Vörös Attila	MFT Őslénytani-Rétegtani Szakosztály	(vezetőségi tag)
Vörös Judit	Societas Europea Herpetologica	Rendes tag
Vörös Judit	World Congress of Herpetology	Executive Committee tag

9) Kiállítási tevékenység

- a) A központi intézményben és a tagintézményekben az éves nyitva tartás eltérően alakult. Kiállításaink Budapesten 2013-ban 270 napot, a zirci Bakonyi Természettudományi Múzeumban 304 napot, a gyöngyösi Mátra Múzeumban 303 napot voltak nyitva. A nemzeti ünnepeinken (március 15., augusztus 20., október 23.) a múzeumokat mindenki ingyenesen látogathatta meg.
- b) A látogatószám növekedését és a múzeumi szolgáltatások minőségét elősegítő új kezdeményezések, szolgáltatáscsomagok és készpénzkímélő eszközök bevezetése Budapesten, a központi intézményben új szolgáltatáscsomagot 2013-ban nem vezettünk be. Az eddigi szolgáltatások, bankkártyás fizetési lehetőség, átutalással való fizetés továbbra is zökkenőmentesen működött 2013-ban. Az évben két esetben, a *Wildlife Photographer of the Year* és a *Patagónia óriásai* időszak kiállítások kapcsán kiemelt Facebook kampányt folytattunk.
- A zirci Bakonyi Természettudományi Múzeumban az állandó kiállítással kapcsolatos problémák a 2013-as évben két dologra vezethetők vissza: az egyik, hogy a beázás miatt két kiállítás-részünk (ásvány- és trófeakiállítás) az év első néhány hónapjában nem volt látogatható, a másik pedig a tájékoztató táblák hiánya, amit a mai napig nem sikerült az apátsággal megnyugtatóan rendezni. A látogatószám növelését több módon próbáltuk megvalósítani, részben a fokozott média-megjelenésekkel (szinte minden programról írtunk, értesítéseket küldtünk a helyi és megyei sajtóba, a helyi internetes médiába, illetve a múzeum facebook-oldalán is sok ismertetés jelent meg, valamint a programok utáni beszámolók is bekerültek a hírekbe. Megkerestük a

veszprémi Napló által indított természeti környezetünket bemutató sorozat szerkesztőjét, így többször is szerepeltünk a rovatban.

- c) Látogatószám növelésének tervezett stratégiája: Úgy a központi intézmény mind a tagintézmények esetében a múzeumpedagógiai programok bővülése, a pedagógusokkal való intenzív kapcsolattartás és az on-line sajtó illetve közösségi oldalak használatának nagymértékű növekedése volt jellemző. Zircen és Gyöngyösön a turisztikai idények kihasználásán is jelentős volt a hangsúly.
- d) Az épületen belüli információs eszközök: Budapesten az egész épületben hallható „**hangsbemondó**” rendszer.
- **Információs pult** és telefonos információs szolgálat működtetése a hét minden napján, zárva tartási idő alatt is
 - **Beltéri tájékoztató plakátok** és programismertető kihelyezése ((Az épület kínálata, Foglalkozáskínálat, A nap programja, Élő műhely, irányító táblák, a kiállítási terület alaprajza, rendkívüli nyitva tartásról tájékoztató mobil tábla,)
 - **Nyomtatott szóróanyagok**
Időszaki kiállításokhoz: Patagónia óriásai (magyar nyelvű, 21x21cm, 10 000 db)
Állandó kiállításokról:
Szórólap Sokszínű élet kiállításról
Szórólap az állandó kiállításokról (magyar nyelvű, A/4, leporelló, 9000 db)
Vándorkiállításainkról: (A/4, leporelló, 9000 db)
Mindenki Múzeuma – Foglalkozásaink kicsiknek és nagyoknak (A/5, 12 oldal, 5000 db)
Házilag nyomtatott anyagok:
Rajzpályázatok
Uniós fejlesztések nyílt napja
- Kínálatunkat ismertető **reklámfilmek** – a Da Vinci Learning csatornával kötött megegyezés alapján, a Fogadócsarnokban elhelyezett képernyőn a múzeum és a csatorna ajánlói futnak.

A gyöngyösi Mátra Múzeumban a látogatókat az épületek előtt információs táblák, a kertben információs térkép, itt braille írással ellátott információ irányítják. Az épületeken belül orientáló térkép, tabló valamint a frontszemélyzet tájékoztatja őket.

- e) Múzeumi bolt, büfé, kávézó: A múzeum megnyitása óta széles kínálatú bolt várja a látogatókat, a kávézó-büfé csak 2013. június 30-ig üzemelt. Zircen 2013-ban sem bolt, sem pedig büfé nem üzemelt. Gyöngyösön az állandó kiállításban /természettudományi pavilon/ múzeumi bolt és kávézó üzemel a nyitva tartási időben.
- f) Az akadálymentesítés helyzete és 2013. évi célkitűzései: A központi intézmény, a budapesti múzeum minden beltéri, közönségforgalmi helyisége akadálymentesen megközelíthető. A múzeum előtt mozgássérültek számára parkoló lett kialakítva. Zircen a kiállítás (Apátsági épület) akadálymentesítése nem megoldott. Az épületben – tudomásunk szerint – volt szó egy lift létesítéséről, de a felújítás során ez nem valósult meg. Így a mozgáskorlátozottak csak nehézségek árán tudják a kiállítást megközelíteni. A múzeumpedagógiai foglalkozásoknak helyet adó épület akadálymentesítése viszont megoldott.

Gyöngyösön a kiállítások akadálymentesítése a múzeum teljes területén, a felújítás óta biztosított.

- g) Fogyatékkal élők (látás- és hallássérültek) fogadása a múzeumban: Budapesten 2011-óta a fogyatékkal élőket (látás- és hallássérültek) külön, az ő igényeiknek

megfelelően kialakított foglalkoztató helyiség várja és 2013-tól tapintható tárlat áll rendelkezésre. A célcsoport számára felkészült, speciális képesítéssel rendelkező múzeumpedagógus és animátorok tartják a foglalkozásokat. A közlekedő terekben, lépcsőkön a látássérültek mozgását taktilis szalagok segítik. Zircen kis, tapintható tárgyakkal összeállított bemutató anyag várja a látássérülteket. Gyöngyösön Braille írásos információs tábla található. A természettudományi pavilon pinceszinti részén állandó kiállítási egység van a vakok és csökkentlátóak számára.

h) Állandó kiállítások felsorolása látogatószámmal (saját épületben):

Kiállítás címe	2012. tény	2013. terv	2013. tény
Budapest, Magyar Természettudományi Múzeum			
Időösvény – Kőpark a múzeum előtt (szabadtéri kiállítás, 1996-tól)	köztéren van, látogatótsága nem mérhető		
A korallzátonyok változatos élővilága (2004-től) külön nincs regisztrálva	109 807	120 000	115 519
A Dinokert (befogadott szabadtéri kiállítás)	20 851	25 000	19 792
Sokszínű élet – Felfedező úton Magyarország tájain	64 843	120 000	115 519
Eltűnt világok – A dinoszauruszok kora Magyarországon	64 843	120 000	115 519
A Föld mélyének titkai: Látványtár, a múzeum Ásvány- és Kőzettani tárnak gyűjteményei	64 843	120 000	115 519
Gyöngyös, Mátra Múzeum			
Kastély: Vadászat, helytörténet, földtan	41 326	40 000	38 359
Pavilon: Természetrajzi kiállítás	43 059	40 000	40 672
Kert (csak kerti belépőt váltók)	1797	1500	1318
Zirc, Bakonyi Természettudományi Múzeum			
A Bakony természeti képe	19 188	20 000	21 812
Jégkorszaki óriások a Bakonyban	19 188	20 000	21 812
A természet ékszerei	19 188	20 000	21 812
Dr. Bativai Schüle Imre János trófeái	19 188	20 000	21 812

i) Új és áthúzódó időszakos kiállítások felsorolása látogatószámmal (saját épületben):

Kiállítás címe	2012. tény	2013. terv	2013. tény
Budapest, Magyar Természettudományi Múzeum			
A rétisások nyomában		15000	6225
A mamutfenyőktől a gejzírekig – egy magyar fotós kalandozása az USA-ban		20000	13643+hosszúéjszaka
Összetett szemmel		25000	11265

Gyöngyös, Mátra Múzeum			
125 éves a Mátra Múzeum	1850	nem volt tervezve	21504
Mesterek üzenete	476	nem volt tervezve	2400
Mamut és társai		nem volt tervezve	11607
Zirc, Bakonyi Természettudományi Múzeum			
40 éves a Bakonyi Természettudományi Múzeum	8 960	10 000	10 000
Bakonyi tájakon – Szökrényes Anita fotókiállítása	-	5 000	6 200
Tájak és csillagok színes világa – Ladányi Tamás asztrofotó kiállítása	-	4 000	2 500
Rajzpályázatra beérkezett rajzok kiállítása – a Múzeumok Éjszakája témakörben általános iskolásoknak (saroképület)	-	-	3 000
A pulai alginit-konferenciához kapcsolódó kiállítás		-	50

- j) Országos és nemzetközi kiállítási programok keretében megvalósult kiállítások látogatószámmal (saját épületben):

Kiállítás címe	2012. tény	2013. terv	2013. tény
Wildlife Photographer of the Year 2012.	–	15000	2239
Patagónia óriásai – Argentín dinoszauruszok	–	120000	14638
A Varázslatos Magyarország c. fotópályázat nyertes képeinek bemutatója	–	20000	21502
GDF SUEZ – Az Év Természetfotósa 2012	–	25000	10667

- k) Országos és nemzetközi kiállítási programok, vándorkiállítások keretében megvalósult kiállítások látogatószámmal (külső helyszínen):

Kiállítás címe, bemutatás helyszíne	2012. tény	2013. terv	2013. tény
Átalakuló világunk — FUTURA, Mosonmagyaróvár	—		4385
Add a kezed! — Bátáért Egyesület, Bába	—		357
Végtelen sokféleség – A rovarok birodalma — Rippl-Rónai Megyei	—	3500	2591

Hatókörű Városi Múzeum, Kaposvár			
Variációk hat lábra — Tarisznyás Márton Múzeum, Gyergyószentmiklós, Románia	—		3022
Rejtélyek, sorsok, múmiák — Móra Ferenc Múzeum, Fekete Ház, Szeged	—	10000	8992
Végtelen sokféleség – A rovarok birodalma — Baranya Megyei Múzeumok Igazgatósága, Pécs	—		2498
Jégkorszak — FUTURA, Mosonmagyaróvár	—		3088
Add a kezed! — FUTURA, Mosonmagyaróvár	—		2251
Variációk hat lábra — Csíki Székely Múzeum, Csíkszereda, Románia	—		5649
Zirc, Bakonyi Természettudományi Múzeum			
Múzeum kicsiben – Diákbiológus nap, Tatabánya		-	200
Múzeum kicsiben – Utazás kiállítás, Budapest	15 000	15 000	3 000
Múzeum kicsiben – Faünnep Csoda-Fa-Falván, Bakonybél	14.500	14.500	450
Öt évtized a természet szolgálatában – Herend, Porcelánmúzeum		-	6 000

l) Látogatottság:

Budapest

Mutatók	2012. tény	2013. terv	2013. tény	Index
%				
Összes látogatószám	109 807	150 000	115 519	105%
ebből: teljes árat fizető látogató	21 333	40 000	23 012	108%
kedvezményes árat fizető	45 301	65 000	57 478	127%
ingyenes	23 968	45 000	35 029	146%
Diák látogatók	51 765	70 000	51114	99%
Ebből külföldi látogatók (becsült százalék)	3-4%	5%	5%	125%

Látogatószámunk nem nőtt a tervezett mértékben, mert a Nemzeti Közszolgálati Egyetem építkezései miatt a kiállítási tereinket, főleg busszal érkező diákcsoportok számára nehézkesen lehetett megközelíteni.

Gyöngyös, Mátra Múzeum

Mutatók	2012. tény	2013. terv	2013. tény	Index
%				
Összes látogatószám	47.182	nem terveztünk	43.858	93%
ebből: teljes árat fizető látogató	10.324	nem terveztünk	10.314	100%
kedvezményes árat fizető	20.767	nem terveztünk	19.619	94%
ingyenes	16.091	nem terveztünk	13.925	87%
Diák látogatók	25.200	nem terveztünk	16.339	62%
Ebből külföldi látogatók (becsült százalék)	3500	nem terveztünk	5.300	151%

Zirc, Bakonyi Természettudományi Múzeum

Mutatók	2012. tény	2013. terv	2013. tény	Index
%				
Összes látogatószám	19 188	20 000	50 806*	254
ebből: teljes árat fizető látogató	3 186	3 500	3 771	108
kedvezményes árat fizető	9 646	10 500	10 698	102
ingyenes	6 356	6 000	36 337**	606
Diák látogatók	9 157	10 000	8 868	89
Ebből külföldi látogatók (becsült százalék)	1%	1%	1%	100

10) Közművelődési tevékenység

Budapest

Mutatók	2012. tény		2013. terv		2013. tény	
Tárlatvezetések száma (alkalom)	82		85		50	
Ebből szakvezetések száma (alkalom)	14		14			
Ebből tanulmánytári/látványtári vezetések száma (alkalom) látogatószám (fő)	19	311	15	225	15	237
Ebből szolgáltatással (rendezvényekkel) egybekötött vezetések száma (alkalom)	11		10		5	
Ebből idegen nyelvű vezetések száma (alkalom)	6		5		2	
Múzeumpedagógiai foglalkozások száma (alkalom) látogatószám (fő)	559	8208	552	8270	666	9421
Diákok részére tartott egyéb rendezvények száma (alkalom) látogatószám (fő)	42	12180	40	12000	19	7533
Egyéb közművelődési rendezvények száma (alkalom) látogatószám (fő)	88	16940	70	14000	105	15000
Szakmai rendezvények (muzeológus,	36	1500	35	1500	24	859

közművelő)						
------------	--	--	--	--	--	--

Gyöngyös, Mátra Múzeum

Mutatók	2012. tény		2013. terv		2013. tény	
Tárlatvezetések száma (alkalom)	119		100		87	
Ebből szakvezetések száma (alkalom)	8		100		12	
Ebből tanulmánytári/látványtári vezetések száma (alkalom) látogatószám (fő)	4	67	5	100	1	29
Ebből szolgáltatással (rendezvényekkel) egybekötött vezetések száma (alkalom)	4		3		3	
Ebből idegen nyelvű vezetések száma (alkalom)	2		0		-	
Múzeumpedagógiai foglalkozások száma (alkalom) látogatószám (fő)	271	6186	150	3000	270	5793
Diákok részére tartott egyéb rendezvények száma (alkalom) látogatószám (fő)	15	687	6	800	17	764
Egyéb közművelődési rendezvények száma (alkalom) látogatószám (fő)	17	2156	5	1500	20	2389

Zirc, Bakonyi Természettudományi Múzeum

Mutatók	2012. tény		2013. terv		2013. tény	
Tárlatvezetések száma (alkalom)	71				70	
Ebből szakvezetések száma (alkalom)	71				60	
Ebből tanulmánytári/látványtári vezetések száma (alkalom) látogatószám (fő) (gyűjtemények bemutatása)			10		10	49
Ebből szolgáltatással (rendezvényekkel) egybekötött vezetések száma (alkalom)	0		0		0	
Ebből idegen nyelvű vezetések száma (alkalom)	0		0		0	
Múzeumpedagógiai foglalkozások száma (alkalom) látogatószám (fő)	9	264	10	300	10	191
Diákok részére tartott egyéb rendezvények száma (alkalom) látogatószám (fő)	4	205	5	250	5	281
Egyéb közművelődési rendezvények száma (alkalom) látogatószám (fő)	12	1 200	15	1 500	25	2 366

- a) Az intézmény 2013-es közművelődési tevékenységének és PR stratégiájának teljesülése ((Új célcsoportok megszólítása, személyi feltételeinek biztosítása /gyakornokok, önkéntesek, stb./, költségvetésen kívüli finanszírozási lehetőségek bevonása /pl.: TÁMOP, szponzorok, együttműködések/)

Budapest, Magyar Természettudományi Múzeum

Nyertes pályázatainknak köszönhetően az előző évekhez viszonyítva jelentősen tudtuk bővíteni nagyközönségnek szóló programjaink számát. A közművelődési programok lebonyolításába a múzeumi animátorokon kívül be tudjuk vonni a szakmai gyakorlatukat

nálunk töltő diákokat, és egy-egy alkalommal külsősöket, szakmai szervezetek képviselőit is meg tudunk bízni a feladatok elvégzésével.

- **Zöld hetek a múzeumban**
Víz hete (március 20–24., 10–14 h)
Föld hete (április 17–21., 10–14 h)
Madarak és fák hete (május 8–12., 10–14 h)
Állatok hete (október 2–6., 10–14 h)
 - **Családi hétvégék – Te is véd!**
(február 23., április 6., 10–16 h)
 - **Családi kézműves hétvégék a múzeumban**
Január 19–20, február 2–3., február 16–17., március 16–17, április 13–14, (10–16 h);
október 26, október 29–30, november 1., december 14. (10–14 h)
 - **Tudományos vásárok:**
Unió fejlesztések Nyílt Napja (március 2., 10–16 h)
Méhek napja (április 27., 10–16 h)
 - **Kis Zsenik Klubja** különleges rekordkísérlettel – A Da Vinci Learning TV csatorna programja (március 22. 11–15 h))
 - **Múzeumok éjszakája** (június 22.)
- Külső helyszínen rendezett programjaink:
- **Gyerek Sziget Fesztivál (Óbudai-sziget)**
(Június 29–30., 10–14)
 - **Múzeumok Majálisa (Magyar Nemzeti Múzeum, Múzeumkert)**
(Május 11–12., 9–18)
 - **Felfedezők Napja – Kutatóexpedíciók Fesztiválja (Millenáris Park)**
(Május 11–12., 10–18)
 - **Állatszeretet Fesztivál (Budapesti Állatkert)**
(Október 5-6., 10–18 h)

Feladat	Felelős	Határidő	Teljesítés
Családi kézműves hétvégék	Hartmann Éva	December 15.	✓
Te is véd! (természetvédelmi napok)	Holler Judit	November 15.	✓
Zöld hetek	Hartmann Éva	Október 6.	✓
Európai Unió pályázatok nyílt napja	Holler Judit	Március 2.	✓
Da Vinci Learning nap	Árva Anita	Március 22.	✓
Méhek napja – Tudományos vásár	Holler Judit	Április 27.	✓
Expedíciók fesztiválja (Földgömb rendezvény)	Árva Anita	Május 11.	✓
Múzeumok majálisa	Holler Judit	május 11–12.	✓
Múzeumok éjszakája	Holler Judit	június 22.	✓
Kutatók éjszakája	Holler Judit	szeptember 27.	✓
Múzeumok Őszi Fesztiválja	Holler Judit	november 30.	✓
Rajzpályázatok - védjük együtt - Patagónia dinói	Hartmann Éva	október 10.	✓
Kiállítás megnyitók	Bezzegh Péter Árva Anita	November 10.	✓
Virtuális tanösvények a	Holler Judit	Április 30.	✓

kiállításokban (QR kódos)			
Műhelytitkok	Holler Judit	December 15.	nem teljesült*

* 2013-ban a hatvani Országos Magyar Vadászati Múzeum kiállításainak előkészítés és építése valamint az Ásvány- és Kőzettani Tár gyűjteményi anyagának csomagolása és költöztetése a Gyűjteményi és Kutatási Tudásközpont valamennyi munkatársát jelentősen igénybe vette. Ezért a Műhelytitkok program szervezésétől ebben az évben eltekintettünk.

Múzeumpedagógiai programok:

A 2011-ben nyílt állandó kiállításainkban és új foglalkoztató termeinkben új programokkal kiegészített múzeumpedagógiai kínálattal várjuk a csoportokat.

Az egész évben igényelhető foglalkozások:

- Természetbúvár-terem kicsiknek és nagyoknak – Minden korosztálynak
- Rovarlesen – Óvodásoknak, alsósoknak
- Erdőkerülő – Óvodásoknak, alsósoknak
- Mamutok és társaik – Óvodásoknak, alsósoknak
- A korallzátony világa – Óvodásoknak, alsósoknak
- A mi dinoszauruszaink – Óvodásoknak, alsósoknak
- Foglalkozások sajátos nevelési igényű gyerekek számára – Minden korosztálynak
- Az ember evolúciója – Felsősöknek és középiskolásoknak
- A világ rovarszemmel – Felsősöknek és középiskolásoknak
- Miről árulkodnak a csontok? – Felsősöknek és középiskolásoknak
- Az erdők világa – Felsősöknek
- A vizek világa – Általános iskolásoknak
- Városi vadon – A város élővilága – Felsősöknek
- Csontok nyomában – Általános- és középiskolásoknak
- Védjük együtt! (hungarikumok a természetben) – Minden korosztálynak

Időszaki kiállításhoz kapcsolódó foglalkozás:

- Patagónia óriásai – Óvodásoknak, alsósoknak

Letölthető oktatási segédletek a múzeum honlapján és a Natural Europe projekt honlapján

Azok számára, akik önállóan szeretnék felfedezni kiállításainkat, vagy egy-egy témakört maguk szeretnének feldolgozni osztályukkal, oktatási segédleteket, óravázlatokat készítettünk elő. Ezekben a leírásokban a látogatás előkészítésére, lebonyolítására és az ismeretek szintetizálására egyaránt talál ötleteket.

A letölthető oktatási segédletek, a „virtuális tanösvények”, a Natural Europe projekt keretein belül valósulnak meg.

Felfedező lapok a Sokszínű ÉLET című állandó kiállításhoz:

- Bennszülöttek és maradványok – Fedezd fel növényvilágunk kincseit!
 - Kicsi, ritka és csak a miénk! – Fedezd fel a hazai állatvilág kincseit!
- Terjedelem: 2 x 2 480x280 mm-es oldal
Példányszám: 20 000 db (2 x 10 000)

Feladat	Felelős	Határidő	Teljesítés
Múzeumpedagógiai foglalkozások előre	Hartmann Éva Holler Judit	Folyamatos	✓

bejelentett csoportok számára – Állandó kínálat	Animátorok: Daniló Eszter, Diós Dóra, Kispál István, Mike Éva, Zalatnai Éva,		
Új múzeumpedagógiai foglalkozások	Holler Judit Hartmann Éva	Október 1.	✓
Tárlatvezetések (állandó kínálat)	Holler Judit, Animátorok: Daniló Eszter, Diós Dóra, Kispál István, Mike Éva, Zalatnai Éva,	Folyamatos	✓
Tárlatvezetések a Patagónia óriás dinói kiállításban	Holler Judit Animátorok: Daniló Eszter, Diós Dóra, Kispál István, Mike Éva, Zalatnai Éva,	Október 1.	✓
Felfedező lapok a Sokszínű Élet kiállításban	Holler Judit Hartmann Éva	Március 31.	✓

Pedagógusok számára szervezett szakmai napok

Szakmai napok pedagógusok számára, amelyek során bemutatjuk az év kiállításait, az új foglalkoztató tereket és múzeumpedagógiai programokat érdeklődő óvodapedagógusoknak, tanítóknak, tanároknak. A kiállítások részletesebb megismerésén túl igyekszünk minél több ötletet, ajánlást nyújtani a kiállítás gyerekcsoportokkal történő feldolgozásához.

A szakmai napokra iskolai munkaközösségek, pedagógiai szolgáltató központok tantárgyfelelősök kérése alapján egyedi programmal is megvalósíthatjuk.

- Az MTM múzeumpedagógiai programja – A Wesley János Lelkészképző Főiskola pedagógia szakos hallgatói számára
Április 19. 12–13 h
- **Hogyan menjünk múzeumba?** – Az MTM múzeumpedagógiai kínálata
Szakmai nap a Váchartyáni Általános Iskola pedagógusai számára
Szeptember 28., 10–12 h
- **Budapesti múzeumpedagógiai évnyitó**
Október 7. 9–15 h
- **Uzsonna a dinoszauruszokkal** – Szakmai nap pedagógusok számára a Múzeumok Őszi Fesztiválja keretében
Október 11. 15–18 h
- Az MTM múzeumpedagógiai kínálata – **A II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola hallgatói** számára
Október 16. 9–13 h

Programok hátrányos helyzetű csoportok számára; fogyatékkal élők, tartósan beteg gyermekek

A Bárczi Gusztáv Óvoda, Általános Iskola, Készségfejlesztő Speciális Szakiskolával kötött megállapodás szerint az iskola értelmi sérült tanulói heti egy napon, iskolájukon kívül, kulturális kiegészítő szakfeladatok elvégzése céljából, szakmai gyakorlaton vesznek részt a Múzeumban. A tanulók a Kiállítási Épületegyüttesben töltik gyakorlati idejüket.

Az együttműködés két éve kezdődött, és mind az iskola, mind a múzeum számára pozitív eredményt hozott, ezért a program fenntartása mellett döntöttünk. A jelenlegi program időtartama: 2012/2013-es tanév

PR stratégia teljesülése

Nagyobb szabású események, amelyek kapcsán nagyobb média megjelenést tudtunk elérni:

- a. Uniós fejlesztések nyílt napja (március 2.)
- b. Wildlife Photographer of the Year 2012 című kiállítás (február 15. – május 12.),
- c. Da Vinci Learning nap (Kis Zsenik Klubja) a múzeumban – március 22.:
- d. Múzeumok éjszakája – június 22.
- e. Patagóniai óriásai – szeptembertől

Nagy számú megjelenés elsősorban azokra az időszakokra, kiállításokra vagy alkalmakra esett, amikor nem csak saját erőnkől tudjuk végezni a PR (és marketing) tevékenységet.

A **Wildlife Photographer of the Year 2012** és a **Patagónia óriásai** című kiállításoknál médiaügynökséget bízunk meg a reklám- és hirdetési tevékenység lebonyolításával.

A Wildlife kiállítás esetében az ügynökség által generált FB aktivitás (általunk készített bélyeghirdetések megjelentetése 10 alkalommal), meghozta a várt eredményt, vagyis többen értesültek a kiállításról, emelkedett a látogatószámunk.

Hasonló eredményt reméltünk a Patagónia óriásai című kiállítás FB aktivitása során is, azonban bebizonyosodott, hogy csak a saját FB oldalunkon a posztok (25 db) elhelyezése és az itt lebonyolított nyereményjáték nem ad elegendő hírverést a kiállításnak. Valószínűleg ebben az esetben is szerencsésebb lett volna a bélyeghirdetések alkalmazása, amelyet a múzeum önerőből történő posztolása egészített volna ki saját oldalán.

A megjelenések számából az is leszűrhető, hogy a **GDF SUEZ – Az év természetfotósa** kiállításorozat a múzeumnak jó PR-t és olyan látogatókat is biztosít, akiket egyébként nehezen tudnánk elérni, hiszen teljesen specifikus érdeklődési körük van. Ezért szerencsés lenne a szervezettel továbbra is fenntartani az együttműködést.

Az elektronikus megjelenések nagy száma azzal is magyarázható, hogy nincs költségkeretünk olyan hatékony sajtófigyelésre, mellyel a rólunk megjelenő nyomtatott és egyéb formájú sajtómegjelenéseket is tudnánk regisztrálni, nemcsak az elektronikus formájúakat.

A PR és marketingtevékenységet jelenleg egy ember végzi az Ismeretterjesztési Tudásközpontban, mely messze nem elegendő és így az ezzel járó feladatokat nem lehet maradéktalanul elvégezni.

PR kiadványok a 2013. évre szóló tervek függvényében

A feladat leírása	Felelős	Határidő / Napok száma	Teljesítés
PR cikk megjelentetése barter megállapodás keretében az Éva magazinban	Árva Anita	2013. február	✓
Közös szóróanyag összeállítása a Da Vinci Learning csatornával	Árva Anita	2013. március	Nem készült el
Bóbita magazinban PR anyag megjelentetése a Da Vinci Learning Tv csatornával együttműködve	Árva Anita	2013. március	✓
PR cikk megjelentetése barter	Árva Anita	2013. május	✓

megállapodás keretében a Világjáró magazinban			+ 4 megjelenés a Tudor rovatban
Múzeumpedagógiai ajánló füze	Holler Judit	2013. március eleje	✓
Plakátok (Wildlife Photographer of the year 2012, Patagónia óriás dinói, közönségprogramok, múzeumpedagógiai programok)	Árva Anita Holler Judit	2013. február 11, március 4, szeptember 15.	✓
Szórólap a Patagónia óriás dinói című kiállításához	Árva Anita	2013. szeptember 15.	✓

Együtműködések:

- f. **Tessloff & Babilon Kiadóval:** közös kvízzjáték, linkcsere, és PR cikk elhelyezése a Bóbita magazinban, az MTM rajzpályázatához könyvajándék.
A többéves együttműködés keretében a Kiadó rendszeresen könyvjutalommal támogatja a múzeum rajzpályázatait, közös szóróanyagot jelentet meg a Kiadó és a Múzeum, vagy a Kiadó a Bóbita programajánló magazinban egy oldalnyi PR felületet biztosít a múzeumnak, a Kiadó honlapján egész éven át tartó kvízzjátékot indít, melyhez a kérdéseket és a nyereménybelépőket (havonta 3 db) a Múzeum biztosítja, cserébe a Kiadó honlapján nagyobb terjedelmű PR cikket jelentet meg a Múzeumról vagy egy kiállításról. A Kiadó és a Múzeum honlapján linkcsere, a múzeum helyszínt biztosít a Kiadó egy, gyerekeknek szóló eseményéhez. (ált. nyári tábor (Ez utóbbit 2013-ban nem igényelték.) Az együttműködést természetesen továbbra is szeretnénk fenntartani.
- g. **Da Vinci Learning TV csatornával:** Da Vinci Learning nap a múzeumban, Bóbita magazinban PR anyag elhelyezése, MTM rajzpályázatához ajándék.
*Az együttműködés keretében a DVL egy kiemelt napot szervezett a múzeumban. (Kis Zsenik Klubja - Citromerőmű nap) Közös „interaktív” szóróanyagot jelentet meg a múzeummal, a DVL ajándékkal támogatja a múzeum rajzpályázatát. Megegyezés szerint a DVL és a Múzeum kiemelten kezeli a saját facebook oldalán a másik fél által küldött híreket. DVL facebook oldalán kisfilmet jelentet meg a múzeumban folyó munkálatokról. (Az együttműködés 2012-ben kezdődött, hosszabb távra tervezzük.) Sajnos az együttműködés márciusi DVL program után elhalt, a DVL-ben történt személyi változások, valamint adminisztrációs problémák miatt is.
A kapcsolat valószínűleg újra feléleszthető.*
- h. **Éva magazin:** PR cikk megjelentetése a múzeum egy kiállításáról
- i. **Világjáró magazin:** 10 db hír a vjm.hu/tudor oldalon (4db megjelent belőle), folyamatos megjelenés a vjm.hu/programajánló oldalán, 2 alkalommal 1-1 hétig banner elhelyezése vjm.hu oldalon kiállítás beharangozójaként (1 db banner megvan). 2x1 oldal megjelenés a Világjáró magazinban. (1 db megvan) Ellentételezéseként a múzeum 200 db belépőjegyet és múzeumi foglalkozást biztosít a magazinnak. (A múzeumi foglalkozás lehetőségét a magazin felhasználta, nem minden belépőjegyet vett igénybe.) (Az együttműködés egyeztetés alatt, az együttműködést szeretnénk folytatni)
- j. **Földgömb magazin:** Múzeum részt vett a magazin által szervezett nagyszabású eseményen (május 11.), ahol egy helyszínén programot biztosítottunk elsősorban

gyerekeknek. Cserébe a magazin az eseményhez kapcsolódóan PR megjelenési lehetőségeket, logó szereplést, reklámot biztosít a múzeumnak. *(Az együttműködés 2012-ben kezdődött, a magazin 4 alkalommal egyoldalas PR megjelenést biztosított a múzeumnak. Az együttműködést hosszabb távra tervezzük. A magazin a felajánlott megjelenési lehetőségeikért cserébe egyszeri alkalommal ingyenes terembérletet kért, ez egyeztetés alatt van jelenleg. Az együttműködést továbbra is szeretnénk folytatni.)*

- k. **Direkt Élmény:** kuponfüzet. Fél éves együttműködés, melynek keretében a Direkt Élmény által megjelentetett brossúrában a Múzeum 3 helyszínnel együtt kiemelten szerepel. A brossúrához tartozik 10 db kupon, mely a múzeum állandó kiállításaira kedvezményt biztosít egy felnőtt látogató belépésére, a kupon mellé egy felnőtt teljes áru jegyet meg kell váltani. A kuponokat a Direkt Élmény értékesíti, nagyobb cégek körében.

Zirc, Bakonyi Természettudományi Múzeum

- b) Az intézmény 2013-es közművelődési tevékenységének és PR stratégiájának teljesülése ((Új célcsoportok megszólítása, személyi feltételeinek biztosítása /gyakornokok, önkéntesek, stb./, költségvetésen kívüli finanszírozási lehetőségek bevonása /pl.: TÁMOP, szponzorok, együttműködések/)

Az intézmény állandó kiállításainak látogatószáma a várthoz hasonlóan alakult, ezen belül nőtt a teljes árat fizetők és az ingyenes látogatók száma. A diákok létszáma viszont csökkent. Állandó kiállításainkat új csatornákon is hirdettük, így például csatlakoztunk a Múzeumi Oktatási és Képzési Központ honlapjához is, ahol a múzeumpedagógiai kínálatunk is megtalálható.

Mind a külső helyszíneken, mind saját épületben a tervezettnél 2-2-vel több időszak kiállítást rendeztünk. A kiállítások sikeresek voltak. A külső helyszíneken megvalósuló kiállítások közül a legkiemelkedőbb a herendi kiállításunk volt, ahol a 100 m²-es kiállítótér berendezése és különösen egy erdőrészlet bemutatása jelentős feladat volt. A tárlatvezetések száma az előző évvel csaknem megegyezik, a tervek szerint alakult a múzeumpedagógiai rendezvények száma, de a résztvevők száma elmarad a tervezettől. Az egyéb közművelődési rendezvények és az azokon résztvevők száma is kétszerese a tervezettnél. A rendszeres múzeumpedagógiai foglalkozások kínálatát az erdei iskolai foglalkozások színesítették. A rendezvények sok esetben hétvégeken zajlottak, ezen feladatok megvalósításában a múzeumi dolgozók önkéntesen vettek részt. A 2013. év jelentős múzeumpedagógiai eredményeit a szakmai dolgozók nagy arányú részvételével lehetett csak megvalósítani.

A herendi kiállítás nyújtott jó lehetőséget új célcsoportok megszólítására, a Porcelánmúzeum látogatói nem kifejezetten a természeti környezet iránt, hanem elsősorban a művészi alkotások iránt érdeklődnek, jelentős részük pedig külföldi (a kiállítás szövegeinek fő részei angolul is szerepeltek).

A múzeumunk 2013-tól önkéntes központként működik, a már korábban képzett önkéntes tárlatvezetőink is folytatták tevékenységüket. Rajtuk kívül számos új önkéntes érkezett, a teremóri feladatok időszakos ellátására főként nyugdíjasok jelentkeztek. A helyi és egy veszprémi gimnáziummal is megállapodásunk van önkéntesek fogadására, a jelentkezett tanulók közül már többen elkezdték az önkéntes munkájukat. A Bakonyi Természettudományi Múzeum Baráti Köre közhasznú szervezeten keresztül tudjuk fogadni a szponzorok felajánlásait, melyekkel az év közművelődési programjait és az

együttműködésben megrendezett szakmai konferenciát és kiállítást támogatták. Ez utóbbira jelentős mértékű támogatás érkezett (300 e. Ft). A múzeum 29. évkönyvének nyomdai költségeit (300 e. Ft) a Magyar Biodiverzitás-kutató Társaság finanszírozta. A Bakony Természettudományi Kutatásának Eredményei sorozat 32. kötetének kiadásához pedig a szerzők járultak hozzá 80 ezer forinttal. A 2013. évben jelentős volt az intézményünk aktivitása a világhálón, a megújult és frissülő honlapunkon kívül a Facebook-on is jelen voltunk, nagyon megugrott az e-sajtóban rólunk megjelent írások száma is. Ezek kívül a TV-ben és az írott sajtóban is túlteljesítettük a tervezett megjelenéseket.

c) Közművelődési programokból befolyó bevételek (belépőjegyek, foglalkozások díja stb.)

Mutatók	2012. tény	2013. terv	2013. tény
Jegyár-bevétel	73 467 229	-	83 268 000
Egyéb közművelődési és múzeumpedagógiai programok bevétele	4 038 625	3 100 000	8 880 253

11) Pályázati tevékenység

a) Pályázati projektek bemutatása, aktuális helyzete

A tudományos pályázataink többsége vagy 3-4 éves kutatási OTKA-pályázat vagy rövid megvalósítási idejű NKA-pályázat többnyire gyűjteményezési és publikálási feladatokra. A múzeum két nagy európai uniós projektben (SYNTHESSYS, NATURAL EUROPE) vett részt 2013-ban.

SYNTHESSYS

A már 10 éve futó program összesen 18 taxonómiai és rendszertani gyűjteményekkel rendelkező és ilyen irányú kutatásokkal is foglalkozó intézmény konzorciumában valósul meg. Európa vezető természettudományi múzeumi és botanikus kertjei között a konzorcium egyik résztvevő partnere a Magyar Természettudományi Múzeum. A konzorcium vezetője a londoni Természettudományi Múzeum. Az Európai Unió 7. Keretprogramjában támogatott Synthesys 2 projekt 2013 augusztusában zárult, majd rögtön indult a Synthesys 3, mint utódprogram. A projekt egyik fő célja, hogy a konzorciumi tagintézményekben őrzött természetrajzi gyűjtemények, az azokhoz kapcsolódó kutatási infrastruktúra és szellemi tőke egységesen hozzáférhető legyen az Európai Kutatási Térség valamennyi szakembere számára. E program keretében 2013-ban összesen 22 külföldi kutató 198 munkanapot töltött el a gyűjteményeinkben. A 2013-ban záruló Synthesys 2 négy éve alatt összesen 66 külföldi kutató járt nálunk és csaknem 100 tudományos publikáció született.

NATURAL EUROPE

A 3 éves projektben (2010-2013) 15 intézmény, köztük 6 természettudományi múzeum vett részt (mellettünk görög, portugál, német, észt és finn múzeumok, a miénk a legnagyobb). A projekt célja az volt, hogy ezen múzeumok anyagából összesen 6000 tétel digitálisan hozzáférhető legyen a Natural Europe honlapján, illetve az Europeana kulturális adatbázisban. Ebből ránk 2000 tétel jutott. A tárgyak közzétételén túl az anyagok részletesebb bemutatását végeztük (100 tétel). Erre a frissen digitalizált anyagra is alapozva a közoktatás igényeit figyelembe véve környezeti nevelési oktatási anyagokat (úgynevezett tanösvényeket)

készítettünk. Mindamelllett a projekt módszerét terjesztettük konferenciákon, pedagógusok között, és csatlakozott (affiliate) partnereket szerveztünk, így bővítve a digitális adatszolgáltatók és a tanösvénykészítők számát. A részletesebb ismertető keretében a múzeum kutatói saját kutatásaikat is be tudták mutatni. A mélységében megismert új pedagógiai módszert, a felfedezéssel tanulás módszerét azóta is alkalmazzuk egyes foglalkozásainkon.

2013-ban a 2000 tétel időarányos digitalizálását és a 100-ból 86 tétel részletesebb bemutatását végzetük el, a kiállítóterbe fejlesztett szoftvert, valamint a tanösvények iskolai és családi változatait teszteltük, és hazai partnereket szerveztünk.

A közművelődési pályázataink egy része szintén NKA-pályázat, amelyek általában kiállítás készítési, rendezési feladatra voltak. Ezen kívül egy múzeumpedagógiai TÁMOP és egy környezeti nevelési KEOP-pályázat folyt még a múzeumban.

Pályázatainkat a következő táblák foglalják össze:

Futó hazai pályázatok és futamidejük	Pályázott összeg	Elnyert összeg (Ft-ban)	Tárgyévben felhasznált összeg
3437/00768 sz. NKA könyvkiadási pályázat A Balaton és a Bakonyvidék természetrajzának kutatói és ismertetői. c. könyv kiadására (2013)	920 000	500 000	500 000
NKA - 3560/29 Rovargyűjteményekben található gerinctelen természettudományos anyagok preparálásához szakmai anyagok vásárlása 2012-2013	643000	500 000	500 000
NKA - THE LEPIDOPTERIST MÁRTON HREBLAY AND HIS SCIENTIFIC WORKS ON OWLET MOTHS (A BAGOLYLEPKÉSZ HREBLAY MÁRTON TUDOMÁNYOS MUNKÁSSÁGA) CÍMŰ MŰ MEGJELENTETÉSE 2013-2014	1680 000	700 000	0
NKA 3511/03645 Természettudományi könyvek restaurálása (2013)	1 268 000	1 200 000	1 200 000
NKA 3512/00019 kézirat előkészítésre (2013)	500000	500000	500000
NKA 3532/00299 Kitaibel Pál Herbátiumának digitalizálása (2013)	1 920 000	1 200 000	1 200 000
NKA 3533/0078 Szakmai anyagok eszköz beszerzés (2013)	1 360 000	800 000	800 000
NKA Őslénytani bemutató anyag restaurálása, 2013. március	1 399 035	1 000 000	1 399 035
Növényi genetikai erőforrások és mikroorganizmusok ex situ megőrzése (2011-2015)	14 064 EU/év	2013-ban 4 424 253	4 133 000
OTKA 100369 A Balkán-Anatólia kapcsolatok hatása a régió talajfaunájának kialakulására (2012-2015)	27 104 000	27104 000	4 700 000
OTKA 100658 (2012-2015)	3450 000	3450 000	550 000

OTKA 104443 (2012-2015)	18 774 000	18 774 000	1 709 450
OTKA 68453 (2007-2013)	3 675 000	3 675 000	700 000
OTKA 72744 (2008-2013)	18 923 000	18 923 000	3 300 000
OTKA 77841 Hazai kételtűek filogeográfiai mintázata és védelme (2009-2014)	17 713 000	17 713 000	2 200 000
OTKA 83217 Evolúciós versenyfutás vagy evolúciós egyensúly: egy gazda- költésparazita kapcsolat elemzése (2011-2015)	14 200 000	14 200 000	2 800 000
OTKA 83999 Kovaalga alapú öskörnyezeti rekonstrukció a Kárpát-medence hegyvidéki és alföldi tavaiban (2011-2015)	6 997 000	6 997 000	703 000
OTKA 84193 (2011-2015)	33 108 000	33 108 000	1 308 000
OTKA K104506 (2013-2016)	9 411 000	9 411 000	958 000
OTKA K72633 (2008-2013)	9 447 000	9 447 000	4 305 000
OTKA K77451 2009-2013 (2014)	5 846 000	5 846 000	1 712 000
OTKA K81298 (2010-2014)	6 365 000	6 365 000	460 000
OTKA K81929 Fajfelismerés és szexuális szelekció lomhaszöcskék (Orthoptera) akusztikus kommunikációja során (2010-2014)	7 558 000	7 558 000	650 000
Pályázat a kulturális javak hazahozatalára 2013. évben az EMMI által biztosított szakmai keretre az Arnóth- és a Zipser- gyűjtemény érdekében (2013)	300 000	300 000	300 000
TÉT szerb-magyar Ritka és veszélyeztetett fajok ex situ védelme. (2012-2013)	2 120 000	2 120 000	1 060 000
NKA 3506/01737 Hungarikumok a természetben (2012-2013)	4 154 875	2 500 000	2 500 000
NKA 3506/1830 Végtelen sokféleség (2012-2013)	4 000 000	2 500 000	284 000
NKA 3513/00437, 3506/01844, Pákozdi kiállítás (2013)	15 000 000	15 000 000	15 000 000
NKA Arcok a múltból – Beszélő csontjaink (munkacím) című vándorkiállítás, Altéma kódszáma: 3561 (2013-2014)	5 310 000	3 000 000	0

Új Magyarország Fejlesztési Tervhez vagy Új Széchenyi Tervhez kapcsolódó pályázatok	Pályázott összeg	Elnyert összeg (Ft-ban)	Tárgyévben felhasznált összeg
TÉT szerb-magyar Ritka és veszélyeztetett fajok ex situ védelme. 2012-2013	2 120 000	2 120 000	1 060 000
TÁMOP 3.2.8. B-12/1-2012-0008 Élet a tölgyfa körül (2012-2013)	11 907 801	11 907 801	10 000 000
KEOP-6.1.0/C/11-2012-0003 Lakó parkok – Park lakók (2013-2014)	145 971 321	128 703 611	3 000 000

Futó, egyéb, nem hazai forrásokra épülő pályázatok	Pályázott összeg	Elnyert összeg (Ft-ban)	Tárgyévben felhasznált összeg
SYNTHESYS 2 (2009-2013)	41 500 000	41 500 000	5 300 000

SYNTHESYS 3 (2013-2017)	85 726 000	85 726 000	300 000
NATURAL EUROPE (2009-2013)	19 880 000	19 880 000	3 876 000
LIFE+ 2012-2018	98 000 000	98 000 000	22 540 000

12) Kommunikációs tevékenység

Budapest+Gyöngyös+Zirc

Mutatók	2012. tény	2013. terv	2013. tény
TV megjelenés (fizetett hirdetések nélkül)	71	56	58
Rádió megjelenés (fizetett hirdetések nélkül)	27	18	58
Írott sajtó megjelenés (fizetett hirdetések nélkül)	85	109	98
E-sajtó	157	134	270
Fizetett hirdetések száma (médiától függetlenül, becült érték)	12	10	56
Facebook-ra küldött szakmai anyagok			34

Nincs megfelelő sajtófigyelésünk, így valószínűleg a tényleges számok magasabbak.

III. Gazdálkodási mutatók

Mutatók	2012. tény	2013. tény	Index %
Létszám (fő) (tény: statisztikai, terv: engedélyezett)	165	203	
Kiadás (eFt)	831094	1170885	140
ebből: személyi	474799	601196	126
járulék	125146	105288	84
dologi	220401	421343	191
felhalmozási (beruházási)	10748	43058	400
Bevétel (eFt)	842801	1225771	145
ebből: működési bevétel	219913	365801	166
működési célú pénzeszköz átvétel	22742	45185	198
előző évi maradvány	43786	11707	26
felhalmozási célú pénzeszköz átvétel	4062	16278	400
költségvetési támogatás	552298	786800	142

1) Az intézmény likviditási helyzete (szöveges ismertetés és értékelés)

A Múzeum 2013. éves költségvetését alapvetően három kormányhatározat megvalósítása határozta meg, úgymint:

- Ludovika beruházás, Ásványtár költözése
- Fililálék egyesítése
- Hatvani Vadászati Múzeum megvalósítása

A 2013. évi költségvetésben a bevételi és kiadási oldal jelentősen meghaladta a 2012. évit a fenti okok miatt. A kiemelt feladatokra kapott támogatások ütemezését jelentősen befolyásolta, hogy ezeknek a pénzügyi finanszírozási pénzszükségletei folyamatosan változtak a tervezetthez képest.

Ezen feladatok megfelelő finanszírozása megkívánta, hogy a költségvetési támogatás előrehozatalát vegyük igénybe az év elején, amelyet időben év végén visszafizettünk.

Az intézmény likviditása emiatt egész évben megfelelő volt, mind a kiemelt feladatok és alapfeladatok megvalósítására, és működtetésére folyamatosan megfelelő keretet tudott biztosítani.

2012. évben az évváraskor meglevő 60 M Ft belső adósságállományunkat sikerült jelentősen csökkenteni 52 M Ft-ra. A hiány finanszírozását, hogy ne zavarja likviditásunkat, évközben bejövő új pályázati pénzek biztosították.

A megfelelő likviditás fenntartása a fentiek alapján szoros gazdálkodás mellett biztosítható volt.

2) „Meghatározott közgyűjteményi szakmai feladatra” soron tervezett feladatok teljesülése
Meghatározott közgyűjteményi szakmai feladatra intézményünk 1.980 e Ft személyi juttatást és 634 e Ft járulékot kapott, ezen kívül dologi kiadásokra 6.896 e Ft-ot biztosított a fenntartó. Ezeket a következő célokat használtuk fel:

dologi költségekre:

szakfolyóirat-megjelentetés, gyűjteményvásárlás, leltárkönyv, könyvtári rendszerek (HUNTEKA), adatbázis-előfizetés

személyi költségekre:

Az iharkúti dinoszaurusz-leletegyüttes muzeológiai feldolgozására alkalmaztunk szakmuzeológust.

3) Többlettámogatás felhasználása

A Magyar Természettudományi Múzeum a 2013. évben a jóváhagyott éves költségvetéséhez képest évközbeni többlettámogatást nem kapott.

IV. MUNKATERVBEN NEM SZEREPLŐ TÖBBLET FELADATOK TELJESÍTÉSE

Az alábbi táblázatban személyekre lebontva láthatók a teljesített többletfeladatok:

Munkatárs neve	Feladat (projekt) megnevezése	Tevékenység megnevezése	Felhasznált munkaórák száma
Növénytár valamennyi munkatársa	NKE építés miatt a mélyraktárak biztonságának szakmai felügyelete	Ellenőrzés	120
Bauer Norbert	A Balaton és a Bakonyvidék természetrajzának kutatói és ismertetői. c. könyv kiadása	NKA-pályázat benyújtása, a kiadvány előkészítése, szerkesztése, megjelentetése.	300
Bauer Norbert	DINPI adatgyűjtés	Védett növényfajok térképezése	16*
Bauer Norbert	Gyenesdiáson tervezett Keszthelyi-hegység látogatóközpont kiállításának technikai forgatókönyve	A megbízás MTM-hez kerülésével kapcsolatos ügyintézés, megbeszélések, a kiállítás technikai forgatókönyvének tervezése és a munkához kapcsolódó egyeztetéseken való részvétel.	60
Bauer Norbert	Pákozdi kiállítás: A Velencei-hegység, a Velencei-tó és környékének természeti képe	Pályázatírás, botanikai terepi anyaggyűjtés, szövegírás, kiállítási anyagok kivitelezése	120
Buczko Krisztina	Szkenning elektronmikroszkóp	Szkenning elektronmikroszkóp működtetése, karbantarási munkák szervezése	160
Buczko Krisztina	Synthesys	Kapcsolattartás a pályázókkal	40
Erdei Boglárka	Előadás az MTA Paleontológiai Tudományos Bizottság évi első ülésén	Előadásomban bemutattam az elmúlt néhány év során elért fontosabb kutatási eredményeimet	36
Erdei Boglárka	előadás a Montgomery Botanical Centerben, Miami, Florida	Közel egyórás előadásomban bemutattam múzeumunkat, gyűjteményeinket, az itt folyó kutatásokat és dióhéjban Magyarországról, történelmünkről, kultúránkról is beszéltem http://www.montgomerybotanical.org/archive/MBC-News-2013.htm	45
Lőkös László	Saját múzeumi folyóirat tördelése	tördelés (Annales historico-naturales Musei nationalis hungarici)	320
Lőkös László	Saját múzeumi folyóirat tördelése	tördelés (Fragmenta Palaeontologica Hungarica)	200
Lőkös László	Saját múzeumi folyóirat tördelése	szerkesztés, tördelés (Studia botanica hungarica)	280
Somlyay Lajos	Védett növények GPS-es bemérése a DINPI működési területén (adatszolgáltatás a DINPI számára)	Terepi bejárás, GPS-es bemérés, adatbázis készítése	32
Angyal Dorottya	Részvétel az Ásványtár költözési munkálataiban	ásványok dobozokba helyezése, elhelyezése új tárolóhelyükön	32
Bálint Zsolt	A bogácsi lepkemúzeum	kiállítás véleményezése	12
Bálint Zsolt	Bezsilla László hagyatéka	a hagyatéka véleményezése	12
Bálint Zsolt	Duke of Burgundy filmforgatás	A forgatási anyagok összeállítása és adminisztrációja	18
Bálint Zsolt	Pákozdi kiállítás	A kiállítási anyagok összeállítása és adminisztrációja	8

Bálint Zsolt	Balaton-felvidéki monitoring	Terepi adatgyűjtések és adatbázis építés	56
Csorba Gábor	Megbízott főigazgató-helyettes	Vezetői koncepció kidolgozása, múzeumi stratégia, tárgyalások, közfoglalkoztatás irányítása, gyűjteményezési politika kidolgozása	500
Fehér Zoltán	BioRegio Carpathians	vöröslista értékelés, elterjedési adatbázis összeállítása	80
Forró László	A kárpáti régió védett és invazív fajainak publikált adatai	Védett tizlábú rákfajokról adatgyűjtés	8
Fehérvári Péter	Szakmai segítségnyújtás a Madárgyűjteményben		10
Fuisz Tibor	Hatvan	állat preparátumok és diorámák készítése	2 fő: 2032 munkaóra
Fuisz Tibor	Pákozd	állat preparátumok és diorámák készítése	2 fő: 720 munkaóra
Makranczy György	Annales és Folia cikkek	kéziratok angol nyelvi és stiláris ellenőrzése, javítása	40
Merkl Ottó	Részvétel a "The Duke of Burgundy" című angol játékfilm készítésében	"The Duke of Burgundy" című angol játékfilm forgatásához entomológiai témájú berendezési tárgyak, eszközök, könyvek, gyűjteményi dobozok, preparált példányok, eleven állatok összegyűjtése, konzultáció, részvétel a forgatásokon	Merkl Ottó: 32 Németh Tamás: 56
Merkl Ottó	Közérdekű munkások foglalkoztatása	2 diplomás fő, 40+30 órában (adatbevitel, gyűjteményrendezés)	6
Merkl Ottó	A kárpáti régió védett és invazív fajainak publikált adatai	205 faj irodalmi hivatkozásainak összegyűjtése orográfiai területenként(57, Szél Győző, 148, Merkl Ottó)	8 (Szél Győző) 16 (Merkl Ottó)
Merkl Ottó	Adatszolgáltatás a Duna-Ipoly Nemzeti Park területére vonatkozóan, az „ <i>Integrated management of biological and landscape diversity for sustainable regional development and ecological connectivity in the Carpathians</i> ” című SEE projekt végrehajtásához kötődően	Projektvezetés (Merkl Ottó); 1500 adat összegyűjtése múzeumi kollégáktól (védett állatok, növények és gombák)	30
Merkl Ottó	Fényképezés publikációkhoz, határozásra való kiküldéshez és egyéb kérésekre	Hymenoptera: 72 kép (Németh Tamás), 3 kép (György Zoltán) Coleoptera: 269 kép (Németh Tamás), 8 kép (György Zoltán), 20 kép (Grabant Aranka) Összesen: 372 kép	62 (utómunkálatokkal együtt)
Merkl Ottó	Állatszeretet Fesztivál (Fővárosi Állat- és Növénykert, 2013. október 4-6.)	Rovarbemutatók, ismeretterjesztés	György Zoltán: 16 Merkl Ottó: 8
Merkl Ottó	Tavaszi és Őszi Nemzetközi Rovarkiállítás És Vásár	Múzeumi kiadványok árusítása	György Zoltán: 5 Merkl Ottó: 5
Merkl Ottó	Szkenelés	Szkenelés más gyűjtemények, külföldi kutatók stb. kérésére is (Grabant Aranka, György Zoltán, Németh Tamás)	45
Soltész Zoltán	Hatvani kiállítás	Hatvani kiállítás előkészítése	P. Zs.: júl-aug-

	előkészítése		szept; nov4 tól
Szél Győző	1. Ásványtári költözés	Excel-táblázatok kitöltése, ásványok csomagolása, fiókok pakolása, költöztetése	40
Szél Győző	2. Vegyszerrendelés, vegyszertárolás és kiadás	Denaturált szesz és etilén-glikol rendelése, tárolása és kiadása a kutatók számára	20
Szél Győző	3. Vegszerpakolás és előkészítés a megsemmisítéshez	Parazitológiai Gyűjtemény kiürítésének megkezdése	10
Szél Győző	4. Adatszolgáltatás a 2012-ben végrehajtott vegyszermegsemmisítésről	Adattáblázat kitöltése	2
Szél Győző	5. Munkavédelmi bejárás a Ludovikán	A Ludovika téri nagy épület alagsorának, földszintjének valamint első emeletének szemrevételezése, a jegyzőkönyv elkészítése	6
Szél Győző	6. A Bakonyi Természettudományi Múzeum (Zirc) gyűjteményének átvétele.	2013.II.21-én utazás Zircra, a gyűjtemények átnézése, konzultáció a kutatókkal, a jegyzőkönyv utólagos elkészítése	10
Szél Győző	7. A Mátra Múzeum (Gyöngyös) természettudományos gyűjteményének átvétele.	2013.II.28-án utazás Gyöngyösre, a gyűjtemények átnézése, konzultáció a kutatókkal, a jegyzőkönyv utólagos elkészítése	10
Szél Győző	8. Részvétel a tavaszi és őszi Prágai Nemzetközi Rovarászati Találkozón	Konzultáció külföldi szakemberekkel, csomagok átadása, illetve visszaküldött anyagok elhozása	
Szél Győző	9. A kárpáti régió védett és invazív fajainak publikált adatai	57 faj irodalmi hivatkozásainak összegyűjtése orográfiai területenként	8
Vas Zoltán	Kárpáti régió projekt	adatszolgáltatás	16
Vas Zoltán	Duna-Ipoly NP projekt	adatszolgáltatás	8
Vas Zoltán	Aggteleki NP projekt	adatszolgáltatás	8
Vas Zoltán	Natural Europe	tartalomszolgáltatás szerkesztői feladatai (663 fotótétel, 315 szövegtétel)	120
Papp Gábor	Divina meteorit másolatának elkészíttetése szlovákiai felkérésre	levelezés, szervezés, a példány kiemelése, fényképezés, másolatkészítés felügyelete	12
Jánosi Melinda	Divina meteorit másolatának elkészíttetése szlovákiai felkérésre	fényképezés, a példány visszatétele	4
Dulai, Főzy, Gasparik, Makádi, Szentesi, Szíves	NKE „projekt”	Őslénytári folyosó és laborok kiürítése	3 nap
Dulai	NKE „projekt”	Új laborok berendezése	2 nap
Dulai, Főzy, Gasparik, Makádi, Szentesi, Szíves	NKE „projekt”	Őslénytár és gyűjtemények védelme	április-december
Gasparik Mihály	Riportfilm készítésében való részvétel	Riport, gyűjteménybemutató	16
Gasparik Mihály	Hatvan, Foglalkoztatók őslénytani anyagának összeállítása	szakmai anyag megtervezése, összeállítása, ősmaradványok előkeresése	80
Szentesi Zoltán	leltározás	tári leltárfelelős	10
Bernert Zsolt	Ismeretterjesztő tudományos előadások	II. Ősök napja, Bugac: 2 előadás Múzeumok éjszakája	Összesen kb. 30

	tartása (ezek összeállítása, megírása)		
Évinger Sándor	Fényképezés/Fotószerkesztés és	Tudományos és ismeretterjesztő előadásokhoz fényképek elkészítése és szerkesztése Végül 130 darab fotó került felhasználásra.	kb. 45
Évinger Sándor	Film-riport készítés	Szepesi András MSc hallgató Tudománykommunikáció a természettudományban című tantárgyához forgatott vizsgafilmet az Embertani Tárbán: http://vimeo.com/57246894	kb. 4
Évinger Sándor	Ismeretterjesztő tudományos előadások tartása (ezek összeállítására, megírására fordított idő)	II. Ősök napja, Bugac: 2 előadás Múzeumok éjszakája, Egri Dobó István vármúzeum: 1 előadás	összesen kb. 40
Kustár Ágnes	NKA: A MTM Állományvédelmi Műhelye pályázat	Dr. Skultéty Gyula öntvényeinek és arckonstruksióinak restaurálása.	80
Kustár Ágnes	Múzeumi Stratégia	Múzeumi küldetésnyilatkozat megfogalmazása	10
Kustár Ágnes	Múzeumpedagógia: Műhelytitkok	Bemutató az embertani tár tudományos kutatói tevékenységéből (Kiállítási térben)	
Makra Szabolcs	Embertani Tár Digitália gyűjtemény	Az Embertani Tárbán található digitalizált antropológiai témájú cikkek, könyvek, stb. nyilvántartása és zárt rendszerben történő terjesztése.	napi 1
Makra Szabolcs	Számítástechnikai segítségnyújtás, hibaelhárítás	Kisebb, de időigényes számítástechnikai feladatok: számítógépes programok telepítése, törlése, beállítása, szoftveres hibakeresés, szoftveres számítógép-karbantartás, adatok lementése.	napi fél óra
Makra Szabolcs	Számítástechnikai kellékanyagok beszerzése	Kisebb számítástechnikai eszközök beszerzése: egér, kábelek, CD, DVD, külső adathordozó.	alkalomszerű
Kutasi Csaba	Natura 2000 jelölő ízeltlábú fajok monitorozása a Dörögdi-medencében (HUBF20033) és a Mogyorós-hegyen (HUBF20022)	Natura 2000 jelölő bogárfajok monitorozása, védett bogárfajok kimutatása	240
Kutasi Csaba	Győr, Keleti iparterület körüljárás biztosító közlekedési infrastruktúra kiegyenlítő intézkedéseinek monitorozása:	Futóbogár (bogár) fauna felmérése	40
Kutasi Csaba	beázás utáni helyreállítás irányítása	Szervezés, tárgyalás	16
Katona Lajos	A várpalotai nehézásvány-torlat vizsgálata	terepi mintavétel, az elmúlt 3 éves kutatási anyag bemutatása, publikáció előkészítése	40
Katona Lajos	Veszprém-Hajmáskér 8-as út bővítése	leletmentés	8
Katona Lajos	Pannonhalma kosárlabdacsarnok építése	leletmentés	8
Katona Lajos	Felsőpáhok útépités	leletmentés	8
Katona Lajos	a múzeumban levő informatikai problémák helybeni megoldása	informatika	40
Katona Lajos	Szentgál, Cserszegtomaj	csapdaürítés	16

	barlangi élővilág-vizsgálata		
Gál Edit	Múzeumok őszi fesztiválja	Városismereti séta vezetése	3
Fűkőh Levente	Hatvan	Vadászati gyűjtemény anyagának revíziója	80
Fűkőh Levente	Hatvan	Kiállítási anyag válogatás-kölcsönzés másolat készítéshez	10
Földessy Mariann	Hatvan	Vadászati gyűjtemény anyagának revíziója	150
Földessy Mariann	Hatvan	Kiállítási anyag válogatás-kölcsönzés másolat készítéshez	30
Földessy Mariann	tutorálási tevékenység	EKF hallgatók (4 fő) szakmai gyakorlat vezetése szerződés szerint	60
Földessy Mariann	Főiskolai jegyzet írása	Terepi gyűjtési technikák-Rovarok gyűjtése és preparálása (társszerzőkkel)	130
Földessy Mariann	TÁMOP 3.2.8 B-12/1-2012	Projektmenedzseri feladatok	300
Földessy Mariann	MOKK megyei koordinátor	információs napok szervezése, feladatok ellátása	80
Földessy Mariann	Múzeum vezetői ismeretek	vezetőképzőn hallgató	150
Földessy Mariann	Múzeumvezetői megbízás	MTM MM vezetése (2013. november-december)	320
Földessy Mariann	Földessy–Fűkőh:The 125-year history of the Mátra Museum	Annales cikk	30

Ezen kívül az MTM anyaintézmény egész évét meghatározta az Ásványtár költöztetése, amely ugyan szerepelt a munkatervben, de végül minden munkatársra a tervezettnél nagyobb terhet rótt. Az alábbiakban ezt a tevékenységet foglaljuk össze.

Az intézmény dolgozóinak 2013-as munkáját alapvetően befolyásolta az Ásvány- és Kőzettár feszített munkatempóban teljesített költözése az 1995/96 folyamán elfoglalt helyéről (Ludoviceum főépület, földszint, déli szárny nagy része) a most kijelölt új helyre (Ludoviceum főépület, alagsor, északi szárny különböző helyiségei).

A költözés oroszlánrészét értelemszerűen az Ásványtár munkatársai vállalták. A költözés előkészítése, végrehajtása és utómunkálatai mellett az év folyamán csak az időközben felmerült, halaszthatatlan feladatok, valamint a múzeum egészét érintő projektumokból a tárra eső rész teljesítésére vállalkozhattak.

A többi tár munkatársai is aktívan, előzetes terv szerint elrendelt munkaidőben részt vettek az előkészítő és megvalósító munkálatokban.

A költözés befejeztével az Ásványtár új helyiségeiben még nem tudunk véglegesen berendezkedni és komolyabb szakmai munkát (a gyűjteménnyel való foglalkozást) sem tudunk még folytatni, egyrészt a kivitelezői oldalról folyamatosan jelentkező építói, gépészeti szerelési igények, a továbbra is jelentős porterhelés és egyes helyiségek túl- vagy alulfűtöttsége, valamint a bútorzat véglegesítéshez szükséges asztalosmunkák elmaradása miatt.

Részletes tábla a befektetett munkaidőről:

Dömötör Evelin	ásványtári költözés	előkészítés	180
Dömötör Evelin	ásványtári költözés	csomagolás, szállítás, elhelyezés	780
Dömötör Evelin	ásványtári költözés	utómunkálatok	300
Fegyvári Tamás	ásványtári költözés	előkészítés	90
Fegyvári Tamás	ásványtári költözés	csomagolás, szállítás, elhelyezés	400
Fegyvári Tamás	ásványtári költözés	utómunkálatok	100

Jánosi Melinda	ásványtári költözés	előkészítés	140
Jánosi Melinda	ásványtári költözés	csomagolás, szállítás, elhelyezés	630
Jánosi Melinda	ásványtári költözés	utómunkálatok	300
Kis Annamária	ásványtári költözés	előkészítés	10
Kis Annamária	ásványtári költözés	csomagolás, szállítás, elhelyezés	450
Kis Annamária	ásványtári költözés	utómunkálatok	100
Papp Gábor	ásványtári költözés	előkészítés	480
Papp Gábor	ásványtári költözés	csomagolás, szállítás, elhelyezés	780
Papp Gábor	ásványtári költözés	utómunkálatok	280
Topa Boglárka Anna	ásványtári költözés	előkészítés	90
Topa Boglárka Anna	ásványtári költözés	csomagolás, szállítás, elhelyezés	560
Topa Boglárka Anna	ásványtári költözés	utómunkálatok	300
A növénytár munkatársai valamennyien	Ásványtár költöztetés	Ásványtár anyag csomagolása	840
Bálint Zsolt	Ludovika költözködés	Ásványtári segédkezés	16
Csorba Gábor	Ásványtár költözése	Pakolás, csomagolás	40
Dányi László	Ásványtári költözés	csomagolás	60
Fehér Zoltán	költözés	Ásványtár költöztetés	116
Forró László	Ásványtár csomagolás, költözés és szervezés	Csomagolás, átrakás	40
Gubányi András	költözés	csomagolás	40
Fuisz Tibor	Ásványtár csomagolás és költöztetés		120
Grabant Aranka	Ásványtári költözés	ásványok csomagolása költöztetése	20
Merkl Ottó	Ásványtári költözés	ásványok csomagolása költöztetése	20
Németh Tamás	Ásványtári költözés	ásványok csomagolása költöztetése	36
Murányi Dávid	Ásványtár költözése	költöztetés	150
Puskás Gellért	Ásványtár költözés	csomagolás, költöztetés	680
Ronkay László	költözés	részvétel az Ásványtár gyűjteményi anyagának költöztetésében	80
Soltész Zoltán	ásványtár költözés	ásványtár költözés	40
Petrovics Zsuzsa	ásványtár költözés	ásványtár költözés	40
Hemiptera Gyűjtemény	Ásványtár költöztetése	csomagolás	80
Vas Zoltán	Ásványtári költöztetés	csomagolás, költöztetés	124
Acsai, Csengődi, Dulai, Főzy, Gasparik, Makádi, Szentesi, Szíves	NKE „projekt”	Ásványtári anyag csomagolása	120
Dulai, Főzy, Gasparik, Makádi, Szentesi,	NKE „projekt”	Ásványtári anyag költöztetése	80

Bakonyi Természettudományi Múzeum

Szakmai munkák közül geológiai témában a várpalotai nehézásvány-torlat vizsgálata, az útépítések során felszínre került fossziliák leletmentése, valamint a barlangi minták begyűjtése jelentkezett többletfeladatként. Ezen kívül egy országos szakmai konferencia (Pulai krátertó élőviága - 40 éves az alginít kutatás) is megrendezésre került. Nem tervezett feladat volt a múzeumban levő informatikai problémák helybeni megoldása. Gerinctelen zoológiai témában két, tervezéskor még nem ismert külső megbízást kaptunk. Az egyik a Balaton-felvidéki Nemzeti Parktól érkezett és az MTM-el közösen került elkészítésre. A másik egy faunisztikai feldolgozására vonatkozó felkérés volt, amely a következő években is folytatódik. Ezen munkák témavezető- helyettesi és témavezetői feladatait a mi kollégánk végezte. Volumenében nehezen tervezhető volt, így mindenképp többletfeladatot jelentett a 2012-es évben az ásványgyűjtemény és a trófeakiállítás beázás utáni helyreállítása, melyeket a szakmuzeológusok és preparátorok végeztek.

A közművelődési feladatok közül, a tervezetthez képest több időszak kiállítást szerveztünk. Felkérésre megjelentünk Tatabányán, a Diákbiológus Napokon, ahol előadást is tartottunk. A Múzeumok Őszi Fesztiváljára meghirdetett rajzpályázat alkotásaiból is nyílt kiállítás a közművelődési teremben. A pulai szakmai konferenciához kapcsolódóan a geológus kolléga egy kiállítást is készített. A Herenden megvalósult időszak kiállításunkat sem terveztük, mert megrendezése bizonytalan volt. A nagy alapterület (100 m²-es) kiállítótér beépítése minden dolgozó munkáját igényelte, mivel a tárlattal („50 évtized a természet szolgálatában” címmel) a múzeum bemutatását tűztük ki célul. A kiállításban egy erdei élőhely diorámája is elkészítésre került, ez a gerinces zoológus kolléga és a preparátorok jelentős munkáját igényelte. Múzeumok Őszi Fesztiválján szakkönyvtárat bemutatásával színesítettük, ezen kívül felkérés érkezett a Városi Gyermeknaphoz való kapcsolódásra, melynek szintén eleget tettünk.

Még 2012-ben két kolléga is részt vett a Szabadtéri Néprajzi MOKK által szervezett tanfolyamokon, a félévente esedékes beszámolók megírása és leadása átnyúlt a 2013-as évekre is.

1. sz. Melléklet

Budapest

	Ingyenes látogatók száma (fő)					Fizető látogatók száma (fő)			Összes látogató száma	
						Kedvezményes, 50%-os jegyet váltók száma (fő) több kategóriában 50%-nál nagyobb kedvezmény				Teljes árat fizetők száma (fő)
	Szakmai szervezet tagja, pedagógus [2. § (1) bek. e)-f)]	Kiskorú, fogyatékkal élő, 70 éven túli és egyéb [2. § (1) bek. a)-d) és g)]	Nemzeti ünnepek [2. § (4) bek.]	Állandó kiállítás hétvégi kedvezménye - 26 év alattiaknak [2. § (2) bek. a)]	Állandó kiállítás hétvégi kedvezménye - 18 év alattiak kísérőinek [2. § (2) bek. b)]	6-26 éves [2. § (2) bek. a)]	62-70 éves [2. § (3) bek. b)]	18 év alattiak kísérője [2. § (3) bek. c)]		
Állandó kiállítások	3253	14600	5286	7109	7109*	39172	2597	5366	16507	93890
Időszaki kiállítások	238	4543				9655	688		6505	21629
Összesen	3491	19143	5286	7109	7109*	48827	3285	5366	23012	115519

*nem regisztráljuk külön a hétvégi kedvezmény esetében a 25 év alattiakat és a 18 év alattiak kísérőit.

Gyöngyös

	Ingyenes látogatók száma (fő)					Fizető látogatók száma (fő)			Összes látogató száma	
						Kedvezményes, 50%-os jegyet váltók száma (fő)				Teljes árat fizetők száma (fő)
	Szakmai szervezet tagja, pedagógus [2. § (1) bek. e)-f)]	Kiskorú, fogyatékkal élő, 70 éven túli és egyéb [2. § (1) bek. a)-d) és g)]	Nemzeti ünnepek [2. § (4) bek.]	Állandó kiállítás hétvégi kedvezménye - 26 év alattiaknak [2. § (2) bek. a)]	Állandó kiállítás hétvégi kedvezménye - 18 év alattiak kísérőinek [2. § (2) bek. b)]	6-26 éves [2. § (2) bek. a)]	62-70 éves [2. § (3) bek. b)]	18 év alattiak kísérője [2. § (3) bek. c)]		
Állandó kiállítások	2669	6090	1731	451	2463	17.339	2280	2581	8254	43.858
Időszaki kiállítások										
Összesen										

Zirc

	Ingyenes látogatók száma (fő)					Fizető látogatók száma (fő)				Összes látogató száma
						Kedvezményes, 50%-os jegyet váltók száma (fő)			Teljes árat fizetők száma (fő)	
	Szakmai szervezet tagja, pedagógus [2. § (1) bek. e)-f)]	Kiskorú, fogyatékkal élő, 70 éven túli és egyéb [2. § (1) bek. a)-d) és g)]	Nemzeti ünnepek [2. § (4) bek.]	Állandó kiállítás hétvégi kedvezménye - 26 év alattiaknak [2. § (2) bek. a)]	Állandó kiállítás hétvégi kedvezménye - 18 év alattiak kísérőinek [2. § (2) bek. b)]	6-26 éves [2. § (2) bek. a)]	62-70 éves [2. § (3) bek. b)]	18 év alattiak kísérője [2. § (3) bek. c)]		
Állandó kiállítások	250	3430	468	166	100	8678	1782	238	3771	18883
Időszaki kiállítások										
Összesen	250	3430	468	166	100	8678	1782	238	3771	18883

2. sz. *Melléklet:*

„*Múzeumi küldetésnyilatkozat:* a múzeumok szakmai tevékenységét megalapozó írott dokumentum, amely az e törvényben meghatározott feladatok teljesítése érdekében a gyűjtemények, valamint a szakmai és tárgyi infrastruktúra alapján rögzíti a múzeum belső és külső adottságait, továbbá ennek alapján kijelöli helyi társadalmi szerepvállalásának stratégiai céljait.” (1997. évi CXL törvény, Fogalmak)

A Magyar Természettudományi Múzeum küldetésnyilatkozata

Az MTM küldetése, hogy felébressze és fenntartsa a természet sokféleségének megismerése és megértése iránti igényt és elkötelezetté tegye a társadalom tagjait a természeti környezet megőrzése iránt. Ennek érdekében gyűjti, őrzi, kutatja és bemutatja a természettudományokra jellemző tárgyakat és ismereteket.

A nemzeti vagyon részét képező magyarországi és egyetemes természettudományos gyűjteményeit, tudását és felkészültségét felhasználva kiállítások, közönségprogramok és publikációk formájában komplex múzeumi élményt nyújt a társadalom valamennyi rétege számára.

Nemzetközi hírű kutatásai és az ismeretek átadása révén hozzájárul nemcsak a Kárpát-medence, hanem az egész Föld bio- és geodiverzitásának megismeréséhez, a bioszféra megőrzéséhez.

Az MTM egyedisége: Az MTM az összes többi hasonló természettudományos, ismeretterjesztéssel is foglalkozó intézménytől abban különbözik, hogy **gyűjteménye** van, ez a gyűjtemény a nemzeti vagyon részét képezi és mind anyaga mennyiségét és minőségét, mind a benne rejlő információt tekintve egyedülálló. A többi múzeumtól, muzeális intézménytől pedig az választja el, hogy az egyetlen olyan országos múzeum, amelynek gyűjtőköre a természettudomány, gyűjtőterülete pedig az egész világ.

Az MTM élő, nyitott és befogadó intézmény. **Élő**, mert gyűjteményei folyamatosan gyarapodnak, az őrzött tárgyakból modern módszerekkel mindig új információt nyernek ki, s az új ismeretek szinte azonnal közlésre, nyilvánosságra kerülnek. **Nyitott**, mert kiállításai korlátok nélkül, gyűjteményei adott feltételekkel látogathatók, kutathatók, feltárhatók, hasznosíthatók, és mert mindenki számára kínál aktív részvételt, az egyének, a családok és a mélyebb szakmai érdeklődés számára is lehetővé teszi a komplex ismeretszerzést. És **befogadó** intézmény, mert a társadalom felől érkező igényekre aktívan reflektál, helyet ad szakmai szervezeteknek és egyesületeknek, MTA kutatócsoportoknak és más együttműködéseknek.

Az MTM célközönsége: A társadalom minden tagja, ezen belül a természettudományok iránt érdeklődők, valamint a természettudományok művelői egyaránt. Kiemelt célcsoportjaink az oktatási és nevelési intézményekből érkező diákok (óvodás kortól az egyetemistákig), a gyermekekkel érkező családok, a pedagógusok valamint a tudományos kutatók. Az egész életen át tartó tanulás stratégiája jegyében az MTM fontos szerepet tölt be a tudás alapú társadalom létrehozásában, és hozzájárul ahhoz, hogy mindenki egyenlő mértékben részesüljön a tudástársadalom társadalmi és gazdasági előnyeiből. Kiemelt figyelmet fordít a fogyatékkal élő és egyéb okból hátrányos helyzetű látogatókra.

Komplex múzeumi élmény: Az MTM a célközönségéből adódóan nemcsak a múzeumlátogató laikus közönség számára, hanem a múzeumba érkező tudományos munkatársak számára is egyaránt szolgálat. A tudományosan feldolgozott gyűjteményeket hozzáférhetővé teszi, adatbázisba rendezi, és digitálisan is elérhetővé teszi. A tudományos kutatómunkát kiszolgáló laboratóriumok, technikai eszközök a kor kívánalmainak megfelelő módon állnak rendelkezésre.

Módszertani központ: Az MTM élen jár azoknak a módszertani kérdéseknek a megoldásában, hogy a tudományos szempontú megőrzés és feldolgozás mellett hogyan lehet a gyűjteményeket a nagyközönség számára bemutatni, a tárgyak pusztá szemléltetésén túl alapvető tudományos kérdéseket, szakmai ismereteket a laikus közönségnek megfogalmazni (tudománykommunikáció). A legfrissebb tudományos elvárásoknak és a laikusok érdeklődésének egyaránt megfelelő, érthető, befogadható, izgalmas kiállításokat rendez, bemutatva a kutatómunka folyamatát, a természettudományos kutatás elemeit, eszköztárát és kihívásait is. A múzeum kiállításai, foglalkozásai és programjai törekednek a természet komplex megértésére és megértetésére. Olyan témákat ragadnak meg, amelyekre sokféle természeti jelenséget lehet felfűzni, és a segítségükkel a látogatókat korszerű és modern természetismerethez lehet juttatni (probléma-alapú kiállítások).

Kulturális szolgáltatás: A közönség világos és áttekinthető modern, áttekinthető terekben mozog, és olyan összetett, naprakész természettudományos ismeretanyagot kap, amelyre világszerte kevés múzeumban számíthat. Az MTM a fejlesztések során nagy figyelmet fordít a látogatók kényelmére, és a különböző korosztályok igényei alapján kiépített foglalkoztató helyiségekre, amelyekben minden korosztály és a fogyatékkal élő (például gyengénlátó) embertársaink számára is izgalmas és gazdag kínálatot nyújt.

Az MTM a célközönségéből adódóan nemcsak a múzeumlátogató laikus közönség számára, hanem a múzeumba érkező tudományos munkatársak számára is egyaránt szolgálat. A tudományosan feldolgozott gyűjteményeket hozzáférhetővé teszi, adatbázisba rendezi, és digitálisan is elérhetővé teszi. A tudományos kutatómunkát kiszolgáló laboratóriumok, technikai eszközök a kor kívánalmainak megfelelő módon állnak rendelkezésre.

Tudásbázis: Az MTM tudásbázisa három részből tevődik össze: a gyűjteményekből, az ezekhez kapcsolódó ismeretekből, és az ezek hozzáférését, átadását biztosító felkészültségéből. A múzeum – a nemzeti kincs szerves részét képező – gyűjteményei tízmilliós darabszámot közelítő műtárgyvagyonot jelentenek, és lefedik a természettudomány teljes területét, az ásványoktól az embertani leletekig. A törvényben előírt nyilvántartásnak megfelelő gyűjtemények tudományosan feldolgozottak, jelentős mennyiségük adatbázisba rendezett. A gyűjteményeket őrző és gondozó muzeológusok nagyobb része tudományosan minősített munkatárs, egy-egy szűkebb tudományterületre specializálódott, szakterületüket itthon és külföldön is a legmagasabb szinten ismerő tudományos kutatók. A gyűjteményekhez kapcsolódó ismereteket folyamatosan bővítik, rendszerezik, hozzáférhetőségét növelik.

A nagyközönségnek szóló rendezvények, programok során, beleértve múzeumpedagógiai programokat is, a természettudományos tantárgyak haladó gyakorlatait igyekszik meghonosítani, első sorban a tanuló központú, az tanulók aktív részvételét igénylő módszereket. Közöttük kiemelten a kutatás alapú tanítás és tanulás módszerét (*inquiry-based learning*), amely a tudásalkotás folyamatát is átélhetővé, tapasztalhatóvá teszi. A közönséggel foglalkozó munkatársaink képzettsége, felkészültsége, a múzeumi gyűjteményekről való tudása és tapasztalata egyszerre jelent naprakész ismeretet és módszertani tudást, mely révén az ismeretközvetítés rétegzett, célspecifikus lehet.